

INA GRUPA i

INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Konsolidirani i odvojeni

financijski izvještaji za godinu završenu

na dan 31. prosinca 2016. godine

zajedno sa izvještajem neovisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izveštaj neovisnog revizora	2
Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe	7
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe	8
Odvojeni račun dobiti i gubitka INA, d.d.	9
Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti INA, d.d.	10
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe	11
Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d.	13
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe	15
Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala INA, d.d.	16
Konsolidirani izvještaj o novčanom toku INA Grupe	17
Odvojeni izvještaj o novčanom toku INA, d.d.	19
Bilješke uz financijske izvještaje	21

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva INA-Industrija Nafte, d.d. (u nastavku „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (u nastavku „Grupa“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je, također, odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisao u ime Grupe:

Zoltán Sándor Aldott, Predsjednik Uprave INA, d.d.

Niko Dalčić, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Péter Rátatics, član Uprave

Gábor Horváth, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

INA - Industrija Nafte, d.d.
Avenija Većeslava Holjevca 10
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

14. ožujka 2017. godine

Izvješće neovisnog revizora

Dioničarima društva INA – Industrija nafte, d.d.

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva INA – Industrija nafte, d.d. (Društvo) i njemu ovisnih društava (Grupa), koji obuhvaćaju konsolidirani i zasebni izvještaj o financijskom položaju (bilancu) na 31. prosinca 2016., konsolidirani i zasebni račun dobiti i gubitka, konsolidirani i zasebni izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani i zasebni izvještaj o novčanim tokovima, konsolidirani i zasebni izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te konsolidirane i zasebne bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani i zasebni godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Grupe i Društva na 31. prosinca 2016., njegovu konsolidiranu i zasebnu financijsku uspješnost i konsolidirane i zasebne novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, kako su usvojeni od strane EU („MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima* za reviziju konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Grupe i Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obveze opisane u Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih i zasebnih financijskih izvještaja, uključujući i povezana pitanja. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na naše procjenu rizika pogrešnog prikaza u konsolidiranim i zasebnim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući postupke koji se obavljaju za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim financijskim izvještajima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Procjena rezervi ugljikovodika</p> <p>Opis ključnih prosudbi i procjena u vezi s procjenom rezervi ugljikovodika je uključen u Bilješci 3 konsolidiranih i zasebnih financijskih izvještaja.</p> <p>Procjena rezervi ugljikovodika uključuje značajnu razinu prosudbe zbog tehničke neizvjesnosti u procjeni količine rezervi i složenih ugovornih odnosa koji određuju udio Grupe i Društva u utvrđenim količinama. Rezerve ugljikovodika su ključni pokazatelj budućeg potencijala uspješnosti poslovanja Grupe i Društva koje utječu na iznose u računu dobiti i gubitka i izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva. Stoga vjerujemo da je procjena rezervi ugljikovodika ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Revizorski postupci su uključivali razumijevanje procesa određivanja rezervi ugljikovodika te razumijevanje kontrola implementiranih u procesu. Također smo ocijenili sposobnost i objektivnost tehničkih stručnjaka kako bi procijenili da li posjeduju odgovarajuće kvalifikacije potrebne za procjenu rezervi ugljikovodika. Postavili smo specifičan upit menadžmentu Društva u odnosu na usklađenost korištene metodologije procjene rezervi ugljikovodika u skladu s metodologijom korištenom prethodne godine.</p> <p>Proveli smo testove detalja te smo za značajne promjene u volumenu rezervi testirali da li je korištena odgovarajuća metodologija, da li su korištene pretpostavke razumne i podržane odgovarajućim informacijama prikupljenim od menadžmenta. Također smo proveli analitičke postupke kretanja rezervi ugljikovodika tijekom godine te smo potvrdili da su sve značajne promjene odobrene od strane „Odbora za rezerve i resurse“ te u skladu s našim očekivanjem.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim i zasebnim financijskim izvještajima.</p>
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Grupe</p> <p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Grupe i Društva objavljeno je u Bilješci 8 te u odgovarajućim bilješkama u konsolidiranim i zasebnim financijskim izvještajima; opis računovodstvenih politika i ključnih prosudbi i procjena su uključeni u Bilješci 2 i Bilješci 3.</p> <p>Kretanje cijena nafte i plina može značajno utjecati na knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne imovine uključujući imovinu segmenta istraživanja nafte i plina na kopnu i moru, imovinu rafinerijske prerade te segmenta maloprodaje kao i <i>goodwill</i>. Značajan i brzi pad cijena također u kratkom roku utječe na poslovanje Grupe i Društva i novčane tokove. Procijenili smo primarni rizik povezan s konsolidiranim i zasebnim financijskim izvještajima, koji se odnosi na knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne imovine, a koja je podržana procjenom budućih novčanih tokova. Procjena umanjenja knjigovodstvene vrijednosti imovine je složen, podložan prosudbi postupak budući da podaci s</p>	<p>Revizorski postupci su uključivali razumijevanje procesa ocjenjivanja knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine grupe i društva kao i razumijevanje postavljenih kontrola i njihovu učinkovitost unutar procesa. Pregledali smo metodologiju korištenu od strane menadžmenta prilikom procjene knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine kako bi potvrdili da je u skladu s računovodstvenim standardima te da se dosljedno primjenjuje. Za imovinu segmenta istraživanja nafte i plina, rafinerijske prerade te imovinu segmenta maloprodaje, gdje nisu identificirani pokazatelji umanjenja vrijednosti od strane Grupe i Društva, ocijenili smo sposobnost menadžmenta vezano uz procjenu umanjenja imovine uspoređujući korištene pretpostavke u prošlogodišnjem modelu umanjenja vrijednosti sa ostvarenim rezultatima u tekućoj godini. Nadalje, ocijenili smo korištene pretpostavke prilikom ocjene pokazatelja umanjenja vrijednosti i testirali da li su korištene pretpostavke u skladu s</p>

<p>tržišta koji se odnose na tržišne transakcije postaju manje pouzdani u razdobljima značajnih promjena cijena koje mogu utjecati na buduće novčane tokove koje generira dugotrajna imovina. Sukladno navedenom, zbog složenosti i korištenja prosudbe u ocjenjivanju pokazatelja umanjenja vrijednosti te složenosti modela, smatramo kako je umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Grupe i Društva ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>ostvarenim rezultatima u tekućoj godini, ostvarenim rezultatima u industriji i u skladu s očekivanjima Grupe i Društva za ključne pretpostavke korištene u modelima umanjenja vrijednosti.</p> <p>Vezano uz provedene testove umanjenja vrijednosti, koristili smo vanjske podatke u ocjeni i potvrdi korištenih pretpostavki prilikom analize umanjenja vrijednosti od kojih se najvažniji odnose na buduće cijene nafte, količine rezervi i resursa i diskontnu stopu. Proveli smo revizorske postupke koji se odnose na provjeru matematičke točnosti modela umanjenja vrijednosti, analizu osjetljivosti, ocijenili smo primjerenost korištene diskontne stope u kalkulaciji uz pomoć stručnjaka te postupke koji se odnose na ocjenu cjelovitosti troškova umanjenja vrijednosti.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim i zasebnim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 Umanjenje imovine.</p>
<p>Procjena rezerviranja za napuštanje polja (dekomisija)</p> <p>Rezerviranja koja se odnose na obvezu za napuštanje polja objavljena su u Bilješci 29 konsolidiranih i zasebnih financijskih izvještaja; opis računovodstvenih politika te ključnih prosudbi i procjena su uključeni u Bilješci 2 i Bilješci 3.</p> <p>Menadžment razmatra iznose rezerviranja za napuštanje polja na godišnjoj razini. Razmatranje uključuje pregled utjecaja promjena u propisima, očekivani pristup menadžmenta glede obveza za napuštanje polja, procjenu troškova i diskontnu stopu. Imovina dekomisije se knjiži u iznosu koji odgovara procijenjenom iznosu rezerviranja koji se također amortizira kao dio troška imovine. Svaka promjena sadašnje vrijednosti procijenjenih troškova napuštanja polja se odražava na iznos rezerviranja i na iznos imovine dekomisije. Izračun iznosa rezerviranja za napuštanje polja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta zbog inherentne složenosti procjene budućih troškova i stoga se smatra ključnim revizijskim pitanjem.</p>	<p>Revizorski postupci su uključivali razumijevanje zakonske ili izvedene obveze u vezi s napuštanjem polja na temelju ugovornog odnosa i relevantnih pravnih odredbi kako bi potvrdili prikladnost procijenjenih troškova. Prikupili smo kalkulaciju izračuna rezerviranja za napuštanje polja od Grupe i Društva i testirali da su uključena sva polja, provjerili smo prikladnost korištene diskontne stope, testirali smo stvarno nastale troškove tijekom tekućeg obračunskog razdoblja, potvrdili smo da su iznosi rezerviranja u skladu sa stvarno nastalim troškovima za pojedinu grupu imovine te smo provjerili da je procijenjena godina napuštanja polja usklađena s procjenom rezervi ugljikovodika. Kao dio provedenih revizorskih postupaka, ocijenili smo sposobnost i objektivnost stručnjaka Društva koji sudjeluju pri izradi procjene troškova napuštanja polja.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim i zasebnim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s Međunarodnim računovodstvenim standardom 37 Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina.</p>

Ostale informacije u godišnjem Izvješću Grupe i Društva

Uprava je odgovorna za ostale informacije. *Ostale informacije* sadrže informacije uključene u godišnje izvješće osim konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja i našeg revizorskog mišljenja o njima. Naše mišljenje o konsolidiranim i zasebnim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća Ostale informacije. Očekujemo da će nam Godišnje izvješće Grupe i Društva za 2016. godinu biti dostavljeno nakon datuma ovog revizorskog mišljenja.

Naše mišljenje o konsolidiranim i zasebnim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije te o njima nećemo izraziti nikakav oblik izražavanja uvjerenja.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije kad postanu dostupne i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim i zasebnim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za konsolidirane i zasebne godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima kako su usvojeni od strane EU i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe i Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Grupi i Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg su ustanovili Grupa i Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani i zasebni godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe i Društva.

- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe i Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim i zasebnim godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa i Društvo prekinu s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani i zasebni godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija od osoba ili poslovnih aktivnosti unutar grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedinu smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih i zasebnih godišnjih financijskih izvještaj tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Slaven Đuroković.

ERNST & YOUNG

Zagreb, Radnička cesta 50

Slaven Đuroković, član Uprave i ovlašten revizor

Ernst & Young d.o.o.,

Radnička cesta 50, Zagreb

14. ožujka 2017. godine

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu	
		31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Prihodi od prodaje	4	15.575	18.861
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti		365	466
Ostali poslovni prihodi	5	186	440
Prihodi iz osnovne djelatnosti		16.126	19.767
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		264	(238)
Troškovi sirovina, materijala i energije		(7.448)	(8.364)
Amortizacija	6	(1.677)	(2.191)
Ostali materijalni troškovi		(2.000)	(2.567)
Nematerijalni troškovi		(663)	(706)
Troškovi osoblja	7	(2.083)	(2.421)
Nabavna vrijednost prodane robe		(2.084)	(2.805)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	8	(272)	(1.546)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	444	(267)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(15.519)	(21.105)
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti		607	(1.338)
Financijski prihodi	10	106	197
Financijski rashodi	10	(252)	(608)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(146)	(411)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		461	(1.749)
(Trošak)/prihod poreza na dobit	11	(366)	331
Dobit/(gubitak) tekuće godine		95	(1.418)
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		101	(1.418)
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		(6)	-
		95	(1.418)
Dobitak po dionici			
Osnovna i razrijeđena dobit/(gubitak) po dionici (kuna po dionici)	12	10,08	(141,78)

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu		
	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dobit/(gubitak) tekuće godine		95	(1.418)
Ostala sveobuhvatna dobit umanjenja za porez na dobit:			
<i>Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:</i>			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	33	3	36
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	33	3	358
Dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju	32	83	95
Ostali sveobuhvatni dobitak tekuće godine umanjen za porez na dobit		89	489
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine		184	(929)
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		190	(929)
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		(6)	-

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Odvojeni račun dobiti i gubitka INA, d.d.
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu	Za godinu završenu
		31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Prihodi od prodaje	4	14.642	17.161
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti		6	9
Ostali poslovni prihodi	5	296	299
Prihodi iz osnovne djelatnosti		14.944	17.469
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		256	(233)
Troškovi sirovina, materijala i energije		(7.230)	(8.102)
Amortizacija	6	(1.600)	(2.078)
Ostali materijalni troškovi		(1.833)	(2.086)
Nematerijalni troškovi		(804)	(563)
Troškovi osoblja	7	(1.175)	(1.618)
Nabavna vrijednost prodane robe		(1.889)	(2.494)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	8	(108)	(1.213)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	346	(248)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(14.037)	(18.635)
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti		907	(1.166)
Financijski prihodi	10	155	306
Financijski rashodi	10	(560)	(638)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(405)	(332)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		502	(1.499)
(Trošak)/prihod poreza na dobit	11	(342)	296
Dobit/(gubitak) tekuće godine		160	(1.202)

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu		
	Za godinu završenu	Za godinu završenu	
Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	
Dobit/(gubitak) tekuće godine	160	(1.202)	
Ostala sveobuhvatna dobit umanjenja za porez na dobit:			
<i>Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:</i>			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	30	1	29
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	33	14	355
Dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju	32	83	95
Ostali sveobuhvatna dobitak tekuće godine umanjen za porez na dobit		98	479
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine		258	(723)

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe
 Na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	536	540
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	12.573	12.730
Ulaganja u pridružena društva	16	22	22
Ostala ulaganja	17	13	14
Dugoročna potraživanja i ostala imovina	18	128	144
Odgođena porezna imovina	11	1.769	2.094
Imovina i uložni raspoloživi za prodaju	19	676	581
Ukupno dugotrajna imovina		15.717	16.125
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	2.050	1.820
Potraživanja od kupaca, neto	21,36	1.591	1.724
Ostala potraživanja	22	184	136
Potraživanja za pretplaćeni porez na dobit		11	23
Ostala kratkotrajna imovina	23	120	278
Novac i novčani ekvivalenti	24	611	275
		4.567	4.256
Imovina namijenjena prodaji		8	1
Ukupno kratkotrajna imovina		4.575	4.257
UKUPNA IMOVINA		20.292	20.382

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	31	9.000	9.000
Zakonske rezerve		20	330
Rezerve fer vrijednosti	32	299	216
Ostale rezerve	33	1.647	1.641
Akumulirani gubitak	34	(233)	(602)
Udjeli vlasnika matičnog društva		10.733	10.585
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	35	(136)	-
UKUPNO KAPITAL		10.597	10.585
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	27	271	400
Ostale dugoročne obveze	28	60	66
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	85	101
Dugoročna rezerviranja	29	3.224	3.266
Odgođena porezna obveza		13	22
Ukupno dugoročne obveze		3.653	3.855
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	25	2.711	2.768
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	25	135	139
Obveze prema dobavljačima	26,36	1.857	1.400
Porezi i doprinosi	26	637	665
Ostale kratkoročne obveze	26	498	511
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	10	8
Kratkoročna rezerviranja	29	194	451
Ukupno kratkoročne obveze		6.042	5.942
Ukupne obveze		9.695	9.797
UKUPNA PASIVA		20.292	20.382

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d.
 Na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	380	385
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	11.169	11.542
Ulaganja u ovisna društva	15	805	1.000
Ulaganja u pridružena društva	16	22	22
Ostala ulaganja	17	809	692
Dugoročna potraživanja	18	137	149
Odgođena poreza imovina	11	1.684	1.995
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju	19	676	581
Ukupno dugotrajna imovina		15.682	16.366
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	1.802	1.597
Interkompanijska potraživanja	36	258	140
Potraživanja od kupaca, neto	21,36	1.315	1.176
Ostala potraživanja	22	153	84
Potraživanja za pretplaćeni porez na dobit		1	8
Ostala kratkotrajna imovina	23	434	250
Novac i novčani ekvivalenti	24	500	195
Ukupno kratkotrajna imovina		4.463	3.450
UKUPNA IMOVINA		20.145	19.816

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d. (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	31	9.000	9.000
Zakonske rezerve		20	330
Rezerve fer vrijednosti	32	299	216
Ostale rezerve	33	1.288	1.273
Zadržana dobit/(akumulirani gubitak)	34	160	(310)
UKUPNI KAPITAL		10.767	10.509
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	27	271	400
Ostale dugoročne obveze	28	60	65
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	46	66
Dugoročna rezerviranja	29	3.314	3.374
Ukupno dugoročne obveze		3.691	3.905
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	25	2.487	2.508
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	25	135	133
Obveze prema povezanim poduzećima	36	560	488
Obveze prema dobavljačima	26,36	1.498	967
Porezi i doprinosi	26	552	606
Ostale kratkoročne obveze	26	336	348
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	2	4
Kratkoročna rezerviranja	29	117	348
Ukupno kratkoročne obveze		5.687	5.402
Ukupne obveze		9.378	9.307
UKUPNA PASIVA		20.145	19.816

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale rezerve	Akumulirani gubitak	Udjeli vlasnika matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015. godine	9.000	330	121	2.851	(641)	11.661	(1)	11.660
Prijenos ostalih rezervi u zadržanu dobit	-	-	-	(1.640)	1.640	-	-	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(150)	(150)	-	(150)
Podzbroj	9.000	330	121	1.211	849	11.511	(1)	11.510
Gubitak tekuće godine	-	-	-	-	(1.418)	(1.418)	-	(1.418)
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	-	-	95	394	-	489	-	489
Ukupni sveobuhvatni dobitak/(gubitak)	-	-	95	394	(1.418)	(929)	-	(929)
Tečajne razlike prenesene iz ostalih rezervi i ostale promjene	-	-	-	36	(33)	3	1	4
Stanje 31. prosinca 2015. godine	9.000	330	216	1.641	(602)	10.585	-	10.585
Prijenos sa zakonskih rezervi u zadržanu dobit	-	(310)	-	-	310	-	-	-
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	-	(42)	(42)	(130)	(172)
Podzbroj	9.000	20	216	1.641	(334)	10.543	(130)	10.413
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	101	101	(6)	95
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	-	-	83	6	-	89	-	89
Ukupni sveobuhvatni dobitak/(gubitak)	-	-	83	6	101	190	(6)	184
Stanje 31. prosinca 2016. godine	9.000	20	299	1.647	(233)	10.733	(136)	10.597

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale rezerve	Zadržana dobit/ (Akumulirani gubitak)	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015. godine	9.000	330	121	2.529	(504)	11.476
Prijenos ostalih rezervi u zadržanu dobit	-	-	-	(1.640)	1.640	-
Isplata dividende	-	-	-	-	(150)	(150)
Preneseni gubitak donesen zakonskim pripajanjem	-	-	-	-	(94)	(94)
Podzbroj	9.000	330	121	889	892	11.232
Gubitak tekuće godine	-	-	-	-	(1.202)	(1.202)
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	-	-	95	384	-	479
Ukupni sveobuhvatni dobitak/ (gubitak)	-	-	95	384	(1.202)	(723)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	9.000	330	216	1.273	(310)	10.509
Prijenos sa zakonskih rezervi u zadržanu dobit	-	(310)	-	-	310	-
Podzbroj	9.000	20	216	1.273	-	10.509
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	160	160
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	-	-	83	15	-	98
Ukupni sveobuhvatni dobitak	-	-	83	15	160	258
Stanje 31. prosinca 2016. godine	9.000	20	299	1.288	160	10.767

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o novčanom toku INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu	
	Bilješka	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dobit/(gubitak) tekuće godine	95	(1.418)
Korigirano za:		
Amortizaciju	1.677	2.191
Trošak/(prihod) poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	366	(331)
Vrijednosna umanjjenja kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	272	1.546
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(17)	(19)
Gubitak/(dobitak) od prodaje udjela i dionica	2	(32)
Gubitak od tečajnih razlika	49	205
Rashodi od kamata (neto)	38	58
Ostali financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	10	77
(Smanjenje)/povećanje rezerviranja	(469)	201
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja	50	70
Neto gubitak/(dobit) od derivativnih financijskih instrumenata i transakcija zaštite	44	(19)
Gubitak od emisijskih kvota	28	29
Ostale negotovinske stavke	5	(22)
	2.150	2.536
Kretanje obrtnog kapitala		
(Povećanje)/smanjenje zaliha	(249)	6
Smanjenje potraživanja i predujmova	37	220
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	333	(651)
Novac iz operativnih aktivnosti	2.271	2.111
Plaćeni porezi	(43)	(157)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.228	1.954
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(1.337)	(1.561)
Plaćena nematerijalna imovina	(65)	(38)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	30	33
Prodaja ovisnog društva (neto)	1	(3)
Primijene dividende od društava svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih društava	18	7
Primijene kamate i ostali financijski prihodi	13	15
Udjeli i krediti nepovezanim poduzećima (neto)	(185)	39
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(1.525)	(1.508)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o novčanom toku INA Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu		
	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti			
Povećanje dugoročnih kredita		1.192	1.602
Otplata dugoročnih kredita		(1.316)	(1.926)
Povećanje kratkoročnih kredita		10.416	12.237
Oplate kratkoročnih kredita		(10.506)	(12.221)
Ispaćene dividende vlasnicima		-	(150)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(12)	(16)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi kamata		(124)	(124)
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti		(350)	(598)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		353	(152)
Na dan 1. siječnja		275	467
Promjene tečajnih razlika		(17)	(40)
Na dan 31. prosinca	24	611	275

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o novčanom toku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o novčanom toku INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

Bilješka	Za godinu završenu	Za godinu završenu
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dobit/(gubitak) tekuće godine	160	(1.202)
Korigirano za:		
Amortizaciju	1.600	2.078
Trošak/(prihod) poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	342	(296)
Vrijednosna umanjena kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	108	1.213
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(21)	(10)
Prihod od povećanja kapitala ovisnog društva	(135)	-
Gubitak od tečajnih razlika	23	139
Prihodi od kamata (neto)	(11)	(12)
Ostali financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	342	171
(Smanjenje)/povećanje rezerviranja	(366)	262
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja	51	75
Neto gubitak/(dobit) od derivativnih financijskih instrumenata i transakcija zaštite	44	(19)
Gubitak od emisijskih kvota	28	29
Ostale negotovinske stavke	(1)	(4)
	2.164	2.424
Kretanje obrtnog kapitala		
Povećanje zaliha	(227)	(39)
(Povećanje)/smanjenje potraživanja i predujmova	(256)	266
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obveza	441	(855)
Novac iz operativnih aktivnosti	2.122	1.796
Plaćeni porez	(37)	(114)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.085	1.682
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(1.260)	(1.394)
Plaćena nematerijalna imovina	(62)	(61)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	37	10
Primici od prodaje financijske imovine	1	2
Primljene dividende od društava svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih društava	16	7
Primici od raspodjele dobiti ovisnih društava	15	16
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	8	53
Ulaganja i krediti, neto	(260)	(99)
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(1.505)	(1.466)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o novčanom toku INA, d.d. (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu 31. prosinca 2016.	Za godinu završenu 31. prosinca 2015.
	<u>Bilješka</u>	
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti		
Povećanje dugoročnih kredita	1.192	1.602
Otplata dugoročnih kredita	(1.309)	(1.913)
Povećanje kratkoročnih kredita	10.538	12.427
Otplata kratkoročnih kredita	(10.557)	(12.268)
Isplaćene dividende vlasnicima	-	(150)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima	(12)	(15)
Ostale dugoročne obveze, neto	-	3
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi kamata	<u>(120)</u>	<u>(35)</u>
Neto novačani odljev iz financijskih aktivnosti	<u>(268)</u>	<u>(349)</u>
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	312	(133)
Na dan 1. siječnja	195	327
Promjene tečajnih razlika	<u>(7)</u>	<u>1</u>
Na dan 31. prosinca	24 <u>500</u>	195 <u>195</u>

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o novčanom toku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

1. OPĆENITO

Osnutak i razvoj

INA-Industrija nafte, d.d. osnovana je 1. siječnja 1964. godine spajanjem Naftaplina (tvrtke za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Danas je INA, d.d. srednje velika europska naftna kompanija s vodećom ulogom u naftnom poslovanju u Hrvatskoj te značajnom ulogom u regiji u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te distribuciji nafte i naftnih derivata.

INA-Industrija nafte, d.d. Zagreb, dioničko je društvo u vlasništvu mađarske naftne kompanije MOL Nyrt (49,08%), Republike Hrvatske (44,84%) i institucionalnih i privatnih investitora (6,08%). MOL Nyrt i Vlada Republike Hrvatske potpisali su 30. siječnja 2009. godine. Dodatak dioničarskom ugovoru. Prema tom Dodatku MOL Nyrt delegira pet od devet članova Nadzornog odbora te tri od šest članova Uprave, uključujući predsjednika Uprave.

Struktura vlasništva* INA Grupe na dan 31. prosinca 2016. godine i 2015. godine je sljedeća:

	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2015.	
	Broj dionica	% udjela u vlasništvu	Broj dionica	% udjela u vlasništvu
Zagrebačka banka d.d./Unicredit bank Hungary Zrt, za račun MOL Nyrt, Hungary	4.908.207	49,08	4.908.207	49,08
Vlada Republike Hrvatske	4.483.552	44,84	4.483.552	44,84
Privatni i institucionalni investitori	608.241	6,08	608.241	6,08
	10.000.000	100	10.000.000	100

*Izvor: Registar Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d.

1. OPĆENITO (NASTAVAK)

Glavne djelatnosti

Glavne djelatnosti INA, d.d. i njenih ovisnih društava (Grupe) su:

- (i) istraživanje i proizvodnja nafte i plina, prvenstveno u Hrvatskoj, u kopnenom dijelu i u podmorju; osim toga INA, d.d. ima koncesije i u inozemstvu, u Angoli i Egiptu;
- (ii) uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina do industrijskih potrošača i gradskih plinara;
- (iii) prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, gdje se proizvode goriva, te Zagrebu, gdje se proizvode maziva;
- (iv) prodaja goriva i popratnih proizvoda preko maloprodajnog lanca s 495 maloprodajna mjesta na dan 31. prosinca 2016. godine (387 diljem Hrvatske, te 108 izvan Hrvatske).
- (v) trgovina naftnim derivatima preko mreže inozemnih ovisnih društava i predstavništava, uglavnom u Ljubljani i Sarajevu; i
- (vi) pružanje usluga povezanih s vađenjem nafte iz kopnenog dijela i podmorja preko ovisnog društva za tehnološke usluge i usluge bušenja Croscos d.o.o.

Grupa ima dominantan položaj u Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. INA, d.d. također posjeduje 11,795 % udjela u JANAF-u d.d., društvu koje posjeduje i upravlja jadranskim sustavom naftovoda.

Glavno sjedište Grupe nalazi se u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Na dan 31. prosinca 2016. godine broj zaposlenih u Grupi iznosio je 10.861 (31. prosinca 2015. godine broj zaposlenih u Grupi je iznosio 11.256), na dan 31. prosinca 2016. godine broj zaposlenih u INA, d.d. iznosio je 4.387 (31. prosinca 2015. godine broj zaposlenih u INA, d.d. je iznosio 7.352).

Grupi čini više ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu, te zajednički upravljana društava, koja uglavnom djeluju u Republici Hrvatskoj. Strana ovisna društva uključuju trgovačka društva koja djeluju kao distributeri proizvoda INA Grupe kao i predstavništva na dotičnim tržištima.

Direktori, Uprava i Nadzorni odbor

Nadzorni odbor

Mandat od 10. srpnja 2014. godine do 9. lipnja 2016. godine

Siniša Petrović	Predsjednik
György Mosonyi	Zamjenik predsjednika
József Molnár	Član Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Željko Perić	Član Nadzornog odbora
Mladen Proštenik	Član Nadzornog odbora
Oszkár Világi	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Jasna Pipunić*	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

*Maja Rilović sudjelovala je u radu Nadzornog odbora do 12. travnja 2016. godine, kada je Jasna Pipunić izabrana za Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

1. OPĆENITO (NASTAVAK)

Direktori, Uprava i Nadzorni odbor (nastavak)

Nadzorni odbor (nastavak)

Mandat od 10. lipnja 2016. godine do 18. prosinca 2016. godine

Damir Vandelić	Predsjednik
György Mosonyi	Zamjenik predsjednika
József Molnár	Član Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Luka Burilović	Član Nadzornog odbora
Dario Čehić	Član Nadzornog odbora
Oszkár Világi	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Jasna Pipunić	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Mandat od 19. prosinca 2016. do 18. prosinca 2020. godine

Damir Vandelić	Predsjednik
József Molnár	Zamjenik predsjednika
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Luka Burilović	Član Nadzornog odbora
Dario Čehić	Član Nadzornog odbora
Dr. László Uzsoki	Član Nadzornog odbora
József Simola	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Jasna Pipunić	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Uprava

Mandat od 1. travnja 2015. godine do 31. ožujka 2016. godine

Zoltán Sándor Áldott	Predsjednik Uprave
Horváth Gábor	Član Uprave
Péter Rátatics	Član Uprave
Niko Dalić	Član Uprave
Davor Mayer	Član Uprave
Ivan Krešić	Član Uprave

Mandat od 1. travnja 2016. godine do 31. ožujka 2017. godine

Zoltán Sándor Áldott	Predsjednik Uprave
Horváth Gábor	Član Uprave
Péter Rátatics	Član Uprave
Niko Dalić	Član Uprave
Davor Mayer	Član Uprave
Ivan Krešić	Član Uprave

1. OPĆENITO (NASTAVAK)

Direktori, Uprava i Nadzorni odbor (nastavak)

Izvršni direktori

Izvršni direktori imenovani odlukom Uprave od 1. rujna 2014. godine do 31. siječnja 2016. godine

Želimir Šikonja	Izvršni direktor nadležan za istraživanje i proizvodnju
Bengt Viktor Oldsberg	Izvršni direktor nadležan za rafinerije i marketing
Darko Markotić	Izvršni direktor nadležan za trgovinu na malo
András Huszár	Izvršni direktor nadležan za financije
Tvrtko Perković	Izvršni direktor nadležan za korporativni centar
Tomislav Thür	Izvršni direktor nadležan za korporativne poslove

Izvršni direktori imenovani odlukom Uprave od 1. veljače 2016. godine na neodređeno vrijeme

Želimir Šikonja	Izvršni direktor nadležan za istraživanje i proizvodnju
Bengt Viktor Oldsberg	Izvršni direktor nadležan za rafinerije i marketing
Darko Markotić	Izvršni direktor nadležan za trgovinu na malo
Dr. Ákos Székely	Izvršni direktor nadležan za financije
Tvrtko Perković	Izvršni direktor nadležan za korporativni centar
Tomislav Thür	Izvršni direktor nadležan za korporativne poslove

Na dan 12. prosinca 2016. godine Uprava INA, d.d. je, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, odobrila promjene u terminologiji modela korporativnog upravljanja i organizacijskoj strukturi INA, d.d. s primjenom od 1. siječnja 2017.

Vijeće operativnih direktora

Vijeće operativnih direktora imenovani odlukom Uprave od 1. siječnja 2017. godine na neodređeno vrijeme

Dr. Ákos Székely	Glavni financijski direktor
Darko Markotić	Operativni direktor, Trgovina na malo
Bengt Viktor Oldsberg	Operativni direktor, Rafinerije i marketing
Tvrtko Perković	Operativni direktor, Korporativni centar
Želimir Šikonja	Operativni direktor, Istraživanje i proizvodnja nafte i plina
Tomislav Thür	Operativni direktor, Korporativni poslovi

Tajnik Društva

v.d. Tajnika Društva od 1. lipnja 2015. godine do 28. veljače 2016. godine

Duško Margušić v.d. Tajnika Društva INA, d.d.

Tajnik Društva od 1. ožujka 2016. godine na neodređeno vrijeme

Nives Troha Tajnik Društva INA, d.d.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja prikazane su u nastavku. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva prikazana razdoblja, osim ako drugačije nije naznačeno.

Prezentacija financijskih izvještaja

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima dopunjuju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljanje nije provedivo.

Financijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su u milijunima kuna, što je i funkcijska valuta Društva.

Osnove računovodstva

Društvo vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Financijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su na načelu nabavne vrijednosti, prepravljena revalorizacijom određene imovine i obveza u uvjetima hiperinflacije koja je prevladavala do 1993. godine i osim za određene financijske instrumente koji su mjereni po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja, i u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Povijesni trošak se temelji uglavnom na fer vrijednosti uzimajući u obzir dano za zamjenu robe ili usluga.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila postignuta na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, neovisno o tome da li je ona neposredno mjerljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Grupa u procjeni fer vrijednosti neke stavke imovine ili obveza razmatra obilježja te stavke i imovine ili obveze koje bi pri utvrđivanju njene cijene na datum mjerenja razmatrali i tržišni sudionici. Radi mjerenja i/ili objavljivanja fer vrijednosti u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, mjera fer vrijednost utvrđuje se na gore navedeni način, izuzev kod plaćanja za najmove iz djelokruga MRS-a 17 i mjera koje su donekle slične fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednost, kao što su neto prodajna/ostvariva vrijednost iz MRS-a 2 ili vrijednost u uporabi iz MRS-a 36.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u Europskoj uniji (EU) su na snazi u tekućem razdoblju:

- Izmjene i dopune na različite standarde *Poboljšanje MSFI-jeva (cikličko poboljšanje 2010-2012)* rezultiralo iz projekta godišnjeg poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) prvenstveno s ciljem otklanjanja nekonzistentnosti i pojašnjenja teksta, objavljene u prosincu 2013. godine i usvojene u EU 17. prosinca 2014. godine (izmjene i dopune na snazi u EU za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 19 *Primanja zaposlenika* – definirani planovi naknada: Primanja zaposlenika, usvojen u EU 17. prosinca 2014. godine (na snazi u EU za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015. godine).
- Izmjene i dopune MSFI 11 *Zajednički poslovi*, iz svibnja 2014. godini koji se odnose na stjecanje udjela u zajedničkim upravljanjima. Izmjene i dopune primjenjuju se u narednim razdobljima za stjecanje udjela u zajedničkim upravljanjima u kojima aktivnosti zajedničkih upravljanja predstavljaju pravni oblik, kao što je definirano MSFI 3, usvojen u EU 24. studenog 2015. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Izmjene i dopune MRS 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema* i MRS 38 *Nematerijalna imovina* iz svibnja 2014. godine za pojašnjavanje prihvatljive metode amortizacije, godine, usvojen u EU 2. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Izmjene i dopune MRS 16 i MRS 41 *Trajni nasadi*, iz lipnja 2014. godine, usvojen u EU 24. studenog 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Godišnja poboljšanja MSFI-a (cikličko poboljšanje 2012-2014) rezultiralo iz projekta godišnjeg poboljšanja MSFI 5, MRS 19, MSFI 7 i MRS 34 izdanog u rujnu 2014. godine, a usvojenog u EU 15. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Izmjene i dopune MRS-a 1 *Inicijative pri objavi*, pojašnjava zahtjeve dodatnih podbrojeva koji se prikazuju u izvještajima, izdan u prosincu 2014. godine, a usvojen u EU 18. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).
- Izmjene i dopune MRS 27 *Odvojeni financijski izvještaji* (izmijenjen i dopunjen 2011. godine), vraćanje metode udjela kao obračunske opcije za ulaganja u ovisna društva, zajednička ulaganja i ulaganja u pridružena društva u odvojenim financijskim izvještajima subjekta, iz kolovoza 2014. godine, usvojen u EU 18. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

- Izmjene i dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28, vezano za primjene iznimaka konsolidacije, objavljene u prosinca 2014. godine i usvojene u EU 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine).

Usvajanje spomenutih standarda i tumačenja nije značajno utjecalo na financijske izvještaje Društva i Grupe.

Standardi i tumačenja koje je izdao IASB i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja, bili su objavljeni sljedeći standardi, prerade i tumačenja usvojeni u Europskoj uniji koji još nisu na snazi:

- **MSFI 9 Financijski instrumenti** u srpnju 2014. godine izdano je konačno izdanje koje će zamijeniti MRS 39: *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*, usvojen u EU 22. studenog 2016. godine. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

Uprava Društva predviđa da će usvajanje MSFI-a 9 *Financijski instrumenti* utjecati na objavljivanje financijskih instrumenata, ali da neće imati utjecaja na mjerenje financijskih instrumenata.

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora sa kupcima**, iz svibnja 2014. godine, sa uključenim izmjenama i dopunama MSFI 15. Datum stupanja na snagu MSFI 15, usvojen u EU 22. rujna 2016. godine (na snazi za subjekte koji prvi put primjenjuju MSFI-jeve za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

Novi standard MSFI 15 *Prihodi od ugovora s kupcima* utjecati će na priznavanje prihoda. Društvo je u procesu procjene utjecaja primjene standarda na objave o prihodima.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde i koji još nisu usvojeni u Europskoj uniji

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji:

- **MSFI 14 Razgraničenja**, iz siječnja 2014. godine (na snazi za subjekte koji prvi put primjenjuju MSFI-jeve za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine). Europska Komisija je odlučila kako neće započeti proces uvođenja međunarodnog standarda te će pričekati konačni standard. Kako grupa već radi po MSFI ovaj standard se neće primijeniti.
- **MSFI 16 Najmovi**, izdane u siječnju 2016. zamjenjuje računovodstveni tretman za najmove i glavna je promjena način na koji tvrtke obračunavaju najam (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine). Uvođenje se očekuje u 2017. godini.
- **Pojašnjenje MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima**, izdano u travnju 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine). Uvođenje se očekuje u 2017. godini.
- **Izmjene i dopune MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama**, izdane u lipnju 2016. godine radi razjašnjavanja klasifikacije i mjerenja transakcija plaćanja temeljenih na dionicama nisu usvojene u EU (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine). Uvođenje se očekuje u 2017. godini.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi prikazani u milijunima kuna)

---

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde i koji još nisu usvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- Izmjene i dopune MSFI 4, primjena MSFI 9 *Financijski instrumenti* zajedno s MSFI 4 *Ugovori o osiguranju*, izdane u rujnu 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).
- Izmjene i dopune MSFI 10 i MRS 28, vezano za prodaju ili prinos na imovinu između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata, iz rujna 2014. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2016. godine). EU je odgodila uvođenje i odlučila čekati daljnji unapređenje MSFI- a.
- Izmjene i dopune MRS-a 12 *Porez na dobit*, u vezi s priznavanjem odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke izdane u siječnju 2016. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine). Uvođenje se očekuje u 2017. godini.
- Izmjene i dopune MRS-a 7 *Tijek novca*, novi zahtjevi za objavama iz siječnja 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na ili nakon 1. siječnja 2017. godine). Uvođenje se očekuje u 2017. godini.
- Godišnja poboljšanja MSFI-a (cikličko poboljšanje 2014-2016) rezultiralo iz izmjena i dopuna standarda MSFI 1, MRS 28 i MSFI 12 izdanog 8. prosinca 2016. godine. Izmjene i dopune MSFI 1 i MRS 28 na snazi su za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine. Izmjene i dopune MSFI 12 na snazi su za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine.
- IFRIC 22 *Transakcije u stranoj valuti i predujmovi* izdan 8. prosinca 2016. godine. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).
- Izmjene i dopune MRS 40 *Prijenos ulaganja u nekretnine* izdan 8. prosinca 2016. godine. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

Ulaganja u ovisna društva u financijskim izvještajima Društva (INA, d.d.)

U financijskim izvještajima Društva, ulaganja u ovisna društva iskazana su po metodi troška nabave, ispravljeno za umanjenje vrijednosti.

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe)

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe uključuju financijske izvještaje INA, d.d. (društvo) i subjekata nad kojima INA, d.d. ima kontrolu, tj. ovisna društva, koja se sastavljaju svake godine na dan 31. prosinca. Kontrola je prisutna ako je Grupa izložena ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u subjektu i sposobna je utjecati na svoj prinos temeljem svoje prevlasti nad subjektom. Grupa kontrolira subjekt samo ako:

- ima prevlast u subjektu;
- je izložena ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- sposobna je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe) (nastavak)

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa ;
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba ;
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, uključujući modele glasovanja na prethodnim skupštinama dioničara.

Grupa ponovo procjenjuje kontrolira li ili ne subjekt ukoliko činjenice i okolnosti ukazuju na promjene jedne ili više od tri elementa kontrole. Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Imovina, obveze, prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima Društva i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako to rezultira gubitkom u nekontrolirajućim udjelima. Kada je potrebno, financijski izvještaji ovisnih društava se prilagođavaju kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s računovodstvenim politikama Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cijelosti.

Promjena udjela grupe u ovisnom društvu koja nemaju za posljedicu gubitak kontrole nad ovisnim društvom se obračunavaju kao transakcije vlasničkim kapitalom. Ako Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, prestaje s priznavanjem imovine (uključujući goodwill), obveza, nekontrolirajućeg udjela i ostalih stavki kapitala, dok se svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaje u računu dobiti i gubitka. Bilo koji zadržani udjel se priznaje po fer vrijednosti. Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela se usklađuju kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade za stjecanje se priznaje izravno u kapital i pripisuje vlasnicima matičnog društva.

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, dobit ili gubitak od prodaje se utvrđuje kao razlika između (i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade za stjecanje i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i (ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te svakog nekontrolirajućeg udjela.

Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva prethodno bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno prodala imovinu ili obveze toga društva, (tj. reklasificiraju se na dobit ili gubitak ili prenose u neku od komponenti vlasničke glavnice sukladno važećim MSFI-jevima). Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom društvu na datum gubitka kontrole se, kod kasnijeg obračunavanja sukladno MRS-u 39 *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje*, promatra kao fer vrijednost prilikom prvog priznavanja ili, ako je primjenjivo, trošak prilikom prvog priznavanja ulaganja u pridruženo društvo.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Pravna pripajanja

U slučaju pravnih pripajanja društava u Grupi, primjenjuje se metoda udruživanja interesa, stanja društva koje se pripaja se prenosi po neto knjigovodstvenim vrijednostima u društvo koje je zakonski sljedbenik te prema tome nije potrebno provoditi usklade prijašnjih razdoblja.

Poslovna spajanja

Poslovna spajanja se obračunavaju metodom stjecanja.

Trošak stjecanja mjeri se kao zbroj prenesene naknade, koja se mjeri kao ukupna fer vrijednosti na datum stjecanja, i kao iznos od bilo kojeg nekontrolirajućeg udjela u stečenom društvu. Za svaku poslovnu kombinaciju, Grupa odabire hoće li mjeriti nekontrolirajući udio u stečenom društvu po fer vrijednosti ili kao razmjerni udio identificirane neto imovine stečenika. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se kao rashod kad su nastali uključujući i administrativne troškove.

Kada Grupa stječe udio u društvu, procjenjuje financijsku imovinu i preuzete obveze s određenim pretpostavkama za prikladnu klasifikaciju i razvrstavanje u skladu s ugovorenim uvjetima, ekonomskim okolnostima i relevantnim uvjetima na datum stjecanja. Svaka nepredviđena naknada koju treba prenijeti od strane stjecatelja priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Nepredviđena naknada klasificirana kao imovina ili obveza koja je financijski instrument i u djelokrugu MRS-a 39 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*, se mjeri po fer vrijednosti, a promjene fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Goodwill se početno mjeri kao trošak (kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza). Ako je fer vrijednost stečene neto imovine veća od sveukupne prenesene naknade, Grupa ponovno procjenjuje je li sva stečena imovina i sve preuzete obveze ispravno identificirana i preispituje postupke korištene za mjerenje vrijednosti priznate na datum stjecanja. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika veći od zbroja prenesene naknade, tada se dobitak priznaje u računu dobiti i gubitka.

Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen u poslovnom spajanju se, od datuma stjecanja, raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac, za koje se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja, bez obzira je li ostala imovina i obveze stečenika dodijeljena tim jedinicama.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanjiti knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Poslovna spajanja (nastavak)

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod zajedničkom kontrolom dioničara koji u konačnici kontrolira Grupu priznaju se primjenom metode udruživanja interesa na datum stjecanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u konsolidiranim financijskim izvještajima matičnog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se istim dijelovima kapitala unutar Grupnog kapitala osim izdanog kapitala. Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju rezultate sadržanih društava od datuma stjecanja.

Poslovne kombinacije pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapital.

Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj. Značajan utjecaj znači sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne znači kontrolu ili zajedničku kontrolu nad financijskim ili operativnim odlukama.

Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Čimbenici određivanja značajnog utjecaja ili zajedničke kontrole slični su čimbenicima za određivanje kontrole nad ovisnim društvima.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela osim kada je ulaganje klasificirano kao namijenjeno za prodaju, u tom slučaju se obračunava u skladu s MSFI 5 *Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja*. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku usklađeno m za sve kasnije promjene udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti tih subjekata. Ako je udio Grupe u gubitku pridruženog društva ili zajedničkog pothvata veći od njenog udjela u pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu koji obuhvaća i sve dugoročne udjele koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo, odnosno zajednički pothvat, ona prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima. Dodatni gubici priznaju se samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva, odnosno zajedničkog pothvata.

Ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate obračunavaju se metodom udjela od datuma od kada je investicija postala pridruženi subjekt ili zajednički pothvat. Kod stjecanja udjela u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu, svaka razlika troška ulaganja iznad udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza subjekta koji je predmetom ulaganja iskazuje se kao goodwill, koji se obračunava u knjigovodstvenu vrijednost udjela.

Svaka razlika udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza iznad troška ulaganja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je udjel stečen.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja (nastavak)

Potreba za priznavanjem i iznos gubitaka uslijed umanjenja udjela Grupe u pridruženom društvu i zajedničkom pothvatu se utvrđuju u skladu s kriterijima iz MRS-a 39. Cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 *Umanjenje imovine* kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Poništenje gubitka uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u skladu s MRS-om 36 do iznosa za koji se nadoknadi iznos udjela kasnije povećao.

Grupa prestaje koristiti metodu udjela od datuma na koji je neki udjel prestao biti pridruženi subjekt ili zajednički pothvat ili na kada je udjel razvrstan u imovinu držanu za prodaju. Kad Grupa zadržava udjel u bivšem pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu u obliku financijske imovine, mjeri ga po fer vrijednosti na taj datum, pri čemu se za fer vrijednost uzima fer vrijednost udjela utvrđena pri prvom knjiženju sukladno MRS-u 39. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti pridruženog društva ili zajedničkog pothvata na datum prestanka primjene metode udjela i fer vrijednosti zadržanog udjela kao i eventualnih prihoda ostvarenih otuđenjem dijela udjela u pridruženom društvu, odnosno zajedničkom pothvatu ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od otuđenja pridruženih društava ili zajedničkih pothvata. Osim toga, Grupa sve iznose prethodno iskazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u vezi s pridruženim društvom ili zajedničkim pothvatom obračunava po istoj osnovi koja bi vrijedila da je pridruženi subjekt, odnosno zajednički pothvat izravno prodao imovinu odnosno obveze na koje se ti iznosi odnose. Prema tome, kad bi se dobit, odnosno gubitak ranije iskazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata po osnovi otuđenja povezanog sredstva ili povezane obveze preknjižio u dobit i gubitak od otuđenja, Grupa tu dobit, odnosno taj gubitak prenosi (kao reklasifikacijsku uskladu) s vlasničke glavnice u dobit ili gubitak prestankom primjene metode udjela.

Grupa nastavlja primjenjivati metodu udjela na udjel u pridruženi subjekt koji postane udjel u zajedničkom pothvatu ili obrnuto. Nema ponovnog mjerenja fer vrijednosti kod promjena vlasničkih udjela po gore navedenoj osnovi.

Ako se vlasnički udjel Grupe u pridruženom subjektu ili zajedničkom pothvatu smanji, ali Grupa i dalje nastavi primjenjivati metodu udjela, dio dobiti ili gubitka ranije iskazanog u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po osnovi smanjenja vlasničkog udjela prenosi se u dobit ili gubitak ako bi se isti ionako obvezno prenosio u dobit ili gubitak prilikom otuđenja povezane imovine ili povezanih obveza.

Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član grupe i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata unutar Grupe se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u tom pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu koji se ne odnose na Grupu.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Udjeli u zajedničkom upravljanju

Zajedničko upravljanje je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i odgovaraju za obveze iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Kad neki subjekt unutar Grupe obavlja svoju djelatnost u sklopu zajedničkog upravljanja, Grupa kao zajednički upravitelj iskazuje po osnovi svog udjela u zajedničkom upravljanju:

- svoju imovinu, uključujući svoj udjel u eventualnoj zajedničkoj imovini;
- svoje obveze, uključujući svoj udjel u eventualnim zajedničkim obvezama;
- svoje prihode od prodaje svog udjela u rezultatu zajedničkog upravljanja;
- svoj udjel u prihodima od prodaje rezultata koje je ostvarilo zajedničko upravljanje i
- svoje rashode, uključujući svoj udjel u eventualnim zajedničkim rashodima.

Grupa obračunava imovinu, obveze, prihode i rashode koji se odnose na njen udjel u zajedničkom upravljanju sukladno MSFI-jevima koji se primjenjuju na određenu imovinu, određene obveze, prihode i rashode.

Kod transakcija između društva unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neko društvo unutar grupe zajednički upravitelj, kao što je prodaja ili unos imovine, smatra se da je riječ o transakciji Grupe s drugim stranama u zajedničkom upravljanju, te se dobiti i gubici iz transakcija ove vrste priznaju u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe samo do visine udjela drugih strana u zajedničkom upravljanju.

Kad neki subjekt unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neki drugi subjekt član Grupe zajednički upravitelj zaključi transakciju kao što je kupnja imovine, Grupa ne iskazuje svoj dio dobiti i gubitka od kupoprodaje sve dok imovinu ne proda trećima.

Naftna i plinska polja

Troškovi istraživanja i procjene

Troškovi istraživanja i procjene evidentiraju se po metodi uspješnosti (pozitivnog nalaza). Troškovi istraživanja i potvrdna bušenja, prvotno se kapitaliziraju kao nematerijalna naftna i plinska imovina do potvrde ekonomske isplativosti pripadajućih naftnih i plinskih polja.

Troškovi licenci i pribavljanja podataka te troškovi geoloških i geofizičkih radova terete račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojemu su nastali.

Utvrđi li se po završetku procjene da je bušotina neisplativa, svi troškovi vezani uz nju knjiže se na teret razdoblja. Smatraju li se nalazišta komercijalno izglednima, ti se troškovi prenose na materijalnu naftnu i plinsku imovinu. Status takvih nalazišta redovno procjenjuje Uprava Društva.

Polja u razradi

Troškovi razrade naftnih i plinskih polja se kapitaliziraju kao materijalna naftna i plinska imovina.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Naftna i plinska polja (nastavak)

Amortizacija

Kapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja domaćih i inozemnih naftnih i plinskih polja u fazi proizvodnje, amortiziraju se primjenom funkcionalne metode, u razmjeru stvarne proizvodnje u tom razdoblju u odnosu na ukupne procijenjene preostale komercijalne rezerve tog polja.

Komercijalne rezerve

Komercijalne rezerve su dokazane razrađene naftne i plinske rezerve. Promjene komercijalnih rezervi po poljima koje utječu na izračun po jedinici proizvoda, obrađene su sukladno provjeri preostalih rezervi. Grupa provjerava rezerve prema smjericama SPE PRMS (Society of Petroleum Engineers Petroleum Resources Management System).

Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina iskazuje se po trošku nabave, a od poslovnih spajanja iskazuje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Nematerijalna imovina se priznaje ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini prijetiti u društvo, a trošak imovine se može pouzdano mjeriti.

Amortizacija se obračunava na imovinu s ograničenim vijekom trajanja tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearnе metode, osim za nematerijalnu imovinu na naftnim i plinskim poljima koja se obračunava temeljem funkcionalne metode. Razdoblje i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake poslovne godine. Nematerijalna imovina testira se na umanjenje jednom godišnje ili pojedinačno ili na razini generiranja novca.

Troškovi istraživanja priznaju se kao trošak kad su nastali. Troškovima razrade koji nastaju na individualnom projektu se prenose u buduća razdoblja kada je njihova buduća naplativost opravdana.

Nakon početnog priznavanja troškova razvoja troškovni model se primjenjuje zahtijevajući da imovina bude iskazana po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Troškovi u fazi razvoja se ne amortiziraju. Knjigovodstvena vrijednost troškova razvoja se testira na umanjenje jednom godišnje, kada imovina još nije u uporabi, ili češće ukoliko pokazatelj umanjenja tijekom godine pokazuje da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjeno za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti. Početni troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe.

Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove razdoblja u kojem su nastali, priznaju se na teret računa dobiti i gubitka.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U situacijama gdje je jasno vidljivo da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi, koje će se ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Kapitaliziraju se troškovi periodičnih, unaprijed planiranih većih, značajnijih provjera nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz raspolaganja ili povlačenja neke imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i glavnice imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Amortizacija

Osnovna sredstva u uporabi (isključujući naftna i plinska polja) amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Software	5 godina
Građevinski objekti	5 - 50 godina
Rafinerije i kemijska postrojenja	3 - 15 godina
Benzinske stanice	30 godina
Telekomunikacijska i uredska oprema	2 - 10 godina

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije pregledavaju se na kraju svake godine, s time da se navedeno tretira kao promjena procjene te se utjecaj promjene obračunava na buduća razdoblja.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwilla

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene vrijednosti svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila da li postoje naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i ona koja još nije raspoloživa za uporabu se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budućni novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom procjene diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje budućni novčani tokovi nisu bili usklađeni.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo iz revalorizacije.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwilla (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u dobiti gubitak, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Financijski i poslovni leasing

Određivanje da li ugovor sadrži leasing ovisi o sadržaju ugovora na samom početku. Ukoliko ispunjavanje ugovora ovisi o korištenju specifične imovine ili prenošenju prava korištenja imovine, smatra se da postoji element leasinga i događaj se evidentira sukladno tome.

Financijski leasing, koji prenosi većim dijelom na Grupu sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom imovine, kapitalizira se na početku trajanja leasinga po fer vrijednosti unajmljene imovine ili ukoliko je niža po sa dašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja leasinga. Minimalna plaćanja leasinga se podjednako razdjeljuju između financijskog troška i smanjenja leasing obveze. Financijski se trošak treba rasporediti na razdoblja tijekom trajanja leasinga kako bi se postigla ista periodična kamatna stopa na preostali saldo obveze za svako razdoblje. Financijski troškovi izravno terete prihod razdoblja. Kapitalizacija imovine u leasingu se amortizira u vremenu kraćem od procijenjenog korisnog vijeka imovine ili dospjeća leasinga.

Početni izravni troškovi nastali prilikom pregovara za operativni leasing dodaju se na knjigovodstveni iznos iznajmljene imovine i priznaju se kao rashod tijekom razdoblja leasinga na istoj osnovi kao i prihod od leasinga. Leasing u kojemu davatelj leasinga zadržava sve rizike i koristi vlasništva nad imovinom klasificira se kao operativni leasing. Obveze iz operativnog leasinga priznaju se kao rashod u računu dobiti i gubitka na temelju linearne metode tijekom razdoblja leasinga.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenim u računima ispostavljenim kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, umanjena za ispravak vrijednosti nenaplativih potraživanja.

Ukalkulirani prihodi bilježe se na dan bilanciranja za isporučeno dobro ili uslugu ako za isto do tada nije ispostavljen račun.

Usvojenom računovodstvenom politikom Društva, utvrđivanje i evidentiranje umanjenja kratkoročnih potraživanja za koja postoji neizvjesnost da će biti naplaćena u skladu s prvobitno ugovorenim uvjetima, temelji se na slijedećim postupcima:

- procjena naplativosti dospjelih potraživanja individualnim pristupom za strateške kupce Društva;
- umanjenje vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja koja prelaze 60 dana od dana dospjeća.

Prema politici umanjenje vrijednosti, sva potraživanja od strateških kupaca INA, d.d. se individualno procjenjuju. Sva ostala nenaplaćena potraživanja koja su dospjela preko 60 dana se umanjuju.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Potraživanja od kupaca (nastavak)

Društvo provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja temeljeno na procjeni naplativosti potraživanja individualnim pristupom za strateške kupce Društva i umanjnjem svih kratkoročnih potraživanja koja nisu obuhvaćena individualnom procjenom, bezobzira na njihov financijski iznos, a u iznosu dospjelog nenaplaćenog potraživanja koje prelazi 60 dana od dana dospijeca potraživanja. Adekvatni ispravci vrijednosti za procijenjene nepovratne iznose priznaju se u dobitku ili gubitku kad postoji objektivni dokaz da imovina treba biti umanjena.

Zalihe

Zalihe sirove nafte, gotovih proizvoda, poluproizvoda i prirodnog plina vrednovane su kako slijedi:

- Sirova nafta iskazana je po prosječnoj ponderiranoj nabavnoj vrijednosti ili po cijeni proizvodnje. Ukoliko se umanjuju gotovi proizvodi dobiveni iz prerađene nafte izračunom se umanjuje i zaliha nafte za alikvotni dio do neto ostvarive vrijednosti.
- Gotovi proizvodi procjenjuju se po nižoj vrijednosti usporedbom između troškova proizvodnje i oko 96,5% prosječne buduće prodajne cijene, što približno odgovara neto ostvarivoj vrijednosti.
- Za poluproizvode primjenjuje se metodologija izračuna, odnosno procjene, da ukoliko se umanjuju gotovi proizvodi na temelju ukupno zatečenih zaliha na kraju razdoblja, tj. izračun pokazuje da se ne može realizirati neto utrživa vrijednost onda se primjenjuje i postotak umanjnja na svaki pojedinačni poluproizvod koji se nalazi na zalihama na kraju obračunskog razdoblja.
- Uvozni prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti usporedbom između troška nabave, temeljenog na cijeni uvoznog plina na kraju godine, povećanog za troškove dopreme i prosječne ponderirane prodajne cijene, temeljene na zadnjim cijenama na kraju godine.
- Domaći prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti koja je dobivena usporedbom ponderirane prodajne cijene i troškova.
- Ostale zalihe, koje se sastoje uglavnom od rezervnih dijelova i proizvodnih materijala, iskazane su po nižoj cijeni, usporedbom nabavne cijene i neto ostvarive vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i banci i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se kapitaliziraju kao trošak nabave tog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva. Korištena stopa kapitalizacije za 2016. godinu je 1,87%, dok je za 2015. godinu 2,00%.

Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Troškovi posudbe se sastoje od kamata i drugih troškova koje nastaju u vezi s posuđenim sredstvima.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Strane valute

Odvojeni financijski izvještaji svakog subjekta Društva i Grupe pripremljeni su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Društva i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije.

Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, osim:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje su uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima;
- tečajnih razlika po transakcijama koje su zaključene radi zaštite od određenih valutnih rizika;
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čije namirenje nije planirano ni izgledno, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s kapitala na teret dobiti ili gubitaka.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe (zajedno s usporednim iznosima) preračunavaju se u kune po tečaju važećem na dan u izvještaju o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje stranog subjekta.

Prilikom prodaje inozemnog poslovanja, tj. prodaje cijelog udjela Grupe u inozemnom poslovanju ili prodaje kojom Grupa gubi kontrolu nad ovisnim društvom u čijem sastavu je inozemno poslovanje ili pak značajan utjecaj u pridruženom društvu u čijem sastavu je inozemno poslovanje, sve kumulativne tečajne razlike s naslova inozemnog poslovanja koje se mogu pripisati vlasnicima društva se prenose u dobit i gubitak.

Ino koncesije INA, d.d. usklađene su s definicijom inozemnog poslovanja i tretirane su kao takve.

Poslovne aktivnosti INA, d.d. u Egiptu, Angoli kao i u međunarodnim vodama Sjevernog Jadrana se obavljaju sa značajnim stupnjem autonomije, stoga je funkcijska valuta američki dolar osim na plinskom polju Izabela gdje je funkcijska valuta euro. Ukupni prihodi inozemnog poslovanja (od prodaje sirove nafte i prirodnog plina) su denominirani u toj valuti (američki dolar ili euro), kao i većina troškova. Kapitalni troškovi su planirani i prikazani u dolarima ili eurima. Iako se ne radi o zasebnim pravnim subjektima, oni zadovoljavaju definiciju inozemnog poslovanja prema zahtjevima MRS-a 21.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje, tj. prodaje kod koje Grupa ne gubi kontrolu, razmjernan udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se ponovno pripisuje nekontrolirajućim udjelima i ne knjiži u dobit i gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, tj. smanjenja vlasničkog udjela Grupe u pridruženom ili zajednički kontroliranom subjektu kojim Grupa ne gubi značajan utjecaj, odnosno zajedničku kontrolu u subjektu, razmjernan udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se prenosi u dobit i gubitak.

Usklađenje goodwilla i fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza stečenih prilikom stjecanja inozemnog dijela poslovanja se obračunavaju kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Pri tom nastale tečajne razlike se iskazuju u kapitalu.

Otpremnine i jubilarne nagrade

Kod planova definiranih primanja za otpremnine i jubilarne nagrade, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Svako ponovno mjerenje, koje obuhvaća aktuarske dobitke i gubitke, utjecaj promjene gornje granične vrijednosti imovine, ako postoji, i povrata na imovinu plana, tj. fonda odmah se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju, uz iskazivanje zaduženja ili odobrenja u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su isti nastali. Ponovno mjerenje iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti odmah se knjiži na zadržanu dobit i ne prenosi se u dobit ili gubitak. Trošak minulog rada ulazi u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je došlo do izmjene plana. Neto kamata izračunava se primjenom diskontne stope na početku razdoblja na neto obvezu ili imovinu po osnovi definiranih naknada. Troškovi definiranih naknada razvrstavaju se kako slijedi:

- na trošak rada, koji uključuje trošak tekućeg rada, trošak minulog rada, kao i dobitke i gubitke po osnovi smanjenja prava i iznirenja;
- na kamatne prihode ili rashode i
- ponovno mjerenje.

Grupa prikazuje prve dvije stavke troškova definiranih naknada u sklopu dobiti i gubitka. Dobici i gubici od smanjenja prava obračunavaju se kao troškovi minulog rada.

Obveza temeljem definiranih mirovinskih naknada iskazana u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju predstavlja stvarni manjak ili višak u Grupnim fondovima definiranih naknada. Svaki višak utvrđen, kako je prethodno navedeno, ograničen je na sadašnju vrijednost ekonomskih koristi dostupnih u vidu povrata iz fondova ili smanjenja budućih doprinosa koji se uplaćuju u fond.

Obveza po osnovi otpremnina kod prestanka ugovora o radu iskazuje se kad subjekt više nije u mogućnosti povući svoju ponudenu otpremninu ili kad subjekt prizna eventualne s tim povezane troškove restrukturiranja.

Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom obveze izvještaja o financijskom položaju. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje po svim odbitnim privremenim razlikama do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje odbitnih privremenih razlika. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz početnog priznavanja imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit. Odgođene porezne obveze ne priznaju se ni po osnovi privremenih razlika kod prvog knjiženja goodwilla.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, osim u slučaju kad je Grupa u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preis pituje se krajem svakog izvještajnog razdoblja i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će biti raspoloživ kao dostatna oporeziva dobit za koju je moguć povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na poreznim zakonima koji su na snazi na kraju izvještajnog razdoblja ili u postupku donošenja. Izračun odgođenih poreznih obaveza i odgođene porezne imovine odražava iznos za koji se očekuje da će nastati obveza ili povrat na datum izvještava nja.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a INA, d.d. i Grupa namjeravaju spraviti svoju tekuću poreznu imovinu sa poreznim obvezama.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Tekući i odgođeni porez priznaje se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim poreza koji se odnosi na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u kapitalu, u tom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u kapitalu. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz priznavanja poslovnog pripajanja, porezni učinak se uključuje u obračun poslovnog spajanja.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijska imovina

Sva financijska imovina se priznaje ili prestaje priznavati na datum transakcije kada se kupovina ili prodaja financijske imovine odvija prema ugovoru. Uvjeti ugovora zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, dodavajući transakcijske troškove, osim za onu financijsku imovinu klasificiranu kao fer vrijednost kroz izračun dobiti ili gubitka, koja se početno izračunava prema fer vrijednosti.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine raspoložive za prodaju, financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te zajmovi i potraživanja. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine, a utvrđuje se u vrijeme početnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja amortizacijskog troška dužničkih instrumenata i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući novčani priljevi kroz očekivano razdoblje trajanja dužničkih instrumenata, ili kraće razdoblje do početno priznatog neto knjigovodstvenog iznosa.

Prihod od instrumenata za osiguranje duga priznaje se na temelju efektivne kamate.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice koje drži Društvo i Grupa, a kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i evidentira se prema fer vrijednosti. Način utvrđivanja fer vrijednosti opisan je u bilješci 39. Pozitivne ili negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti prepoznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i u revalorizacijskim rezervama akumuliranih ulaganja, osim kamata izračunatih prema efektivnoj kamatnoj stopi te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže kao dobit ili gubitak. Ako dođe do prodaje ulaganja ili se provede usklađivanje, kumulativna dobit ili gubitak koji se ranije priznao kao rezerviranje za ponovnu procjenu vrijednosti ulazi u dobit ili gubitak za to razdoblje.

Kada se utvrdi da Grupa ima pravo primiti te uplate, dividende od prodaje imovine priznaju se kao dobit ili gubitak.

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražena u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju na tržištu cijenu na datum izvještaja o financijskom položaju. Tečajne razlike nastale preračunavanjem priznaju u računu dobiti i gubitka na temelju amortizacijskog troška monetarne imovine. Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike se priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina se klasificira po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako je klasificirana kao namijenjena trgovanju ili je tako određena prilikom prvog priznavanja. Financijska imovina klasificirana kao namijenjena trgovanju ako je stečena u svrhu prodaje ili otkupa u kratkom roku. Pripadajući troškovi transakcija se priznaju u računu dobiti i gubitka prilikom nastanka. Derivati, uključujući odvojene ugrađene derivative, također se klasificiraju kao namijenjeni trgovanju osim ako su označeni kao učinkoviti instrumenata zaštite prema MRS-u 39.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka se iskazuju u izvještaju o financijskom položaju po fer vrijednosti s neto promjenama u fer vrijednosti što predstavlja financijski trošak (negativna neto promjena u fer vrijednosti) ili financijskih prihoda (pozitivna neto promjena u fer vrijednosti) u računu dobiti i gubitka.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja prema kupcima, zajmovi i druga potraživanja s fiksnom ili redovitom otplatom i koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja'. Zajmovi i potraživanja priznaju se prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, umanjeni za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihod od kamata priznaje se primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kod kojih priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji umanjenja vrijednosti financijske imovine preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Umanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog tijeka ulaganja. Kod financijske imovine koja se prikazuje prema amortiziranom trošku iznos umanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova diskontiran primjenom izvorne efektivne kamatne stope. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed umanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, za koje se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti.

Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja ona se evidentiraju u korist konta ispravka vrijednosti. Promjene iznosa iskazanom na kontu ispravka vrijednosti priznaju se u računu dobiti ili gubitka.

Uz iznimku financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, ukoliko se u narednim razdobljima umanjuje iznos gubitka zbog smanjenja vrijednosti, a to se smanjenje može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja, gubici koji su temeljem umanjenja te imovine priznati u račun dobiti ili gubitka se poništavaju do iznosa knjigovodstvene vrijednosti ulaganja s datumom na koji je utvrđeno smanjenje gubitka, a koji nije veći od amortiziranog troška koji bi bio utvrđen da umanjenje nije bilo priznato.

Glede imovine raspoložive za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon utvrđenih i evidentiranih gubitaka zbog umanjenja vrijednosti priznaje se izravno u ostalu sveobuhvatnu dobit i akumulira u rezervama iz revalorizacije ulaganja.

Ulaganja

Ulaganja u odvojena društva koja nisu materijalno značajna općenito se iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

Financijske obveze i vlasnički instrumenti

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i vlasnički instrumenti koje Grupa izdaje se razvrstavaju ili u financijske obveze, ili u kapital, u skladu sa suštinom ugovornog odnosa te definicijama financijske obveze i vlasničkog instrumenta.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijske obveze i vlasnički instrumenti (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je izdala Grupa se evidentiraju u iznosu ostvarenih priljeva, umanjenom za direktne troškove izdavanja.

Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata se iskazuje izravno kao odbitak od vlasničke glavnice. Kod kupnje, prodaje, izdavanja ili otkazivanja vlastitih vlasničkih instrumenata Grupe u dobiti i gubitak se ne priznaju nikakvi dobiti ili gubici.

Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju ili kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ili kao ostale financijske obveze.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Financijske obveze se razvrstavaju u kategoriju imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz prikaz promjena fer vrijednosti u dobiti i gubitku (tj. koja se vodi po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak) ako se drže radi trgovanja ili su predodređena za iskazivanje na taj način.

Financijska obveza se razvrstava u portfelj namijenjen trgovanju ako je:

- stečena prvenstveno radi otkupa u bliskoj budućnosti; ili
- kod prvog priznavanja sastavni dio portfelja točno određenih financijskih instrumenata kojima Grupa upravlja zajedno i koji je u novije vrijeme odražavao obrazac ostvarivanja dobiti u kratkom roku; ili
- izvedenica koja nije predodređena niti je učinkovita kao zaštitni instrument.

Financijska obveza koja nije namijenjena trgovanju može pri prvom priznavanju biti predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobiti i gubitak ako:

- se takvim predodređivanjem ukida ili znatno smanjuje nedosljednost u vrednovanju ili priznavanju koja bi se u suprotnom javila, ili
- je dio skupine financijske imovine ili financijskih obveza, ili oba, kojom se upravlja i čiji rezultati se procjenjuju na osnovi fer vrijednosti u skladu s dokumentiranom politikom Grupe za upravljanje rizicima ili njenom strategijom ulaganja i ako se informacije o grupiranju interno prezentiraju na toj osnovi, ili
- je sastavni dio ugovora koji sadrži jednu ili više ugrađenih izvedenica i MRS 39 dopušta da se cijeli složeni ugovor (sredstvo ili obveza) predodredi za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijske obveze koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak se iskazuju po fer vrijednosti, pri čemu se svaka dobiti i svaki gubitak prilikom kasnijeg vrednovanja priznaje u dobiti i gubitak. Neto dobit i neto gubitak priznat u dobiti i gubitak obuhvaća kamate i dividende zarađene na financijskom sredstvu i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u sklopu ostale dobiti i ostalih gubitaka.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijske obveze i vlasnički instrumenti (nastavak)

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po kreditima te obveze prema dobavljačima i ostale obveze, se naknadno iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni trošak raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, (uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte), svode (gdje je prikladno) na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se priznaju u dobit i gubitak.

Izvedeni financijski instrumenti

Grupa ugovara razne izvedene financijske instrumente kako bi upravljala svojom izloženošću robnim rizicima.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit, odnosno gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak, osim ako izvedenica nije predodređena i učinkovita kao zaštitni instrument, te u tom slučaju vrijeme priznavanja u dobit i gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa.

Zaštitni odnos

Grupa priznaje određene instrumente zaštite kao zaštitu fer vrijednosti.

Na početku zaštitnog odnosa Grupa službeno definira i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite, zajedno s ciljem u smislu upravljanja rizikom te strategijom zaštite. Dokumentacija se sastoji od utvrđivanja instrumenta zaštite, zaštićene stavke ili transakcije, vrste rizika koji je predmetom zaštite te opisa načina na koji će se ocjenjivati efektivnost zaštitnog instrumenta u neutralizaciji promjena fer vrijednosti zaštićene stavke koje predstavljaju rizik od kojeg se provodi zaštita. Od zaštite se očekuje visok stupanj efektivnosti u neutralizaciji promjena fer vrijednosti, koji se stalno prati da bi se utvrdilo je li zaštita visoko učinkovita kroz cijelo financijsko izvještajno razdoblje za koje je predviđena. Odnosi zaštite koji ispunjavaju stroge kriterije računovodstva zaštite su kako slijedi:

Zaštita fer vrijednosti

Zaštita fer vrijednosti odnosi se na zaštitu Grupe od izloženosti promjenama fer vrijednosti po osnovi priznatih stavki imovine ili obveza Grupe ili njenih nepriznatih čvrsto preuzetih obveza ili njihovog dijela i mogu povezati s određenim rizikom koji bi mogao utjecati na račun dobiti i gubitka.

Kod zaštite fer vrijednosti knjigovodstvena vrijednost zaštićene stavke usklađuje se za dobitke i gubitke povezane s rizikom koji je predmet zaštite, dok se predmetna izvedenica ponovno vrednuje po fer vrijednosti, a dobiti i gubici po obje komponente se priznaju u računu dobiti i gubitka.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Zaštitni odnos (nastavak)

Kod zaštite fer vrijednosti stavki koje se vode po amortiziranom trošku, usklađen je knjigovodstvene vrijednosti amortizira se kroz račun dobiti i gubitka tijekom preostalog razdoblja do dospjeća. Svako usklađenje knjigovodstvene vrijednosti zaštićenog financijskog instrumenta na koji se primjenjuje metoda efektivne kamate, amortizira se kroz račun dobiti i gubitka.

Amortizacija se može početi primjenjivati čim dođe do usklađenja, a najkasnije kad se usklađenje zaštićene stavke po osnovi promjena njene fer vrijednosti povezanih s rizikom koji je predmetom zaštite prestane provoditi.

Kad se kao zaštićena stavka odredi nepriznata čvrsto preuzeta obveza, kumulativne kasnije nastale promjene fer vrijednosti te obveze koje se mogu povezati s rizikom koji je predmet zaštite iskazuju se u sklopu imovine odnosno obveza, a pripadajući dobitak ili gubitak u računu dobiti i gubitka. Također, u računu dobiti i gubitka se iskazuju promjene fer vrijednosti zaštitnog instrumenta.

Grupa prestaje primjenjivati računovodstvo zaštite istekom, raskidom, prodajom ili izvršenjem zaštitnog instrumenta, kad odnos zaštite više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite ili odlukom Grupe o ukidanju zaštitnog odnosa.

Ugrađeni derivativi

Derivativni ugovori uključeni u druge financijske instrumente ili ostale glavne ugovore ('host contracts') tretiraju se kao izdvojeni derivativni ugovori kad njihovi rizici i karakteristike nisu direktno povezani s rizicima i karakteristikama glavnih ugovora, a glavni ugovori se ne računaju kao stvarna vrijednost s promjenama u stvarnoj vrijednosti koje se vide u dobitku ili gubitku.

Ugrađeni derivativi se iskazuju u sklopu dugotrajne imovine ili dugoročnih obveza ako je preostalo razdoblje do dospjeća izvedenog instrumenta dulje od dvanaest mjeseci i ako se realizacija imovine, odnosno podmirenja obveze ne očekuje u roku od dvanaest mjeseci. Ostali ugrađeni derivativi se prezentiraju u sklopu kratkotrajne imovine ili kratkoročnih obveza.

U redovnom poslovanju, Društvo i Grupa su potpisali određene dugoročne ugovore o kupnji i prodaji u stranoj valuti, koji, sukladno MRS-u 39, sadrže ugrađene izvedene financijske instrumente. Ugrađeni izvedeni financijski instrument je dio ugovora koji utječe da se novčani tijekovi nastali na osnovi ugovora mijenjaju, djelomično, na sličan način kao i samostalni izvedeni financijski instrument. MRS 39 zahtijeva da takvi ugrađeni izvedeni financijski instrumenti budu odvojeni od osnovnih ugovora i da se vode kao izvedeni financijski instrumenti, svrstani kao namijenjeni trgovanju i vode se po fer vrijednosti, uključujući knjiženje promjena fer vrijednosti na teret ili u korist računa dobitka ili gubitka.

Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutnih tržišnih tečajeva stranih valuta na kraju izvještajnog razdoblja, s obzirom da ne postoji razvijeno terminsko tržište u zemljama sudionicama ugovora. Fer vrijednost ugrađenog instrumenta zamjene indeksa inflacije je utvrđena kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovorenog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen. Dugoročni učinak ovih ugrađenih izvedenih financijskih instrumenata je diskontiran koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice.

Poslovni segmenti

MSFI 8 *Poslovni segmenti* nalaže da se poslovni segmenti odrede prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledava glavni izvršni donositelji poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihova poslovanja.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja i ostale obveze

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljevsredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Iskazani iznos rezerviranja odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi podmirenja sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Kad je značajan iznos smanjenja vrijednosti novca, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem diskontnog faktora koji predstavlja omjer inflacijske stope i realne kamatne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Rezerviranja za troškove zatvaranja pogona odnose se na napuštanje proizvodnih naftnih i plinskih polja i početno se priznaje kao trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Naknadne promjene u iznosima rezerviranja koje nastaju zbog promjena u procjeni troškova napuštanja, rezervi i proizvodnje nafte i plina, nerizične kamatne stope kao diskontne stope i stope inflacije, također se smatraju promjenama u troškovima nekretnina, postrojenja i opreme te se reflektiraju na račun dobiti i gubitka kroz buduću amortizaciju.

Rezerviranja za emisijske kvote

Obveza za emisiju se ne priznaje sve dok iznos stvarnih emisija ne dosegne iznos besplatno dodijeljenih jedinica. Ovaj pristup potkrepljuje činjenicu da se dodijeljene emisijske jedinice ne priznaju kao nematerijalna imovina, odnosno njihova vrijednost u imovini je nula. Kad stvarna emisija prelazi iznos dodijeljene emisijske kvote, rezerviranje treba, za emisije veće od besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica, priznati temeljem stvarne tržišne cijene. Navedeno također znači da nije moguće evidentirati rezerviranje ranije od mjeseca kada iznos emisija prekorači iznos dodijeljenih emisijskih jedinica, niti je moguće očekivani nedostatak rasporediti tijekom kalendarske godine.

Namirenje s državom provodi se umanjnjem kupljenih emisijskih jedinica sa rezerviranjem za obvezu emisijskih jedinica koje prelaze broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica.

Rezerviranje se treba obračunati za svako postrojenje zasebno i evidentirati na segmentu gdje emisija nastaje.

Priznavanje prihoda

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za povrate od kupaca, rabate i slične popuste.

Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- Grupa je na kupca prenijela sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom;
- Grupa ne zadržava niti stalno upravljačko pravo u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom niti efektivnu kontrolu nad prodanom robom;
- iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti;
- vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u Grupi povezanih s transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati temeljem transakcije se mogu pouzdano izmjeriti.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od prodaje robe koja je rezultat dodjele nagrada kupcu se računa višestruko po elementima transakcije prihoda. U obzir uzeta dodijeljena nagrada se mjeri po fer vrijednosti, odnosno prihod za koji se dodijeljena nagrada može odvojeno prodati.

Grupa nije uključila detaljne objave u svezi programa lojalnosti kupaca jer vrijednosti nisu značajne.

Pružanje usluga

Prihodi temeljem ugovora o pružanju usluga se priznaju prema stupnju dovršenosti ugovora. Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- naknade za ugradnju se priznaju prema stupnju dovršenosti instalacija, koji se određuje kao razmjerni dio ukupnog očekivanog proteklog vremena za instaliranje na datum izvještavanja;
- naknade za servisiranje uključene u cijenu prodanih proizvoda se priznaju prema udjelu ukupnih troškova servisiranja prodanog proizvoda i
- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za sat rada na temelju utrošenih sati, odnosno nastalim direktnim troškovima.

Prihodi od dividendi i kamata

Prihodi od dividendi, tj. udjela po osnovi ulaganja se priznaju kad je utvrđeno pravo dioničara na primitak dividende.

Prihodi od kamata se priznaju kad je vjerojatno da će ekonomske koristi pritijecati u Grupi te se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti.

Prihodi od kamata se priznaju po načelu nastanka događaja na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa utvrđenog prilikom početnog priznavanja.

Ugovori o izgradnji

Sukladno Računovodstvenim politikama i procedurama, Grupa primjenjuje MRS 11 *Ugovori o izgradnji* na ugovore o izgradnji koji zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- vrijednost pojedinačnog ugovora prelazi vrijednost od 3 milijuna kuna
- vrijeme izvođenja ugovora o izgradnji duže je od 12 mjeseci.

Grupa primjenjuje metodu praćenja ugovora o izgradnji po stupnju dovršenosti, odnosno po metodi postotka dovršenosti, a koji se utvrđuje kao udio troškova ugovora nastalih do datuma izvještavanja u odnosu na procijenjene ukupne troškove ugovora.

Utvrđivanje računovodstvenog postupka priznavanja prihoda i troškova povezanih s ugovorima o izgradnji:

- troškovi projekta se iskazuju kao nastali troškovi,
- prihodi se priznaju u omjeru prema nastalim troškovima za vrijeme razdoblja u odnosu prema procijenjenim ukupnim troškovima projekta,
- procijenjeni gubici se iskazuju u cijelosti čim se gubitak procjeni i može se pouzdano izmjeriti.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2., Uprava je utvrdila određene prosudbe i procjene koje su imale značajan efekt na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje uključuju procjene).

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u EU, zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda te objavu nepredviđenih obveza. Značajne procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine kao i rezerviranja za zaštitu okoliša i rezerviranja za sudske sporove. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad će ga biti moguće utvrditi.

Prosudbe i procjene su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama, međutim najznačajnije prosudbe i procjene se odnose kako slijedi:

Posljedice određenih sudskih sporova

Društva INA Grupe su strane u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 29).

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Kalkulacija umanjenja vrijednosti imovine zahtijeva procjenu vrijednosti imovine u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su proizvodni volumen, operativni i kapitalni izdaci, diskontirane stope, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Umanjenje imovine priznato u konsolidiranom računu dobiti i gubitka iznosi 28 milijuna kuna u 2016. godini (31. prosinca 2015. godine: 1.116 milijuna kuna).

Knjigovodstvena vrijednost goodwilla

U 2016. godini nije bilo umanjenja goodwilla, dok je u 2015. godini, temeljem testa umanjenja priznato umanjenje vrijednosti goodwill u iznosu od 31 milijun kuna (vidi bilješku 13). Knjigovodstveni iznos goodwilla na dan 31. prosinca 2016. godine i 2015. godine iznosi 152 milijuna kuna (vidi bilješku 13).

Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima je 197 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godini i 196 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2015. godini (vidi bilješku 13). U INA Grupi nije bilo umanjenja nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima dok je u 2015. godini priznato umanjenje u iznosu od 102 milijuna kuna (vidi bilješku 13).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima je 4.069 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godini i 3.873 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2015. godini (vidi bilješku 14). U INA Grupi umanjene imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 26 milijuna kuna za 2016. godinu dok je u 2015. godini evidentirano umanjeno u iznosu od 951 milijuna kuna (vidi bilješku 14).

Korištene ključnih pretpostavki

SD Rafinerije i Marketing

Uprava INA, d.d. je provela analizu indikatora umanjenoj vrijednosti, odnosno jesu li ključne vrijednosti aktivnosti poslovanja (potražnja na tržištu, rafinerijske marže, cijene nafte) značajno pogoršane. Analizom je zaključeno da za Rafinerije i marketing ne postoji događaj koji ukazuje na umanjenoj, stoga test umanjenoj vrijednosti nije proveden.

SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina

Procjena buduće cijene ugljikovodika, kao ključnog pokazatelja vrijednosti za imovinu Istraživanja i proizvodnje nafte i plina, znatno je poboljšana u odnosu na izvještajno razdoblje prošle godine, što u kombinaciji s činjenicom da nije bilo značajnijih revizija koje se odnose na rezerve ugljikovodika INA, d.d. ili vrste troškova, dovodi do zaključka kako nema potrebe za testom umanjenoj za bilo koju imovinu u INA, d.d. u SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina.

Ipak, vezano za jedno naftno polje, Obod, test umanjenoj vrijednosti je napravljen i umanjenoj vrijednosti je evidentirano u iznosu od 24 milijuna kuna zbog erupcije plina na polju što je rezultiralo gubitkom većine nadoknadih sredstava.

Ulaganje u Siriju

INA, d.d. od 1998. do danas ima šest (6) komercijalno uspješnih polja u Bloku Hayan (Jihar, Al Mahr, Jazal, Palmyra, Mustadira i Mazrur) sa znatnim količinama nafte, plina i kondenzata. INA, d.d. je privremeno obustavila sve poslovne aktivnosti u Siriji od 26. veljače 2012. godine objavivši višu silu u skladu s važećim sankcijama SAD-a i Europske Unije.

Trenutačni status

Glavne proizvodne aktivnosti preuzeli su lokalni radnici Hayan Petroleum Company, što INA, d.d. smatra nezakonitim.

U siječnju 2017. godine ISIL je napao plinsko postrojenje Hayan. Na temelju dostupnih podataka eksplozija je oštetila kontrolnu sobu. Međutim, najznačajnija i najvrednija oprema koja se koristi u proizvodnji plina, kao što su turbine, ostala je neoštećena eksplozijom.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenje dugotrajne i kratkotrajne imovine u Siriji

Imajući u vidu napad na Hayan plinsko postrojenje, te nastavljajući praksu u posljednjih nekoliko godina, INA, d.d. je provela test umanjenja imovine u Siriji.

Društvo je o ovom predmetu koristilo usluge poznatog vanjskog savjetnika koji je savjetovao Društvo o trenutnom i očekivanom razvoju političke situacije u Siriji. U skladu sa zaprimljenim savjetom vjerojatnost za scenarije koji imaju povoljniji ishod za INA, d.d. su porasli u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni scenariji imaju protutežni utjecaj procijenjenoj šteti imovine u Siriji. Stoga, temeljem rezultata testa umanjenja nema naznaka za dodatno umanjenje vrijednosti imovine društva u Siriji na dan 31. prosinca 2016. godine.

Najznačajnije varijable u određivanju novčanih tijekova su pretpostavke i procjene korištene za određivanje budućih godišnjih količina proizvodnje, iznosa i rasporeda novčanih priljeva i odljeva, uključujući i cijene sirove nafte i prirodnog plina (s obzirom na formulu cijene navedene u predmetnom Ugovoru o podijeli proizvodnje), operativnih troškova, vjerojatnosti koje se odnose na različite scenarije, diskontirane stope, razdoblja na koji se novčani tijek odnosi kao i troškove ponovne izgradnje.

Dok takvi novčani tijekovi odražavaju najbolju procjenu Uprave glede budućnosti, te procjene su izložene povećanoj neizvjesnosti koja nastaje kao rezultat političkih, sigurnosnih i ekonomskih uvjeta u Siriji. Mogući utjecaji različitih ponderiranih scenarija vjerojatnosti na poslovanje Grupe u Siriji predstavljaju:

- a) Šteta: imovina je izložena fizičkim oštećenjima uslijed ciljanih ili slučajnih napada. U slučaju samo djelomičnog oštećenja, povratak u rad je još uvijek moguć, dok se u slučaju potpunog oštećenja imovine, povratak ne očekuje.
- b) Povratak u poslovne aktivnosti: po smirivanju krize te potpunog ili djelomičnog ukidanja sankcija, Grupa očekuje povratak u poslovanje u razdoblju od 2 do 5 godina.
- c) Bez povratka: Grupa se nije u mogućnosti vratiti te je sva imovina izgubljena.

Za procjenu budućih proizvodnih količina korištene su dokazane razradne rezerve izvedene iz poslovnih planova prije proglašenja više sile. Diskontne stope primjenjive za navedenu imovinu su izvedene iz prosječnog ponderiranog troška kapitala za poslovanje naftnih i plinskih polja u dolarima te su prema potrebi prilagođavane specifičnim rizicima projekta (vidi bilješku 14).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Politički razvoj u Egiptu

Vežano za poslove INA, d.d. u Egiptu ključna poslovna nesigurnost je vrijeme naplate. Na datum 31. prosinca 2016. godine dospjela potraživanja iznose 486 milijuna kuna i stara su do dvije godine. Ukupna ispravljena potraživanja na dan 31. prosinca 2016. godine iznose 462 milijuna kuna.

Kvantificiranje i izračun obveza za napuštanje polja

Troškovi dekomisije su neizjesni i procjene troškova mogu varirati zbog mnogobrojnih čimbenika, uključujući i promjene u zakonskim i regulatornim zahtjevima, novim dostupnim tehnologijama i iskustvu pri napuštanju druge imovine, kao i očekivanom vremenu, prostoru, troškovima i riziku koji se mogu promijeniti. Stoga su napravljene značajne procjene i pretpostavke prilikom izračuna obveza za napuštanje polja.

Uprava procjenjuje buduće novčane izdatke u svezi obveza dekomisije koristeći cijene, analogno prethodnim sličnim radovima kao i ostale pretpostavke. Nadalje, izračun vremena tih novčanih tijekomova reflektiraju trenutnu procjenu prioriteta, tehničke opremljenosti i hitnosti tih obveza. Vrijednost tih obveza za INA, d.d., a vežano za rezerviranja za napuštanje polja iznosi 2.475 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine (31. prosinca 2015. godine: 2.457 milijuna kuna) (vidi bilješku 29).

Opseg rezerviranja za zaštitu okoliša

Propisi, posebno zakonodavstvo zaštite okoliša ne specificira točno opseg aktivnosti ili tehnologiju koja se primjenjuje za rezerviranja za zaštitu okoliša. Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno (tj. više vjerojatno nego da neće) da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdana procjena se može utvrditi u vrijednosti obveze.

Općenito, vremensko razdoblje rezerviranja podudara se s obvezama prema službenom planu aktivnosti, ili ako nastupi prije, s isknjiženjem ili zatvaranjem neaktivnih lokacija. Uprava koristi prethodno iskustvo i vlastitu interpretaciju predmetnog zakonodavstva kada se određuje opseg rezerviranja za zaštitu okoliša. Kada obveza neće biti utvrđena kroz više godina, iznos koji se priznaje je sadašnja vrijednost procijenjenih budućih troškova. Na dan 31. prosinca 2016. godine INA Grupa priznala je rezerviranje za zaštitu okoliša u iznosu od 308 milijuna kuna (2015. godine: 333 milijun kuna) (vidi bilješku 29), koja se odnose na utvrđivanje količine i opsega onečišćenja lokacije, zbrinjavanje otpada nastalog uslijed prethodnih aktivnosti te provedbu preliminarnih istražnih radova uz pripadajuće laboratorijske analize, iskop tla i zamjenu materijala tijekom rekonstrukcije benzinskih postaja. Isto ne pokriva troškove sanacije zbog nedostatka nacionalnih propisa.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koje imovina odgođenog poreza može biti priznata

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke i ostale privremene porezne razlike do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorištenje gubitka. Određivanje iznosa odgođene porezne imovine koji se može priznati zahtijeva sveobuhvatnu prosudbu, temeljenu na vjerojatnom izračunu vremenskog razdoblja u kojem se ista može iskoristiti i razni buduće oporezive dobiti, uz uvažavanje planirane strategije poreza. Uprava vjeruje da je priznata odgođena porezna imovina povrativa. Odgođena porezna imovina za INA Grupu iznosi 1.769 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine (u 2015. godini iznosila je 2.094 milijuna kuna), dok iznos odgođene porezne obveze za INA Grupu iznosi 13 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine (u 2015. godini iznosio je 22 milijuna kuna). Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine u INA, d.d. iznosi 1.684 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine, odnosno 1.955 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2015. godine (vidi bilješku 11). Nepriznata odgođena porezna imovina za INA Grupu u iznosu od 43 milijuna kuna se odnosi na prenesene porezne gubitke.

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Troškovi definiranih planiranih naknada su utvrđeni koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, iznosima naknada, smrtnosti i stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade za INA Grupu iznose 95 milijuna kuna na 31. prosinca 2016. godine (31. prosinca 2015. godine: 109 milijuna kuna), dok u INA, d.d. iznose 48 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine, (31. prosinca 2015. godine: 70 milijuna kuna) (vidi bilješku 30).

Korisni vijek upotrebe imovine

INA Grupa i INA, d.d. preispituju procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Procjena korisnog vijeka upotrebe smatra se značajnom računovodstvenom procjenom koja utječe na promjenu stopa amortizacije. Nova procjena korisnog vijeka upotrebe imovine na kraju 2016. godine nije imala značajnijih promjena u odnosu na prethodnu procjenu.

Rezerve ugljikovodika

Projekti istraživanja i razrade ležišta uključuju brojne neizvjesnosti i rizike poslovanja, koji mogu uzrokovati znatne izdatke. Istražni i razradni projekti INA Grupe mogu kasniti ili biti neuspješni iz mnogo razloga, uključujući prekoračenja troškova, geološka pitanja, poteškoće u udovoljavanju zahtjevima nadležnih tijela, nedostatak opreme i mehaničke poteškoće. Ovi projekti, naročito oni koji se odnose na polja u odobalnim područjima ili drugim zahtjevnim terenima, također često zahtijevaju upotrebu novih i naprednih tehnologija, čiji razvoj, nabava i instalacija mogu biti skupi, a koji možda neće funkcionirati kako se to očekivalo.

Istraživanje nafte i prirodnog plina te bušenje podložno je velikom rasponu rizika koji su specifični za takve projekte, uključujući erupciju, oštećenje ležišta, gubitak kontrole nad bušotinom, probijanja, kratere, požare i prirodne katastrofe.

INA Grupa procjenjuje i izvještava rezerve ugljikovodika sukladno načelima sadržanim u smjernicama SPE Petroleum Resources Management Reporting System (PRMS).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Rezerve ugljikovodika (nastavak)

Obzirom na mogućnost promjena korištenih ekonomskih pretpostavki i pribavljanje dodatnih geoloških podataka tijekom radova na poljima, procjena obnovljivih rezervi se može promijeniti. Takve promjene mogu imati efekta na financijski položaj i rezultat INA Grupe koji uključuju slijedeće: utjecaj na knjigovodstvenu vrijednost imovine za istraživanje i procjenu, naftne i plinske nekretnine, postrojenja i opremu i goodwill zbog promjena u procijenjenim budućim novčanim tijekovima;

- promjena amortizacije u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uslijed korištenja metode proizvodnih jedinica (UOP) ili promjene korisnog vijeka trajanja imovine;
- rezerviranje za dekomisiju može zahtijevati reviziju gdje promjene u procijenjenim rezervama utječu na očekivanja o nastanku takvih aktivnosti i povezanih troškova tih aktivnosti;
- priznavanje i knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine se može promijeniti uslijed promjene u prosudbi o postojanju takve imovine ili promjene procjene o mogućoj sanaciji takve imovine.

Reklasifikacija pozicija računa izvještaja o financijskom položaju

Kako bi osigurali konzistentnost u prezentiranju sa tekućom godinom Društvo i Grupa su u 2016. godini reklasificirali su neiskorištene dane godišnjeg odmora kao i bonuse zaposlenika sa pozicije rezerviranja na ostale kratkoročne obveze. Efekt reklasifikacije izvještaja o financijskom položaju je kako slijedi:

INA Grupa

	2015 prije reklasifikacije	Trošak neiskorištenih dana godišnjeg odmora i naknada za primanja zaposlenike	2015 nakon reklasifikacije
Ostale kratkoročne obveze	335	176	511
Kratkoročna rezerviranja	627	(176)	451
Ukupno	962	-	962

INA, d.d.

	2015 prije reklasifikacije	Trošak neiskorištenih dana godišnjeg odmora i naknada za primanja zaposlenike	2015 nakon reklasifikacije
Ostale kratkoročne obveze	233	115	348
Kratkoročna rezerviranja	463	(115)	348
Ukupno	696	-	696

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

INA Grupa posluje kroz tri osnovna poslovna segmenta. Strateški poslovni segmenti nude različite proizvode i usluge.

Izveštajni subjekti, u INA Grupi predstavljaju segmente djelatnosti (SD) koji su definirani prema standardnom lancu vrijednosti naftnih kompanija:

- SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina – istraživanje, proizvodnja i prodaja sirove nafte i prirodnog plina;
- SD Rafinerije i marketing – prerada sirove nafte, veleprodaja naftnih derivata, maloprodaja naftnih derivata i robe široke potrošnje, logistika; i
- Poslovne funkcije - pored gore navedenih poslovnih segmenata, poslovanje INA Grupe uključuje segment koji pruža usluge temeljnim djelatnostima.

Informacije koje opisuju poslovanje svih izvještajnih segmenata su prikazane u nastavku. Dobit iz osnovne djelatnosti se koristi pri mjerenju poslovanja izvještajnog segmenta iz razloga što Uprava vjeruje da informacija o dobiti iz osnovne djelatnosti predstavlja relevantnu informaciju prilikom ocjenjivanja rezultata određenog segmenta. Međutim, financiranje Grupe (koje uključuje financijske troškove i financijske prihode) i porez na dobit se iskazuje na razini Grupe i nisu relevantni za donošenje poslovnih odluka na razini segmenata djelatnosti.

Intersegmentalni transfer predstavlja efekt nerealizirane dobiti nastale prijenosom zaliha iz SD Istraživanja i proizvodnje nafte i plina na SD Rafinerije i marketing. Vrednovanje zaliha domaće nafte, gotovih i polugotovih proizvoda u SD Rafinerije i marketing temelji se na transfernoj cijeni između SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina i SD Rafinerije i Marketing. Preko intersegmentalnih transfera provodi se eliminacija nerealizirane dobiti (razlika između transferne cijene i cijene domaće nafte).

Za svrhe izvještavanja o segmentima, segment koji prodaje zalihe transakciju evidentira kao dobit odmah po transferu. Ipak, na razini Društva dobit se evidentira kada je treća strana kupila robu.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tablica prikazuju informacije o prihodima i rashodima djelatnosti INA Grupe za 2016. godinu:

2016.	Istraživanje i proizvodnja nafta i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	Ukupno
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	2.023	13.062	490	-	15.575
Intersegmentalna prodaja	1.867	32	1.120	(3.019)	-
Prihodi ukupno	3.890	13.094	1.610	(3.019)	15.575
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(2.718)	(13.020)	(2.106)	2.876	(14.968)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	1.172	74	(496)	(143)	607
Gubitak iz financijskih djelatnosti					(146)
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					461
Trošak poreza na dobit					(366)
Dobit tekućeg razdoblja					95

Sljedeća tablica prikazuju informacije o prihodima i rashodima djelatnosti INA Grupe za 2015. godinu:

2015.	Istraživanje i proizvodnja nafta i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade	Ukupno
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	2.843	14.795	1.223	-	18.861
Intersegmentalna prodaja	2.127	36	1.125	(3.288)	-
Prihodi ukupno	4.970	14.831	2.348	(3.288)	18.861
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(4.598)	(16.156)	(2.856)	3.411	(20.199)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	372	(1.325)	(508)	123	(1.338)
Gubitak iz financijskih djelatnosti					(411)
Gubitak iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					(1.749)
Prihod poreza na dobit					331
Gubitak tekućeg razdoblja					(1.418)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tablica prikazuju informacije o financijskom položaju djelatnosti INA Grupe za 2016. godinu:

31. prosinca 2016. godine	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklađe	Ukupno
Imovina i obveze					
Nematerijalna imovina	228	42	266	-	536
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.787	5.472	1.502	(188)	12.573
Ulaganja u pridružena društva	22	-	-	-	22
Zalihe	151	1.957	220	(278)	2.050
Potraživanja od kupaca, neto	456	1.006	392	(263)	1.591
Neraspoređena imovina					3.520
Ukupna aktiva					20.292
Obveze prema dobavljačima	410	1.358	351	(262)	1.857
Neraspoređene obveze					7.838
Ukupne obveze					9.695
Ostale segmentalne informacije					
Nekretnine, postrojenja i oprema	701	603	73	(35)	1.342
Nematerijalna imovina	13	5	25	-	43
Kapitalni izdaci:	714	608	98	(35)	1.385
Amortizacija	972	538	167	-	1.677
Ukupno gubici od umanjenja, neto *	67	31	167	7	272

* Vidi bilješku 8

Sljedeća tablica prikazuju informacije o financijskom položaju djelatnosti INA Grupe za 2015. godinu:

31. prosinca 2015. godine	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Poslovne funkcije i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklađe	Ukupno
Imovina i obveze					
Nekretnine, postrojenja i oprema	224	45	271	-	540
Nematerijalna imovina	6.056	5.130	1.692	(148)	12.730
Ulaganja u pridružena društva	22	-	-	-	22
Zalihe	164	1.604	227	(175)	1.820
Potraživanja od kupaca, neto	582	790	611	(259)	1.724
Neraspoređena imovina					3.546
Ukupna aktiva					20.382
Obveze prema dobavljačima	371	837	451	(259)	1.400
Neraspoređene obveze					8.397
Ukupne obveze					9.797
Ostale segmentalne informacije					
Nekretnine, postrojenja i oprema	814	608	208	(37)	1.593
Nematerijalna imovina	16	5	26	-	47
Kapitalni izdaci:	830	613	234	(37)	1.640
Amortizacija	1.468	533	190	-	2.191
Ukupno gubici od umanjenja, neto *	1.218	8	301	19	1.546

* Vidi bilješku 8

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

PO ZEMLJOPISNIM PODRUČJIMA

INA Grupa

31. prosinca 2016. godine	Republika				Ostale zemlje	Ukupno
	Hrvatska	Egipat	Angola	Sirija		
Nematerijalna imovina	361	-	-	-	175	536
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.221	160	117	283	792	12.573
Ulaganja u pridružena društva	22	-	-	-	-	22
Zalihe	1.909	26	-	-	115	2.050
Potraživanja od kupaca, neto	995	27	-	-	569	1.591
Neraspoređena imovina						3.520
Ukupna aktiva						20.292
Ostale segmentalne informacije						
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.170	72	33	-	67	1.342
Nematerijalna imovina	43	-	-	-	-	43
Kapitalni izdaci:	1.213	72	33	-	67	1.385

INA Grupa

31. prosinca 2015. godine	Republika				Ostale zemlje	Ukupno
	Hrvatska	Egipat	Angola	Sirija		
Nematerijalna imovina	366	-	-	-	174	540
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.554	153	109	291	623	12.730
Ulaganja u pridružena društva	22	-	-	-	-	22
Zalihe	1.690	30	-	-	100	1.820
Potraživanja od kupaca, neto	1.034	81	44	-	565	1.724
Neraspoređena imovina						3.546
Ukupna aktiva						20.382
Ostale segmentalne informacije						
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.323	109	56	-	105	1.593
Nematerijalna imovina	47	-	-	-	-	47
Kapitalni izdaci:	1.370	109	56	-	105	1.640

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

INA Grupa

	<i>Prihodi od eksternih kupaca</i>	
	2016.	2015.
Republika Hrvatska	9.355	11.116
Bosna i Hercegovina	1.784	2.098
Švicarska	1.497	1.156
Slovenija	779	773
Ostale zemlje	2.160	3.718
	15.575	18.861

INA, d.d.

	<i>Prihodi od eksternih kupaca</i>	
	2016.	2015.
Republika Hrvatska	9.180	10.870
Bosna i Hercegovina	1.557	1.838
Švicarska	1.496	1.156
Slovenija	685	666
Ostale zemlje	1.724	2.631
	14.642	17.161

Informacije o glavnim kupcima

U 2016. godini kao i u 2015. godini prihod ni po jednom pojedinačnom kupcu nije bio veći od 10% ukupnih prihoda Grupe.

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Prihod od zakupa	40	42	52	62
Prihodi od povrata poreza	31	2	25	2
Prihod od kamata, kupci	28	12	26	11
Dobit od prodaje imovine	22	57	26	24
Dodatna odobrenja po ugovorima	21	2	8	2
Provizija od komisione prodaje	12	12	11	12
Viškovi	11	22	15	20
Prihod od naplaćenih šteta	7	3	3	12
Naknada za prijevremeni raskid ugovora	-	173	-	66
Prihod od povećanja imovine ovisnog društva	-	-	135	-
Robne nezaštićene derivativne transakcije	(44)	19	(44)	19
Ostalo	58	96	39	69
Ukupno	186	440	296	299

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

6. AMORTIZACIJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema (bilješka 14 b)	1.635	2.156	1.560	2.044
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine (bilješka 13)	42	35	40	34
Amortizacija	1.677	2.191	1.600	2.078

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Neto plaće	1.012	1.191	545	780
Porezi i doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje	710	824	428	575
Ostali troškovi vezani uz plaće	361	406	202	263
	2.083	2.421	1.175	1.618

Broj zaposlenih u INA Grupa i INA, d.d. prikazan je u nastavku, od kojih je većina zaposlena u Republici Hrvatskoj:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih
Rafinerije i marketing	6.090	6.052	2.513	5.301
Poslovne funkcije	3.548	3.876	652	724
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	1.223	1.328	1.222	1.327
	10.861	11.256	4.387	7.352

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

8. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE KRATKOTRAJNE I DUGOTRAJNE IMOVINE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Vrijednosno usklađenje i gubitak od prodaje imovine namijenjene prodaji, neto	139	-	-	-
Vrijednosno usklađenje i umanjenje zaliha, neto	52	99	38	69
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, neto	33	177	18	116
Umanjenje materijalne i nematerijalne imovine, neto*	26	1.215	24	1.004
Otpis materijalne i nematerijalne imovine, neto	24	11	23	11
Umanjenje goodwilla	-	31	-	-
Ostalo vrijednosno usklađenje i umanjenja, neto	(2)	13	5	13
Ukupno	272	1.546	108	1.213

* Vidi bilješku 13 i 14

9. REZERVIRANJE ZA TROŠKOVE I RIZIKE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranje za poticajne mjere	(236)	166	(221)	160
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranje za potencijalnu obvezu po porezu	(51)	2	-	-
Prihod od ukidanja rezerviranja za sudske sporove	(45)	(21)	(29)	(19)
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranje za porez u Angoli	(28)	99	(28)	99
Prihod od ukidanja rezerviranja za zaštitu okoliša	(23)	(2)	(21)	(2)
Prihod od ukidanja rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	(17)	(36)	(23)	(34)
(Prihod od ukidanja rezerviranja)/rezerviranje za emisijske jedinice	(8)	20	(8)	20
Ostala rezerviranja	(36)	39	(16)	24
	(444)	267	(346)	248

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

10. FINACIJSKI PRIHODI I FINACIJSKI RASHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Pozitivne tečajne razlike od zajmova i novca	49	76	42	69
Pozitivne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	23	79	13	34
Primijene kamate i ostali financijski prihodi	16	21	68	166
Primijene dividende	16	7	16	7
Primici od rasporeda dobiti ovisnih društava	-	-	16	16
Pozitivna fer vrijednost ugrađenih derivativa	-	14	-	14
Ostali financijski prihodi	2	-	-	-
Financijski prihodi	106	197	155	306
Rashodi od kamata	93	117	93	114
Negativne tečajne razlike od zajmova i novca	87	212	54	142
Negativne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	29	74	23	37
Naknade za bankovne kredite	20	84	19	82
Kamate na dugoročne kredite	12	24	17	24
Negativne tečajne razlike od rezerviranja	11	65	6	65
Trošak kamata po poreznim rješenjima	9	11	9	10
Kapitalizirani troškovi posudbe	(12)	(11)	(12)	(11)
Umanjenje ulaganja u ovisna društva	-	-	348	145
Ostali financijski rashodi	3	32	3	30
Financijski rashodi	252	608	560	638
Ukupni financijski rashodi, neto	(146)	(411)	(405)	(332)

11. OPOREZIVANJE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Troškovi poreza tekuće godine	69	43	43	28
Odgođeni (dobitak)/trošak poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	297	(374)	299	(324)
Trošak/(prihod) poreza na dobit	366	(331)	342	(296)

Porez na dobit ostvaren u tuzemstvu obračunava se primjenom stope od 20% u 2016. i 2015. godini na dobit financijske godine prije poreza.

Porezi na dobit su evidentirani na temelju izračunatog oporezivog dobitka u skladu s poreznim propisima koji su na snazi u zemlji u kojoj su nastali. INA, d.d. je obveznik plaćanja poreza na dobit u Republici Hrvatskoj.

Usklađivanje poreza na dobit, polazeći od računovodstvene dobiti, izgleda kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	461	(1.749)	502	(1.499)
Izračun poreza na temelju porezne stope (20%)	92	(350)	101	(300)
Učinak poreznih gubitaka koji prethodno nisu priznati i priznavanje odgođene porezne imovine koja prethodno nije priznata	(4)	(29)	7	(18)
Učinak na odgođene poreze zbog promjene porezne stope sa 20% na 18% (primjenjivo do 1.1.2017.)	204	-	194	-
Učinak primjene različitih stopa poreza na dobit za društva koja posluju u drugim državama	7	37	15	23
Porezni utjecaj stalnih razlika	39	(16)	(3)	(21)
Porezni efekt prijašnjih godina	28	27	28	20
Trošak/(prihod) poreza na dobit	366	(331)	342	(296)

Odgođena porezna imovina i obveze mjere se uz primjenu poreznih stopa čija se primjena očekuje u razdoblju kad je imovina ostvarena ili obveza podmirena, i to na temelju poreznih stopa (i poreznih zakona) koje su bile na snazi ili stupile na snagu na kraju izvještajnog razdoblja.

Smanjenje stope poreza na dobit s 20% na 18% (primjenjivo od 1. siječnja 2017. godine) utjecala je na smanjenje odgođene porezne imovine zbog potrebe usklađenja odgođenog poreza prema poreznoj stopi čija se primjena očekuje u razdoblju realizacije odgođene porezne imovine. Negativan utjecaj smanjenja odgođene porezne imovine na račun dobiti i gubitka kao rezultat smanjenja stope na razini INA Grupe iznosi 204 milijuna kuna, a na razini INA, d.d. 194 milijuna kuna.

Promjene u odgođenoj poreznoj imovini iskazane su u sljedećoj tabeli:

11. OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

INA Grupa	Ispravak vrijednosti imovine		Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine		Poništenje amortizacije za umanjenu imovinu rezerviranja		Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja		Naknadne porezne obveze iz poreznog nadzora		Odgodeni porez na fer gubici	Ukupno
	Ispravak vrijednosti imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Poništenje amortizacije za umanjenu imovinu rezerviranja	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Ispravak porezne obveze iz poreznog nadzora	Odgodeni porez na fer gubici						
Stanje 1. siječnja 2015. godine	41	1.162	(243)	201	111	45	416	-	-	-	1.733	
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	(11)	(24)	-	-	-	-	-	(35)	
Ukidanje privremenih razlika	(3)	(43)	(105)	(35)	(30)	(45)	-	-	-	-	(261)	
Stvaranje privremenih razlika	40	249	-	45	68	-	233	-	-	-	635	
Stanje 31. prosinca 2015. godine	78	1.368	(348)	200	125	-	649	-	-	-	2.072	
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	(19)	-	-	-	-	-	(19)	
Ukidanje privremenih razlika	(24)	(147)	-	(66)	-	-	(8)	-	-	-	(245)	
Stvaranje privremenih razlika	3	13	-	59	76	-	1	-	-	-	152	
Utjecaj promjene stope	(5)	(124)	35	(19)	(18)	-	(65)	-	-	-	(196)	
Odgodena porezna obveza na fair vrijednost novo stečenog društva na datum pripajanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)	
Stanje 31. prosinca 2016. godine	52	1.110	(313)	174	164	-	577	(8)	-	(8)	1.756	

11. OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

INA, d.d.	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Poništenje amortizacije za umanjenu imovinu	Ostala rezerviranja	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Naknadne porezne obveze iz poreznog nadzora	Porezni gubici	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015. godine	28	1.168	(243)	181	97	45	426	1.702
Knjiženo u glavnici za tekuću godinu	-	-	-	(7)	(24)	-	-	(31)
Ukidanje privremenih razlika	(3)	(42)	(106)	(30)	(30)	(45)	-	(256)
Stvaranje privremenih razlika	38	237	-	55	32	-	218	580
Stanje 31. prosinca 2015. godine	63	1.363	(349)	199	75	-	644	1.995
Knjiženo u glavnici za tekuću godinu	-	-	-	-	(19)	-	-	(19)
Ukidanje privremenih razlika	(19)	(146)	-	(66)	-	-	(7)	(238)
Stvaranje privremenih razlika	3	7	-	47	76	-	1	134
Utjecaj promjene stope	(5)	(122)	35	(18)	(14)	-	(64)	(188)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	42	1.102	(314)	162	118	-	574	1.684

12. ZARADA PO DIONICI

	INA Grupa	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Osnovna i razrijeđena dobit/(gubitak) po dionici	10,08	(141,78)
Zarada	INA Grupa	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Zarada/(gubitak) za izračun osnovne zarade po dionici	101	(1.418)
	101	(1.418)
Broj dionica	INA Grupa	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Ponderirani prosječni broj običnih dionica za izračun osnovne zarade po dionici (u milijunima)	Broj dionica	Broj dionica
	10	10

U 2016. godini odluka o isplati dividende nije donesena.

Na dan 12. lipnja 2015. godine održana je redovna Glavna skupština društva INA, d.d. gdje je donesena odluka o isplati dividendi u iznosu od 150 milijuna kuna (odnosno 15 kuna po dionici).

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

INA Grupa	Nematerijalna imovina u					Ukupno
	Naftna i plinska polja	Software	Patenti, licence i ostala prava	imovina u pripremi	Goodwill	
Stanje na dan 1. siječnja 2015. godine	299	119	12	27	183	640
Povećanja	1	-	-	46	-	47
Amortizacija nematerijalne imovine	-	(32)	(3)	-	-	(35)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	(2)	-	-	-	-	(2)
Umanjenje	(102)	-	3	-	(31)	(130)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	23	-	-	23
Prijenos	-	40	1	(41)	-	-
Prijenos na dugotrajnu materijalnu imovinu	-	1	-	(4)	-	(3)
Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine	196	128	36	28	152	540
Povećanja	2	-	-	41	-	43
Amortizacija nematerijalne imovine	-	(37)	(5)	-	-	(42)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	4	-	-	-	-	4
Sijecanje ovisnog društva	-	1	-	-	-	1
Emisijske jedinice (neto)	-	-	(2)	-	-	(2)
Aktiviranje, Prijenos	(5)	35	1	(31)	-	-
Prijenos na dugotrajnu materijalnu imovinu	-	1	2	(11)	-	(8)
Ostala kretanja	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	197	128	32	27	152	536

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Software	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015. godine	299	119	9	28	455
Povećanja	1	-	-	45	46
Amortizacija nematerijalne imovine	-	(32)	(2)	-	(34)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	(2)	-	-	-	(2)
Umanjenje / Povrat	(102)	-	3	-	(99)
Prijenos	-	40	1	(41)	-
Donos sa dugotrajne materijalne imovine	-	1	-	(4)	(3)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	23	-	23
Ostalo	-	-	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine	196	128	33	28	385
Povećanja	2	-	-	38	40
Amortizacija nematerijalne imovine	-	(36)	(4)	-	(40)
Preračun koncesija naftnih i plinskih polja	4	-	-	-	4
Prijenos	(5)	33	2	(30)	-
Donos sa dugotrajne materijalne imovine	-	1	2	(10)	(7)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	(2)	-	(2)
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	197	126	31	26	380

Na dan 31. prosinca 2016. godine nije zabilježeno umanjeње nematerijalne imovine na razini INA Grupe. Umanjenje nematerijalne imovine INA Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 99 milijuna kuna, a sastoji se od vrijednosnog usklađenja bušotina u Siriji u iznosu 102 milijuna kuna, umanjeња goodwilla u iznosu od 31 milijun kuna te povrata umanjeња iz prethodnih godina u iznosu 3 milijuna kuna u SD Rafinerije i marketing.

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Goodwill

Neto knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2016.	1. siječnja 2016.
Ulaganje Crosca, d.o.o. u Rotary Zrt. Mađarska	152	152
Ukupno	152	152

Tijekom 2016. godine i 2015. godine napravljen je test na umanjene goodwilla koji se odnosi na društvo Rotary Zrt.. Testiranje je pokazalo da nije potrebno priznati umanjene vrijednosti goodwilla dok je na dan 31. prosinca 2015. godine evidentirano umanjene u iznosu od 31 milijun kuna.

Nadoknadi iznos poslovanja društva Rotary Zrt. na dan 31. prosinca 2016. godine određen je na temelju izračuna vrijednosti u upotrebi korištenjem projekcija novčanog tijeka temeljenog na financijskim planovima odobrenim od strane Uprave društva za razdoblje od pet godina. Projekcija novčanih tijekova je ažurirana na način da odražava smanjenu potražnju za usugama.

Ponderirani prosječni trošak kapitala primijenjen na projekcije novčanog tijeka iznosi 9,5% (2015.: 9,6%), a novčani tijekovi nakon razdoblja od pet godina uzimaju u obzir iskorištene dane imovine društva Rotary Zrt., prosječne dnevne cijene temeljene na dosadašnjim iskustvima i budućim predviđanjima u projekcijskom razdoblju bez naknadnog rasta. Također, troškovi su definirani u skladu s korištenjem imovine.

Grupa je zaključila da je fer vrijednost dosegla neto knjigovodstvenu vrijednost goodwilla, priznatu u poslovnim knjigama, te da nije potrebno dodatno umanjene vrijednosti goodwilla.

Izračun neto sadašnje vrijednosti društva Rotary Zrt. je najosjetljiviji na slijedeće pretpostavke:

- Dnevne cijene
- Iskorištenje
- Diskontne stope
- Trošak zaposlenika

Promjene procjena ovih pretpostavki utjecale bi na neto sadašnju vrijednost (NSV) jedinica koje generiraju novac kroz utjecaj na vrijednost umanjena priznatih u svezi s neto utrživom vrijednosti društva Rotary Zrt.

Predviđene dnevne cijene i iskorišteni dani temelje se na procjenama Uprave i dostupnim tržišnim podacima. Diskontne stope predstavljaju trenutnu tržišnu procjenu rizika specifičnih za društvo Rotary Zrt uzimajući u obzir vremensku vrijednost novca i pojedinačne rizike predmetne imovine koji nisu uključeni u procjene novčanog tijeka. Diskontne stope se temelje na specifičnim okolnostima Grupe i njezinim poslovnim segmentima te su izvedeni iz ponderiranog prosječnog troška kapitala uz odgovarajuće prilagodbe napravljene da odražavaju rizike specifične za društvo Rotary Zrt.

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

a) Po poslovnim segmentima

INA Grupa

	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Ostalo	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015. godine				
Nabavna vrijednost	38.159	20.771	7.015	65.945
Ispravak vrijednosti	32.226	15.665	5.324	53.215
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.933	5.106	1.691	12.730
Stanje 31. prosinca 2016. godine				
Nabavna vrijednost	38.684	21.405	6.160	66.249
Ispravak vrijednosti	33.042	15.971	4.663	53.676
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.642	5.434	1.497	12.573

INA, d.d.

	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Ostalo	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015. godine				
Nabavna vrijednost	38.365	20.244	1.921	60.530
Ispravak vrijednosti	32.254	15.208	1.526	48.988
Neto knjigovodstvena vrijednost	6.111	5.036	395	11.542
Stanje 31. prosinca 2016. godine				
Nabavna vrijednost	38.915	20.338	1.921	61.174
Ispravak vrijednosti	33.117	15.340	1.548	50.005
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.798	4.998	373	11.169

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine

INA Grupa

Nabavna vrijednost	Naftna i plinska polja		Zemljište i građevinski objekti		Postrojenja i vozila i uredska oprema		Sredstva zajedničke potrošnje		Investicije u tijeku	Ukupno
	Stanje 1. siječnja 2015. godine	Povećanja	12.005	14.392	2.357	39	3.370	64.402		
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	127	-	-	-	-	-	-	1.593	127	321
Retranslacija inozemnog poslovanja	321	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktiviranje	1.421	206	480	57	(2.164)	-	-	-	-	3
Prijenos na dugotrajnu nematerijalnu imovinu	-	-	4	-	-	-	-	(1)	-	(31)
Prodaja društva	-	-	(9)	(22)	-	-	-	-	-	(370)
Smanjenja	(84)	(101)	(129)	(42)	4	(1)	(13)	(2)	(25)	(16)
Tečajne razlike	-	(1)	(26)	(2)	-	-	-	-	-	(59)
Imovina namjenjena prodaji	-	(1)	(13)	(2)	-	-	-	-	-	-
Ostala kretanja	-	4	(1)	(1)	-	-	-	(61)	-	65.945
Stanje 31. prosinca 2015. godine	34.024	12.112	14.698	2.351	38	2.722	1.342	1.342	1.342	1.342
Povećanja	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	18	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Retranslacija inozemnog poslovanja	1.139	198	485	47	-	-	-	(1.869)	-	-
Aktiviranje	(10)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Prijenos	-	7	7	-	-	-	-	(3)	-	11
Viškovi	-	17	-	1	-	-	-	-	-	18
Sijecanje ovisnog društva	-	431	61	29	-	-	-	2	-	523
Smanjenja	(41)	(289)	(1.131)	(125)	-	-	-	-	-	(1.586)
Korekcije prethodnih razdoblja	-	(1)	(6)	-	-	-	-	-	-	(7)
Tečajne razlike	-	4	(5)	-	-	-	-	(1)	-	(2)
Ostala kretanja	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	35.129	12.489	14.108	2.303	38	2.193	2.193	2.193	2.193	66.260

INA - Industrija Nafta, d.d.

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA Grupa	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Ispravak vrijednosti							
Stanje 1. siječnja 2015. godine	27.907	8.674	11.166	2.184	26	407	50.364
Amortizacija tekuće godine	1.441	215	422	78	-	-	2.156
Umanjenja (neto)	951	(44)	207	1	-	1	1.116
Reklasifikacije između kategorija	-	8	163	3	-	(174)	-
Imovina namijenjena prodaji	-	(1)	(12)	(2)	-	-	(15)
Prodaja društva	-	-	(9)	(21)	-	-	(30)
Oluđenja	(84)	(47)	(160)	(17)	(1)	(51)	(360)
Tečajne razlike	-	-	(22)	4	-	-	(18)
Ostalo	(64)	(34)	(1)	(1)	-	102	2
Stanje 31. prosinca 2015. godine	30.151	8.771	11.754	2.229	25	285	53.215
Amortizacija tekuće godine	934	238	388	75	-	-	1.635
Umanjenja (neto)	24	-	2	-	-	-	26
Vrijednosno usklađenje imovine u pripremi	2	-	-	-	-	-	2
Prijenos	(10)	15	75	1	-	(81)	-
Donos sa dugotrajne nematerijalne imovine	-	4	-	-	-	-	4
Miškovi	-	17	-	1	-	-	18
Sijecanje ovisnog društva	-	147	36	17	-	2	202
Oluđenja	(41)	(292)	(950)	(122)	-	-	(1.405)
Korekcije prethodnih razdoblja	-	-	(6)	-	-	-	(6)
Tečajne razlike	-	3	(5)	-	-	-	(2)
Ostalo	-	-	(1)	(1)	-	-	(2)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	31.060	8.903	11.293	2.200	25	206	53.687

INA - INDUSTRIJA nafte d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA Grupa	Zemljište i		Vozila i		Investicije u tijeku	Ukupno
	Naftna i plinska polja	građevinski objekti	Postrojenja i oprema	uredska oprema		
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Stanje 31. prosinca 2016. godine	4.069	3.586	2.815	103	1.987	12.573
Stanje 31. prosinca 2015. godine	3.873	3.341	2.944	122	2.437	12.730

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2015. godine	32.278	10.343	10.731	1.918	28	3.334	58.632
Povećanja	-	-	-	-	-	1.402	1.402
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	197	-	-	-	-	-	197
Retranslacija inozemnog poslovanja	321	-	-	-	-	-	321
Prijenos na dugotrajnu nematerijalnu imovinu	-	-	4	-	-	(1)	3
Prijenos imovine (pripajanja/likvidacija)	-	75	10	7	-	-	92
Aktiviranje	1.485	203	268	38	-	(1.994)	-
Smanjenja	(84)	(91)	(98)	(55)	(1)	(13)	(342)
Ostalo	(64)	167	16	31	11	64	225
Stanje 31. prosinca 2015. godine	34.133	10.697	10.931	1.939	38	2.792	60.530
Povećanja	-	-	-	-	-	1.269	1.269
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(7)	-	-	-	-	-	(7)
Retranslacija inozemnog poslovanja	18	-	-	-	-	-	18
Donos sa dugotrajne nematerijalne imovine	-	4	6	-	-	(3)	7
Povećanje kapitala od transfera imovine u ovisno društvo	-	(119)	(6)	(7)	-	-	(132)
Viškovi	-	17	-	1	-	-	18
Aktiviranje	1.138	142	382	47	-	(1.709)	-
Prijenosi	(10)	10	-	-	-	-	-
Smanjenja	(41)	(217)	(167)	(103)	-	-	(528)
Ostalo	-	-	(3)	2	-	-	(1)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	35.231	10.534	11.143	1.879	38	2.349	61.174

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Ispravak vrijednosti							
Stanje 1. siječnja 2015. godine	27.910	7.327	8.644	1.629	23	535	46.068
Amortizacija tekuće godine	1.441	192	346	64	1	-	2.044
Umanjenje (neto)	951	(44)	(3)	1	-	1	906
Prijenos imovine (pripajanja/likvidacija)	-	50	10	6	-	-	66
Prijenosi	-	8	163	3	-	(174)	-
Otuđenja	(84)	(76)	(95)	(53)	(1)	(13)	(322)
Ostalo	(64)	167	17	31	11	64	226
Stanje 31. prosinca 2015. godine	30.154	7.624	9.082	1.681	34	413	48.988
Amortizacija tekuće godine	949	207	339	65	-	-	1.560
Umanjenje (neto)	24	-	-	-	-	-	24
Vrijednosno usklađenje imovine u pripremi	2	-	-	-	-	2	2
Povećanje kapitala od transfera imovine u ovisno društvo	-	(89)	(3)	(5)	-	-	(97)
Viškovi	-	17	-	1	-	-	18
Prijenosi	(10)	16	75	-	1	(82)	-
Otuđenja	(41)	(188)	(161)	(100)	-	-	(490)
Ostalo	-	-	(1)	1	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2016. godine	31.078	7.587	9.331	1.643	35	331	50.005

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)**b) Po vrsti imovine (nastavak)**

INA, d.d.	Naftna i plinska polja		Zemljište i građevinski objekti		Postrojenja i vozila i uredska oprema		Sredstva zajedničke potrošnje		Investicije u tijeku		Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost											
Stanje 31. prosinca 2016. godine	4.153		2.947		1.812		236	3		2.018	11.169
Stanje 31. prosinca 2015. godine	3.979		3.073		1.849		258	4		2.379	11.542

I) Rezerve nafte i plina

Sposobnost Društva i Grupe ostvarivati neto knjigovodstvenu vrijednost imovine vezane uz naftu i plin u budućnosti (vidi gore točku b) ovisi o preostalim komercijalnim rezervama nafte i plina. Tijekom 2016. godine SD Istraživanje i proizvodnja je izradio procjenu preostalih količina dokazanih razrađenih rezervi nafte i plina Društva koje su komercijalno povratne.

II) Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Zbog razvoja političkih događaja u Hrvatskoj od 1990. godine, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti svedene. U tijeku je postupak uknjižbe, putem mjesnih sudova u Hrvatskoj. Do datuma izdavanja ovih financijskih izvještaja Društvo nije postavljeno nikakav zahtjev glede dokaza prava vlasništva nad tom imovinom.

III) Sredstva zajedničke potrošnje

Sredstva zajedničke potrošnje uglavnom sadrže stanove i odmarališta za zaposlene u Društvu i u nekima od njegovih ovisnih društava.

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)*IV) Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme*

U okviru preispitivanja, Uprava je identificirala pokazatelje umanjenja u skladu s MRS-om 36. Test umanjenja proveden je na imovini na kojoj su identificirani indikatori umanjenja vrijednosti. Ukupno priznato umanjenje za INA Grupu iznosi 28 milijuna kuna u 2016. godini, (2015. godine: 1.116 milijuna kuna).

- SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina bilježi umanjenje vrijednosti imovine u iznosu od 26 milijuna kuna, u usporedbi s umanjenjem vrijednosti imovine u iznosu 951 milijuna kuna za 2015. godinu. Očekivane cijene ugljikovodika koji se primjenjuju u izračunu vrijednosti temelje se na tržištima u porastu, imajući u vidu da je cijena nafte između 55-60 USD/bbl u srednjoročnom razdoblju (1-3 godina), nakon čega se nastavlja na 60 USD/bbl u realnim vrijednostima. S obzirom na izračun vrijednosti u upotrebi, na 31. prosinca 2016. godine određeni su sljedeći nadoknadivi iznosi i umanjenja vrijednosti imovine po jedinici koja stvara novac:
  - o Hrvatska kopneni dio - procijenjeni nadoknadivi iznosi vrijednosti od 2 milijuna kuna za Polje Obod. Umanjenje vrijednosti imovine od 24 milijuna kuna je priznato na dan 31. prosinca 2016. godine.
  - o Negativne bušotine – umanjenje u iznosu od 2 milijuna kuna (Hrastišnica 5).
- SD Rafinerije i Marketing ne bilježi umanjenje imovine niti povrate umanjenja u 2016. godini, za razliku od 2015. godine kada je zabilježen iznos povrata umanjenja u iznosu od 45 milijuna kuna (16 milijuna kuna umanjenje investicija i 61 milijuna kuna povrata umanjenja trgovine na malo)
- Poslovne funkcije i ostalo bilježi umanjenje vrijednosti imovine u iznosu 139 milijuna kuna u 2016. godini, za razliku od 209 milijuna kuna u 2015. godini. U 2016. godini umanjenje vrijednosti imovine priznato u računu dobiti i gubitka u iznosu od 139 milijuna kuna predstavlja otpis Platforme Zagreb-1 prilikom svođenja na fer vrijednost imovine.

Diskontne stope korištene u tekućoj procjeni 2016. godine i procjeni 2015. godine su specifične za imovinu i iznose kako slijedi :

Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	2016.	2015.
Hrvatska	9,2%	9,6%
Sirija	17,7%	17,1%
Egipat	13,7%	14,1%
Angola	13,7%	13,1%

Rafinerije i marketing	2016.	2015.
Hrvatska	9,2%	9,6%
Bosna i Hercegovina	11,7%	13,1%

Pri određivanju diskontne stope uključeni su rizični faktori za svaku zemlju (vidi bilješku 3).

V) Provjera ostatka vrijednosti

Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije imajući u vidu izmijenjenu definiciju ostatka vrijednosti koju donosi MRS 16 i nije bilo potrebe za prilagođavanjem ostatka vrijednosti za tekuću i prethodnu godinu. Korisni vijek za obračun dekomisije je ažuriran kako bi se uskladio sa ekonomskim vijekom polja.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

VI) Imovina namijenjena prodaji

U 2016. godini započeo je proces prodaje platforme Zagreb 1 čime je platforma u vrijednosti od 7 milijuna kuna kao i imovina Hostina u iznosu od 1 milijun kuna klasificirana kao imovina namijenjena prodaji na dan 31. prosinca 2016. godine. Tijekom 2016. godine priznato je umanjenje platforme Zagreb 1 u iznosu od 139 milijuna kuna (vidi bilješku 8), što je u konačnici i gubitak od prodaje dijela platforme.

Uprava očekuje da će transakcija prodaje završiti unutar sljedećih dvanaest mjeseci.

	INA Grupa	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Imovina namijenjena prodaji		
Nekretnine, postrojenja i oprema	8	1
Imovina klasificirana kao namijenjena prodaji	8	1

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.)

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Ulaganja u ovisna društava	805	1.000

	INA, d.d.	
	2016.	2015.
Ulaganja u ovisna društava na dan 1. siječnja	1.000	1.133
HOLDINA SARAJEVO - dokapitalizacija	170	
CROSCO d.o.o. - ispravak vrijednosti	(347)	(133)
CROPLIN d.o.o. - smanjenje temeljnog kapitala	(17)	-
INA Maloprodajni servisi d.o.o. - ispravak vrijednosti	(1)	-
ITR d.o.o - pripajanje društvu STSI d.o.o.	-	(42)
INA-Osijek Petrol d.d. - pripajanje u INA d.d.	-	(40)
POLYBIT d.o.o - likvidacija društva	-	(4)
Ostala ovisna društva - povrat ispravka vrijednosti - pripajanja i likvidacije	-	86
Ukupno na dan 31. prosinca	805	1.000

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

U tijeku 2016. godine evidentirane su slijedeće promjene na ulaganjima u ovisna društva:

INA, d.d. je 12. srpnja 2016. godine preuzela 1.840.128 ili 33,50% dionica Energoptrola koje su bile u vlasništvu MOL-a. Ovom je transakcijom INA, d.d. uvećala ulaganje u Energopetrolu na 67% i postala većinskim vlasnikom društva čiji se financijski rezultati konsolidiraju u rezultat INA Grupe (vidi bilješku 40). U 2015. godini ulaganje INA, d.d. u društvo Energopetrol je evidentirano kao ulaganje u pridružena društva (vidi bilješku 16).

28. listopada 2016. godine Holdina Sarajevo je predala zahtjev Trgovačkom sudu za povećanje temeljnog kapitala uknjižbom vlasništva na 19 nekretnina. U knjigama INA, d.d. isknižena je imovina po knjigovodstvenoj vrijednosti u iznosu od 35 milijuna kuna, dok je udjel u Holdini Sarajevo povećan za procijenjenu vrijednost u iznosu od 170 milijuna kuna. Razlika od 135 milijuna kuna je priznata unutar ostalih poslovnih prihoda.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Društvo je priznalo umanjene ulaganja u Crosco d.o.o. u iznosu od 347 milijuna kuna.

Na dan 26. kolovoza 2016. godine na Trgovačkom sudu u Zagrebu provedeno je pojednostavljeno smanjenje kapitala u društvu Croplin d.o.o. u vrijednosti od 17 milijuna kuna.

Crosco d.o.o. je lipnju 2016. godine prodao udio u društvu CorteCros d.o.o. Prije prodaje Crosco d.o.o. je imalo 60% vlasništva u društvu CorteCros d.o.o.

U nastavku su navedena ovisna društva u kojima Društvo ima udjel (*ovisno društvo u izravnom vlasništvu Društva):

Struktura Grupe

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
<i>Tehnološki servisi</i>				
*CROSCO Naftni Servisi d.o.o.	Naftni servisi	Hrvatska	100%	100%
Crosco B.V.	Naftni servisi	Nizozemska	100%	100%
NORDIC SHIPPING LIMITED	Iznajmijavanje platformi	Maršalski otoci	100%	100%
SEA HORSE SHIPPING Inc	Iznajmijavanje platformi	Maršalski otoci	100%	100%
CROSCO INTERNATIONAL d.o.o.	Naftni servisi	Slovenija	100%	100%
ROTARY Drilling Company Limited	Naftni servisi	Mađarska	100%	100%
CROSCO International d.o.o.	Naftni servisi	Bosna i Hercegovina	100%	100%
CROSCO International d.o.o. (do lipnja 2016.)	Naftni servisi	Gurnsey	-	100%
Crosco S.A. DE C.V.	Naftni servisi	Meksiko	99,90%	99,90%
CorteCros d.o.o. (do lipnja 2016.)	Distribucija antikoroziivnih proizvoda	Hrvatska	-	60%
<i>Istraživanje i proizvodnja nafte</i>				
*INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd	Istraživanje i proizvodnja nafte	Guernsey	100%	100%
<i>Turizam</i>				
*Hostin d.o.o.	Turizam	Hrvatska	100%	100%

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Struktura Grupe (nastavak)

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
<i>Pomoćne usluge</i>				
*STSI integrirani tehnički servisi d.o.o.	Tehnički servisi	Hrvatska	100%	100%
*Top računovodstvo servisi d.o.o.	Računovodstvene usluge	Hrvatska	100%	100%
*Flavi Tim d.o.o.	Informatičke usluge	Hrvatska	100%	100%
<i>Proizvodnja i trgovina</i>				
*INA Maziva d.o.o.	Proizvodnja i trgovina mazivima	Hrvatska	100%	100%
<i>Trgovina</i>				
*Ina Slovenija d.o.o.	Vanjska trgovina	Slovenija	100%	100%
*INA BH d.d.	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*HOLDINA d.o.o.	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*INA d.o.o.	Vanjska trgovina	Srbija	100%	100%
*INA-KOSOVO d.o.o.	Vanjska trgovina	Kosovo	100%	100%
*Adriagas S.r.l.	Projektiranje plinovoda	Italija	100%	100%
*INA - CRNA GORA d.o.o.	Vanjska trgovina	Crna Gora	100%	100%
*PETROL d.d.	Trgovina	Hrvatska	100%	100%
*CROPLIN d.o.o.	Proizv. plina, distribucija plinovitih goriva	Hrvatska	100%	100%
*INA Maloprodajni servisi d.o.o.	Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu	Hrvatska	100%	100%
*ENERGOPETROL d.d.	Trgovina na malo gorivima i mazivima	Bosna i Hercegovina	67%	33,5%
*INA BL d.o.o.	Trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%

Na dan 31. prosinca 2016. godine Croplind.o.o. ima vlasnički udjel od 9,1% u Energo d.o.o. Rijeka i od 40% u Plinara Istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Naziv društva	Djelatnost	% udjela u vlasništvu	INA Grupa		INA, d.d.	
			31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
SOL-INA d.o.o.	Proizvodnja i prodaja tehnološkog plina	37,21%	22	22	22	22

Osim iznad opisanih ulaganja, Društvo također ima udjele u drugim društvima, kako slijedi:

Naziv društva	Djelatnost	Mjesto osnutka i zemlja poslovanja	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Hayan Petroleum Company *	Operativna kompanija (istraživanje, razvoj i proizvodnja nafte)	Damask, Sirija	50%	50%
TERME Zagreb d.o.o.	Rekreacija i zdravstveni turizam	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
INAgip d.o.o. Zagreb*	Istraživanje i proizvodnja plina	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
ED INA d.o.o. Zagreb*	Istraživanje, razrada i proizvodnja ugljikovodika	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
Marina Petroleum Company*	Istraživanje i proizvodnja nafte	Kairo, Egipat	50%	50%
Belvedere d.d.	Hoteljstvo	Dubrovnik, Hrvatska	31,80%	31,80%

*ulaganja koja su zajednička upravljanja u INA, d.d. i INA Grupa

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

	31. prosinca 2015.
	<u>Energopetrol</u>
Mjesto osnutka i sjedište poslovanja	Bosna i Hercegovina
Udjel u vlasništvu	33,5%
Kratkotrajna imovina	29
Dugotrajna imovina	268
Kratkoročne obveze	412
Dugoročne obveze	332
Prihodi iz osnovne djelatnosti	1.032
Gubitak tekuće godine	<u>(54)</u>
Ukupni sveobuhvatni gubitak tekuće godine	<u>(54)</u>
Udio Grupe u gubitku	<u>-</u>
Udio Grupe u neto imovini	-
Ulaganje u pridruženo društvo	132
Ispravak vrijednosti	<u>(132)</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost udjela Grupe	<u>-</u>

U 2015. godini ulaganje INA, d.d. u društvo Energopetrol je evidentirano kao ulaganje u pridružena društva. Nakon 1. srpnja 2016. godine INA, d.d. je uvećala udio u Energopetrolu na 67% te je Energopetrol d.d. prikazan kao ulaganje u ovisna društva (vidi bilješku 40).

Sljedeća tablica u ukupnom iznosu prikazuje financijske podatke o svim pojedinačno nematerijalnim pridruženim društvima u kojima Grupa ima udjele:

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Ukupna knjigovodstvena vrijednost udjela u pojedinačno nematerijalnim pridruženim društvima	22	22
Udjel Grupe u dobiti nematerijalno pridruženih društava	-	-

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

17. OSTALA ULAGANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Depoziti	7	7	7	7
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	7	6	7
Dani dugoročni krediti	-	-	796	678
	13	14	809	692

Ukupni iznos danih dugoročnih kredita je plasiran ovisnim društvima (vidi bilješku 36).

18. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA I OSTALA IMOVINA

INA Grupa	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Potraživanja po stambenim kreditima	71	82
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	38	17
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	19	41
Ostala dugoročna potraživanja	-	4
	128	144

INA, d.d.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Potraživanja po stambenim kreditima	71	82
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	36	15
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	19	41
Dugoročna potraživanja od ovisnih društava	11	11
	137	149

Prije 1996. godine Društvo je prodalo vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (bilješka 28). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove. Glavnica je iskazana u iznosu potraživanja, bez kamate.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

19. IMOVINA I ULOZI RASPOLOŽIVI ZA PRODAJU

Vlasnički instrumenti raspoloživi za prodaju

Ime društva	% udjela u kapitalu u vlasništvu INA, d.d.	Djelatnost	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Jadranski Naftovod d.d.	11,795%	Posjedovanje i upravljanje naftovodom	321	321
OMV Slovenija d.o.o. Koper	7,75%	Trgovina naftom i naftnim derivatima	31	31
Plinara d.o.o. Pula	49,00%	Distribucija i trgovanje plinovitim gorivima	17	17
HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin	7,17%	Rad sportskih objekata	5	5
BINA-FINCOM d.d. Zagreb	5,00%	Izgradnja autocesta i drugih cesta, uzletišta u zračnim lukama	12	12
Ukupni trošak			386	386
Vrijednosno usklađenje Jadranski Naftovod d.d.			309	214
Vrijednosno usklađenje Plinara d.o.o. Pula			(2)	(2)
Vrijednosno usklađenje HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin			(5)	(5)
Vrijednosno usklađenje BINA-FINCOM d.d. Zagreb			(12)	(12)
Ukupno vrijednosno usklađenje			290	195
			676	581

Kao što je objašnjeno u bilješci 36, značajan dio poslovnih prihoda JANAF-a ostvaren je poslovanjem s INA, d.d.

Vrijednost udjela u JANAF-u iskazana je prema tržišnoj vrijednosti dionica na Zagrebačkoj burzi na dan 31. prosinca 2016. godine. Neto knjigovodstvena vrijednost udjela u JANAF-u povećala se u odnosu na stanje 31. prosinca 2015. godine u iznosu 95 milijuna kuna temeljem povećanja tržišne vrijednosti dionica JANAF-a na Zagrebačkoj burzi. Tržišna vrijednost dionica (118.855) na dan 31. prosinca 2016. godine iznosila je 5.300,00 kuna po dionici (31. prosinca 2015. godine, iznosila je 4.500,00 kuna po dionici).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

20. ZALIHE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Gotovi rafinerijski proizvodi	625	427	564	374
Sirova nafta	478	440	478	440
Nedovršena proizvodnja	436	405	435	404
Sirovine	228	188	178	127
Rezervni dijelovi i sitan inventar	184	180	80	76
Roba	99	180	67	176
	2.050	1.820	1.802	1.597

Na dan 31. prosinca 2016. godine i 2015. godine zalihe su bile iskazane niže od troška nabave i neto utržive vrijednosti.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Potraživanja od kupaca	2.676	2.764	2.158	1.994
Ispravak vrijednosti za sumnjiva potraživanja	(1.085)	(1.040)	(843)	(818)
	1.591	1.724	1.315	1.176

Starosna struktura neispravljenih potraživanja od kupaca:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
nedospjelo	1.267	1.404	1.035	921
manje od 30 dana	55	98	35	63
31 - 60 dana	22	24	21	17
preko 61 dana	247	198	224	175
	1.591	1.724	1.315	1.176

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO (NASTAVAK)

Ispravak sumnjivi i spornih potraživanja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na početku godine	1.040	918	818	652
Utjecaj pripajanja društva	-	-	-	32
Stjecanje ovisnih društava	7	-	-	-
Dodatno povećanje ispravka vrijednosti	222	338	203	315
Otpisano u toku godine	(9)	(60)	(6)	(33)
Naplaćena otpisana potraživanja	(175)	(156)	(172)	(148)
Stanje na kraju godine	1.085	1.040	843	818

Starosna struktura ispravljenih potraživanja od kupaca:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
manje od 60 dana	-	52	-	52
61-120 dana	35	42	35	41
121-180 dana	39	49	39	49
181-365 dana	102	157	102	150
preko 366 dana	909	740	667	526
	1.085	1.040	843	818

Potraživanja od kupaca, neto u tablici iznad za INA Grupu, također uključuju potraživanja od povezanih strana INA Grupe u iznosu od 146 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine (2015.: 237 milijuna kuna) (vidi bilješku 36).

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Više plaćeni porezi	109	52	89	11
Potraživanja od radišta u inozemstvu	42	34	42	34
Potraživanje za kamate	5	10	5	10
Potraživanja za predujmove	3	10	1	2
Potraživanja od radnika	3	3	3	3
Ostala potraživanja	22	27	13	24
	184	136	153	84

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

23. OSTALA KRATKOTRAJNA IMOVINA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Pozitivna fer vrijednost derivativa	38	12	38	12
Predumovi za carine, pristojbe i druge troškove	28	35	20	24
Dani kratkoročni krediti i depoziti	18	26	14	16
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	17	18	17	18
Kratkoročni dio dugoročnih dana kredita	-	279	553	279
Ispravak vrijednosti kredita	-	(117)	(224)	(117)
Nedospjela naplata prihoda	-	6	-	6
Ostalo	19	19	16	12
	120	278	434	250

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac obuhvaća novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti jesu kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i podložna su beznačajnom riziku promjena vrijednosti. Depoziti po viđenju su uplaćeni u financijskim institucijama te se mogu povući na zahtjev bez prethodne obvezne najave te bez naplate naknade.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Depoziti po viđenju	425	236	324	170
Depoziti do tri mjeseca	140	11	136	-
Novac u blagajni	46	28	40	25
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o financijskom položaju	611	275	500	195
Dopuštena prekoračenja	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o novčanom toku	611	275	500	195

25. OBVEZE PO BANKOVNIM KREDITIMA I TEKUĆI DIO OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	135	139	135	133
Kratkoročni krediti	2.711	2.768	2.487	2.508
	2.846	2.907	2.622	2.641

25. OBVEZE PO BANKOVNIM KREDITIMA I TEKUĆI DIO OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Neosigurani bankovni krediti u EUR	1.703	1.649	1.664	1.614
Neosigurani bankovni krediti u USD	860	967	820	892
Neosigurani bankovni krediti u HRK	148	147	3	2
Neosigurani bankovni krediti u HUF	-	5	-	-
	2.711	2.768	2.487	2.508

Najznačajniji kratkoročni krediti na dan 31. prosinca 2016. godine su ugovori o kreditnim linijama s prvoklasnim svjetskim bankama za financiranje kupovine nafte i naftnih derivata („trade finance“), ugovori o okvirnim linijama s bankama u zemlji namijenjeni odobravanju kredita te izdavanju bankovnih garancija i akreditiva, te kratkoročne kreditne linije s inozemnim kreditorima.

Kratkoročni krediti su ugovoreni kao viševalutne linije uz varijabilne kamatne stope. Krediti INA, d.d. su neosigurani i većina ih ne sadrži ugovorene financijske klauzule.

Za osiguranje kratkoročnih kreditnih linija ovisnih društava INA Grupe su izdane korporativne garancije INA, d.d.

26. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Obveze prema dobavljačima	1.857	1.400	1.498	967
Porez na dodanu vrijednost, trošarine i ostali porezi	581	598	523	563
Obveze za plaće	140	165	92	123
Ukalkulirane naknade za bonuse	100	107	62	75
Doprinosi, porez iz i na plaće i prirezi	56	67	29	43
Ukalkulirani troškovi neiskorištenog godišnjeg odmora	48	69	26	41
Negativna fer vrijednost derivativa	45	24	45	24
Obveze za predujmove	43	27	36	23
Obračunati troškovi	33	47	-	-
Naknada za rudnu rentu	31	39	31	39
Negativna fer vrijednost zaštićenih transakcija	19	-	19	-
Ukalkulirane kamate na dugoročne kredite	8	10	9	10
Ostalo	31	23	16	13
	2.992	2.576	2.386	1.921

Po mišljenju Uprave, iskazani iznosi kratkoročnih obveza približni su njihovim fer vrijednostima.

Obveze prema dobavljačima također uključuju obveze izvan INA Grupe u iznosu od 113 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016. godine (2015: 56 milijuna kuna) (vidi bilješku 36).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

26. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE (NASTAVAK)

Ukalkulirani trošak neiskorištenog godišnjeg odmora određen je na temelju stvarnih podataka (broj radnika, neiskorišteni dani, plaće) koji se uzimaju u izračun.

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

Dugoročni krediti su ugovoreni u više stranih valuta i podliježu različitim kamatnim stopama. Krediti INA, d.d. su neosigurani i većina sadrži ugovorene financijske klauzule koje su ispunjene.

Neotplaćeni krediti Grupe su kako slijedi:

Svrha kredita	Valuta kredita	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Projektno financiranje	USD, EUR	406	533
		406	533
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		(135)	(133)
Ukupni dugoročni krediti INA, d.d.		271	400
Ostali dugoročni krediti INA Grupe	EUR, USD, HUF, HRK	-	6
		-	6
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		-	(6)
Ukupni dugoročni krediti INA Grupe		271	400

INA Grupa

	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Prosječna ponderirana kamatna stopa	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.		
	%	%		
Bankovni krediti u američkim dolarima	3,15	2,46	325	430
Bankovni krediti u eurima	1,76	1,99	81	109
Ukupno			406	539
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(135)	(139)
Ukupni dugoročni krediti			271	400

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Prosječna	Prosječna	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	ponderirana kamatna stopa	ponderirana kamatna stopa		
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.		
	%	%		
Bankovni krediti u američkim dolarima	3,15	2,47	325	424
Bankovni krediti u eurima	1,76	1,99	81	109
Ukupno			406	533
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(135)	(133)
Ukupni dugoročni krediti			271	400

Ovi krediti dospijevat će na otplatu kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	135	139	135	133
Dospijeće od jedne do dvije godine	135	133	135	133
Dospijeće od dvije do tri godine	136	133	136	133
Dospijeće od tri do četiri godine	-	134	-	134
Dospijeće od četiri do pet godina	-	-	-	-
Ukupno	406	539	406	533

Promjene dugoročnih kredita tijekom godine mogu se svesti na slijedeće:

	INA Grupa	INA, d.d.
Stanje 1. siječnja 2015. godine	827	806
Novi krediti	1.602	1.602
Otplate	(1.931)	(1.913)
Negativne tečajne razlike	41	38
Stanje 31. prosinca 2015. godine	539	533
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti - bilješka 25)	139	133
Plaćanje nakon više od jedne godine	400	400
Stanje 1. siječnja 2016. godine	539	533
Novi krediti	1.192	1.192
Otplate	(1.316)	(1.310)
Negativne tečajne razlike	(9)	(9)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	406	406
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti - bilješka 25)	135	135
Plaćanje nakon više od jedne godine	271	271

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

Neotplaćeni dugoročni krediti na dan 31. prosinca 2016. godine, te ugovoreni krediti tijekom 2016. godine se mogu sažeti kako slijedi:

EBRD

U 2010. godini INA, d.d. je zaključila ugovor o dugoročnom kreditu s EBRD u iznosu od 160 milijuna EUR uz alternativno povlačenje i u USD. Kredit je namijenjen za financiranje završetka prve faze modernizacije rafinerija Rijeka i Sisak. U 2014. godini potpisan je dodatak ugovoru o kreditu kojim su poboljšani uvjeti preostalog iznosa kredita u korištenju i kojim je dospijeće prolongirano do 2019. godine. U 2016. godini potpisan je novi dodatak ugovoru o kreditu kojim su poboljšani uvjeti preostalog iznosa kredita u korištenju.

ING BANK N.V., LONDON BRANCH

U 2015. godini INA, d.d. je potpisala ugovor o dugoročnom viševalutnom revolving kreditu za opće svrhe financiranja u iznosu od 300 milijuna USD. Kreditori su bankovne grupacije koje zastupaju i međunarodne i domaće banke. Zastupnik je ING Bank N.V., London Branch. Dospijeće kredita je tri godine, s opcijom produženja za 1+1 godinu.

MOL Grupa

U 2015. godini INA, d.d. je potpisala dodatak ugovor o dugoročnom interkompanijskom viševalutnom revolving zajmu za opće svrhe financiranja koji je dan na raspolaganje od strane MOL Grupe te kojim je interkompanijsko financiranje smanjeno s 300 milijuna USD na 100 milijuna USD s dospijećem u 2018. godini.

Nepoštivanje kreditnog aranžmana

Tijekom 2016. godine INA Grupa i INA, d.d. su na vrijeme platili sve obveze po osnovi primljenih kredita (glavnicu, kamate, naknade) te po tom osnovu nije bilo nikakvih zakašnjenja niti neispunjenja.

28. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Obveze prema državi za prodane stanove	39	45	39	45
Ukalkulirani prihod za prodane stanove	5	6	5	6
Ostale dugoročne obveze	16	15	16	14
	60	66	60	65

Dugoročne obveze prema državi odnose se na prodaju stanova zaposlenicima i bivšim zaposlenicima u skladu s državnim programom (vidi bilješku 18). Prema zakonskim propisima, 65% prihoda od prodaje stanova plaća se državi po primitku sredstava. Prema zakonu, Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate.

29. REZERVIRANJA

INA Grupa	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Rezerviranja za porez u Angoli		Sudski sporovi	Poticajne mjere	Porezna potraživanja	Ostalo	Ukupno
			Rezerviranja za porez u Angoli	Rezerviranja za porez u Angoli					
Stanje 1. siječnja 2015. godine	309	2.198	164	125	89	71	272	3.228	
Godišnji trošak	38	-	140	16	239	-	88	521	
Ujecaji promjena u procjeni	18	56	-	-	-	3	-	77	
Kamate	7	56	-	-	-	-	5	68	
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(39)	-	(1)	(38)	(89)	(1)	(9)	(177)	
Stanje 31. prosinca 2015. godine	333	2.310	303	103	239	73	356	3.717	
Kupnja ovisnog društva	-	-	-	80	-	-	-	80	
Godišnji trošak	33	-	105	18	17	-	-	173	
Ujecaji promjena u procjeni	(10)	(25)	-	-	-	1	-	(34)	
Kamate	3	43	-	-	-	-	11	57	
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(51)	-	(133)	(64)	(237)	(52)	(38)	(575)	
Stanje 31. prosinca 2016. godine	308	2.328	275	137	19	22	329	3.418	

29. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Rezerviranja za						Ukupno
	Rezerviranja za zaštita okoliša	napuštanje proizvodnih polja	Rezerviranje za porez u Angoli	Sudski sporovi	Poticaljne mjere	Ostalo	
Stanje 1. siječnja 2015. godine	295	2.253	164	113	76	256	3.157
Godišnji trošak	40	-	140	15	236	51	482
Uljecaji promjena u procjeni	18	146	-	-	-	-	164
Kamate	7	58	-	-	-	5	70
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(38)	-	(1)	(34)	(76)	(3)	(152)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	322	2.457	303	94	236	309	3.721
Godišnji trošak	30	-	105	16	14	6	171
Uljecaji promjena u procjeni	(8)	(27)	-	-	-	-	(35)
Kamate	3	45	-	-	-	5	53
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(51)	-	(133)	(44)	(234)	(17)	(479)
Stanje 31. prosinca 2016. godine	296	2.475	275	66	16	303	3.431

INA Grupa		INA, d.d.	
31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
194	451	117	347
3.224	3.266	3.314	3.374
3.418	3.717	3.431	3.721

Po ročnosti:

Kratkoročne obveze

Dugoročne obveze

29. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Rezerviranje za zaštitu okoliša

Na dan 31. prosinca 2016. godine rezerviranja za zaštitu okoliša iznose 308 milijuna kuna za (31. prosinca 2015.: 333 milijuna kuna). Rezerviranje za zaštitu okoliša odnosi se na procijenjene buduće troškove zbrinjavanja akumuliranog otpada od prethodnih aktivnosti, iskope onečišćenog tla i dovoz zamjenskog materijala tijekom rekonstrukcija benzinskih postaja, te sveobuhvatna istraživanja za utvrđivanje opsega onečišćenja tla i podzemnih voda.

Emisijske jedinice (kvote)

Unutar Sustava trgovanja emisijskim jedinicama, postrojenjima INA, d.d. dodijeljene su određene emisijske jedinice besplatno. Emisijske jedinice dodjeljuju se na godišnjoj razini, a zauzvrat INA, d.d. je dužna predati emisijske jedinice jednake verificiranim emisijama. Besplatne emisijske jedinice dodjeljuju se na temelju obrasca Europske komisije kojeg popunjavaju postrojenja, a koji se dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i prirode svake godine do 31. prosinca tekuće godine za tu istu godinu.

INA, d.d. usvojila je obračun troškova po neto principu na besplatno dodijeljene emisijske jedinice. Dakle, rezerviranje se priznaje samo kad stvarna emisija prekorači dodijeljenu. Rezerviranja za obvezu emisijskih jedinica koje prelaze broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica umanjuje se kupljenim emisijskim jedinicama. Trošak emisijskih jedinica priznaje se kao ostali materijalni trošak. Detaljno objašnjenje načina rezerviranja te obračunavanja dano je Pravilnikom o upravljanju emisijama stakleničkih plinova i emisijskim jedinicama u INA, d.d.

Emisijske jedinice raspodjeljuje nadležno tijelo, a dodjeljuju se besplatno na razdoblje od jedne godine.

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja (dekomisija)

Društvo INA Grupe evidentira rezerviranja nakon početnog priznavanja za sadašnju vrijednost procijenjenih budućih troškova napuštanja proizvodnih naftnih i plinskih objekata nakon prestanka proizvodnje. Procjena rezerviranja se temelji na važećim zakonskim propisima, tehnologiji i razini cijena. Kreira se imovina dekomisije u iznosu ekvivalentnom procijenjenom rezerviranju, koja se također amortizira kao dio kapitalnih troškova imovine. Svaka promjena u sadašnjoj vrijednosti procijenjenih troškova se odražava kao usklađenje rezerviranja i vrijednosti imovine dekomisije.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Društvo je priznalo rezerviranje za napuštanje 46 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 6 neproizvodnih polja, 10 pozitivnih neproizvodnih bušotina i 359 negativnih neproizvodnih bušotina. Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo priznalo rezerviranje za napuštanje 44 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 6 neproizvodna polja, 11 pozitivnih neproizvodnih bušotina i 359 negativnih neproizvodnih bušotina.

Rezerviranje za porez u Angoli

Društvo je dana 24. siječnja 2017. godine od Ministarstva financija u Angoli zaprimilo dokument Prijedlog plaćanja duga kojim je određen iznos od 76 milijuna američkih dolara koje Ministarstvo financija u Angoli potražuje od Društva za sva tri bloka. Rezerviranje od 38 milijuna američkih dolara priznato u izvještaju o financijskom položaju najbolja je procjena iznosa odljeva ekonomskih koristi na ime dostavljenih Prijedloga plaćanja duga u pogledu ukupne porezne obveze u Angoli.

29. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Sudski sporovi

Rezerviranja za sudske sporove se temelji na izvješću pravnog stručnjaka, uzimajući u obzir vrijednosti potraživanja i vjerojatnost odljeva resursa koji će biti potrebni za podmirenje obveze.

Rezerviranje za poticajne otpremnine

Rezerviranje za poticajne otpremnine vrši se na temelju odluke Uprave o poticajnim mjerama za prestanak radnog odnosa radnika, a u cilju smanjenja broja radnika zbog gospodarskih, tehničkih i organizacijskih razloga.

Ostala rezerviranja

Ostala rezerviranja u INA, d.d. u iznosu od 303 milijuna kuna se odnose na rezerviranja za ugovorne obveze za ulaganja u Iran u iznosu od 263 milijuna kuna početno priznate u 2012. godini. INA, d.d. se obvezala po Ugovoru o proizvodnji uložiti određena sredstva. Obzirom da su aktivnosti u Iranu obustavljene razlika između ugovorene obveze i stvarno uloženi sredstava evidentirana je na rezerviranjima. Preostali iznos se najvećim dijelom odnosi na rezerviranje za taloge i nepumpabilne zalihe u iznosu od 40 milijuna kuna.

30. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Grupa ima planove definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Planovima su za zaposlenike predviđene otpremnine za odlazak u mirovinu i to u iznosu 20.000 kuna neto od čega je 12.000 kuna oporezivo. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema. Jubilarne nagrade isplaćuju se prema Kolektivnom ugovoru u sljedećim neto iznosima i prema sljedećim godinama neprekinutog radnog staža u Grupi:

Godine neprekinutog radnog staža	10	15	20	25	30	35	40 i svakih narednih 5 godina
Fiksni iznos - HRK	1.500	2.000	2.500	3.000	3.500	4.000	5.000

Navedeni neto iznosi su, u smislu poreznih propisa su neoporezivi. Definirani iznosi jubilarnih nagrada suna snazi za Kolektivni ugovor potpisan u 2016. godini.

Neovisni aktuarski stručnjaci obavili su aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih primanja na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine. Društvo je s naslova jubilarnih naknada u 2016. godini rezerviralo 17 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 31 milijuna kuna, dok je s naslova jubilarnih naknada u 2015. godini rezerviralo 35 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 35 milijuna kuna.

Sadašnja ukupna vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projiciranja temeljenoj na ukupnom broju zaposlenika.

30. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA (NASTAVAK)

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	Procjena na dan	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Diskontna stopa	3,0%	3,7%
Prosječni životni vijek postojećih umirovljenika u vrijeme umirovljenja (u godinama)		
- muškarci	14,9	14,9
- žene	18,3	18,3
Prosječni životni vijek postojećih radnika u vrijeme umirovljenja (u godinama)		
- muškarci	14,9	14,9
- žene	18,3	18,3
Mortalitet	HR 2010-2012	HR 2010-2012

Iznosi priznati s naslova plana definiranih primanja u sklopu sveobuhvatne dobiti:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Trošak rada:				
Trošak tekućeg rada	18	12	1	8
Troškovi kamata	3	6	2	5
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(9)	(17)	(9)	(17)
Dio troškova definiranih naknada iskazan u računu dobiti i gubitka:	12	1	(6)	(4)
Ponovno mjerenje s naslova definiranih naknada:				
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena demografskih pretpostavki	-	(33)	-	(27)
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena financijskih pretpostavki	3	(4)	(7)	(4)
Aktuarski dobiti i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	(22)	(27)	(6)	(21)
Dio troškova definiranih naknada iskazan računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(19)	(64)	(13)	(52)
Ukupno	(7)	(63)	(19)	(56)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

30. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA (NASTAVAK)

Promjene sadašnje vrijednosti obveza s naslova definiranih primanja tijekom razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Na dan 1. siječnja	109	184	70	136
Stjecanje ovisnog društva	2	-	-	-
Trošak tekućeg rada	18	10	1	8
Troškovi kamata	3	6	2	5
<i>Aktuarski (dobici) ili gubici</i>				
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena demografskih pretpostavki	-	(33)	-	(27)
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena financijskih pretpostavki	3	(4)	(7)	(4)
Aktuarski dobiti i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	(22)	(27)	(6)	(21)
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(9)	(17)	(9)	(17)
Isplaćena primanja	(9)	(10)	(3)	(10)
Zaključno stanje obveze po definiranim primanjima	95	109	48	70

31. UPLAĆENI I UPISANI KAPITAL

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Izdane i uplaćene:		
10 milijuna dionica (vrijednost svake dionica iznosi 900 kuna)	9.000	9.000

Dionički kapital društva sastoji se od 10 milijuna odobrenih i izdanih dionica nominalne vrijednosti od 900 kuna. Dionica nosi pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

32. REZERVE FER VRIJEDNOSTI

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Početno stanje	216	121
Povećanje/(smanjenje) nastalo po osnovi revalorizacije financijske imovine raspoložive za prodaju (Janaf)	95	119
Pripadajući odgođeni porez	(12)	(24)
Konačno stanje	299	216

U 2016. i 2015. godini zabilježen je značajan porast vrijednosti dionica JANAF-a na burzi te je došlo do povećanja vrijednosnog usklađenja evidentiranog na rezervama fer vrijednosti.

33. OSTALE REZERVE

Na redovnoj Glavnoj skupštini Društva INA, d.d., koja je održana 12. lipnja 2015. godine odobren je prijenos dijela ostalih rezervi, a koji se odnose na dobit iz 1993. godine u iznosu od 1.448 milijuna kuna i zaliha plina PSP Okoli u iznosu od 192 milijuna kuna, a u ukupnom iznosu od 1.640 milijuna kuna na zadržanu dobit te se navedeni iznos upotrijebio za pokriće gubitaka iz prethodnih godina. Zakonske rezerve su izdvojene kao zasebna izvještajna kategorija.

Preostale rezerve Grupe odnose se na akumulirane viškove i manjkove, revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, te pozitivne i negativne tečajne razlike nastale do 1993. godine. Nekoliko je godina hrvatsko gospodarstvo bilo pod utjecajem hiperinflacije, a do 31. prosinca 1993. godine niti Društvo, niti Grupa nisu bili predmetom revizije. Zbog tih razloga nije bilo moguće raščlaniti rezerve Društva i Grupe na dan 31. prosinca 1993. godine na sastavne dijelove.

Promjene na rezervama tijekom godina bile su kako slijedi:

	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993. godine	Rezerve nastale tečajnim razlikama	Rezerve za obveze po definiranim naknadama	Ostale rezerve	Ukupno
INA Grupa					
Stanje 1. siječnja 2015.	2.132	283	(11)	447	2.851
Promjene tijekom 2015. godine	(1.640)	358	36	-	(1.246)
Tečajne razlike prenesene iz ostalih rezervi i ostale promjene	-	36	-	-	36
Stanje 31. prosinca 2015. godine	492	677	25	447	1.641
Promjene tijekom 2016. godine	-	-	3	-	3
Tečajne razlike prenesene iz ostalih rezervi i ostale promjene	-	3	-	-	3
Stanje 31. prosinca 2016. godine	492	680	28	447	1.647
INA, d.d.					
Stanje 1. siječnja 2015. godine	1.667	586	(9)	285	2.529
Promjene tijekom 2015. godine	(1.640)	355	29	-	(1.256)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	27	941	20	285	1.273
Promjene tijekom 2016. godine	-	14	1	-	15
Stanje 31. prosinca 2016. godine	27	955	21	285	1.288

34. ZADRŽANA DOBIT

	INA Grupa	INA, d.d.
	<u>Zadržana dobit</u>	<u>Zadržana dobit</u>
Stanje 1. siječnja 2015.	(641)	(504)
Prijenos ostalih rezervi u zadržanu dobit	1.640	1.640
Prijenos tečajnih razlika nastalih od inozemnih aktivnosti	(33)	-
Gubitak tekuće godine	(1.418)	(1.202)
Preneseni gubitak nastao pripajanjem INA-Osijek Petrola	-	(94)
Isplaćene dividende	(150)	(150)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	(602)	(310)
Prijenos zakonskih rezervi u zadržanu dobit	310	310
Dobit tekuće godine	101	160
Stjecanje ovisnog društva	(42)	-
Stanje 31. prosinca 2016. godine	(233)	160

Na redovnoj godišnjoj skupštini dioničara INA, d.d. održanoj 9. lipnja 2016. godine odobrena je transakcija prijenosa dijela zakonskih rezervi u iznosu od 310 milijuna kuna u zadržanu dobit. Nakon prijenosa dijela zakonskih rezervi u zadržanu dobit INA, d.d. ista je korištena za pokriće dijela gubitka iz 2015. godine.

35. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELE U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA

	INA Grupa	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na početku godine	-	(1)
Udjel u dobiti tekuće godine	(6)	1
Kupnja nekontrolirajućeg interesa	(130)	-
Stanje na kraju godine	(136)	-

Grupa je izabrala mjeriti manjinski udio razmjerno vrijednosti svog udjela u neto imovini društva.

Udio dionica i udjela Energopetrol d.d. u manjinskom vlasništvu:

Ime	Zemlja osnutka i rada	<u>2016. godina</u>
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Federacija Bosna i Hercegovina	22%
Mali dioničari		11%

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

35. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA (NASTAVAK)

U tablici ispod prikazane su financijske informacije za ovisno društvo Energopetrol d.d. koje ima značajni nekontrolirajući udjel u INA Grupi. Prikazani iznosi za Energopetrol d.d. su prije interkompanijskih eliminacija.

	31. prosinca 2016.
	<u>Energopetrol</u>
Kratkotrajna imovina	39
Kratkoročne obveze	742
Dugotrajna imovina	246
Dugoročne obveze	22
Prihodi iz osnovne djelatnosti nakon datuma stjecanja	332
Gubitak razdoblja nakon datuma stjecanja	<u>12</u>
Ukupni sveobuhvatni gubitak razdoblja nakon datuma stjecanja	<u>12</u>

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja INA, d.d. u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja i poslovanja njenih ovisnih društava odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njezinim ministarstvima i agencijama te društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Transakcije između INA, d.d. i njenih ovisnih društava kao povezanih strana eliminirane su prilikom konsolidacije. Transakcije između INA, d.d. i drugih društava u sastavu Grupe te drugih povezanih strana prikazane su u nastavku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije između INA Grupa i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA Grupa	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe iz odnosa s povezanim stranama	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	3	3	52	50
Strateški partner				
MOL Nyrt.	344	563	652	777
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	425	523	7	17
MOL Slovenia d.o.o.	119	95	61	66
MOL Serbia d.o.o.	31	16	1	-
MOL Petrochemicals Co Ltd	31	27	9	4
Energopetrol d.d.*	91	256	-	-
Slovnaft a.s.	7	22	95	412
MOL-LUB Kft.	4	3	4	5
Kalegran Ltd.	1	53	-	2
Mol Germany GMBH	-	4	-	-
MOL Commodity Trading Kft.	-	-	7	37
Rossi Biofuel ZRT	-	-	-	7
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	-	-	3	5
VÜRUP a.s.	-	-	-	1

Transakcije između INA Grupa i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA Grupa	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	1	1	6	2
Strateški partner				
MOL Nyrt.	44	35	76	36
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	69	45	1	1
MOL Serbia d.o.o.	15	-	-	-
MOL Slovenia d.o.o.	11	3	6	5
MOL Commodity Trading Kft.	8	-	14	-
MOL Petrochemicals Co Ltd	6	-	3	-
Kalegran Ltd.	-	101	-	-
Slovnaft a.s.	-	1	7	4
Rossi Biofuel Zrt.	-	-	-	7
Energopetrol d.d.*	-	51	-	-
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	-	-	-	1

* Do 1. srpnja 2016. godine transakcije s Energopetrolom su iskazivane kao transakcije s društvom koje kontrolira strateški partner. Transakcije između Energopetrola i INA, d.d. nakon 1. srpnja 2016. godine prikazane su kao transakcije s povezanim društvima (vidi bilješku 40).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

INA, d.d. je osigurala kredite po stopama usporedivim s onima koje prevladavaju u transakcijama po tržišnim uvjetima. Krediti od krajnje strane koja ima kontrolu nisu osigurani instrumentima naplate.

Transakcije između INA, d.d. i povezanih strana tijekom godine:

INA, d.d.	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe iz odnosa s povezanim stranama	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Povezana društva				
Holdina Sarajevo	1.680	1.867	2	1
INA Crna Gora d.o.o Podgorica	115	97	-	-
Energopetrol d.d.*	23	-	-	-
STSI d.o.o. Zagreb	22	27	706	662
Plavi Tim d.o.o.	15	-	51	5
INA Maziva d.o.o.	9	10	58	54
Crosco d.o.o.	8	20	259	313
INA Slovenija d.o.o.	8	8	-	-
INA Maloprodajni servisi	5	-	220	-
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	4	7	47	49
Adrigas Milano	1	1	-	-
Hostlin	-	1	-	-
Rotary Zrt.	-	1	-	-
INA d.o.o.Banja Luka	-	-	1	1
INA Kosovo	-	-	1	-
Osijek Petrol d.d.	-	46	-	-
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	3	3	52	50
Strateški partner				
MOL Nyrt.	167	336	589	619
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	423	522	7	17
MOL Slovenia d.o.o.	117	92	-	-
MOL Petrochemicals Co Ltd	31	27	5	-
MOL Serbia d.o.o.	31	16	-	-
Energopetrol d.d.*	11	25	-	-
Slovnaft a.s.	7	22	95	412
Mol Germany GMBH	-	4	-	-
Kalegran Ltd	-	2	-	-
MOL Commodity Trading Kft.	-	-	7	37
Rossi Biofuel Zrt.	-	-	-	7
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	-	-	3	5
VÚRUP a.s.	-	-	-	1

* Do 1. srpnja 2016. godine transakcije s Energopetrolom su iskazivane kao transakcije s društvom koje kontrolira strateški partner. Transakcije između Energopetrola i INA, d.d. nakon 1. srpnja 2016. godine prikazane su kao transakcije s povezanim društvima (vidi bilješku 40).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije između INA, d.d. i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA, d.d.	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Povezana društva				
Holdina Sarajevo	167	117	2	5
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	15	-	-	-
Croscoc d.o.o.	11	69	56	70
STSI d.o.o. Zagreb	6	10	199	184
INA Maziva d.o.o.	4	5	7	6
Plavi Tim d.o.o.	4	-	11	6
INA Slovenija d.o.o.	1	1	-	-
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	-	1	6	5
INA Maloprodajni Servisi d.o.o.	-	-	28	-
Energopetrol d.d.*	-	-	-	-
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	1	1	6	2
Strateški partner				
MOL Nyrt.	22	9	66	26
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	69	45	1	1
MOL Serbia d.o.o.	15	-	-	-
MOL Slovenia d.o.o.	11	3	-	-
MOL Commodity Trading Kft.	8	-	14	-
MOL Petrochemicals Co Ltd	6	-	2	-
Slovnaft a.s.	-	1	8	4
Rossi Biofuel Zrt.	-	-	-	7
IES -Italkana Energia e Servizi s.p.a	-	-	-	1
Energopetrol d.d.*	-	1	-	-

* Do 1. spnja 2016. godine transakcije s Energopetrolom su iskazivane kao transakcije s društvom koje kontrolira strateški partner. Transakcije između Energopetrola i INA, d.d. nakon 1. spnja 2016. godine prikazane su kao transakcije s povezanim društvima (vidi bilješku 40).

Potraživanja od INA, d.d. iskazane su umanjene za ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja.

U 2016. godini INA, d.d. je umanjila vrijednost potraživanja od povezanih strana u iznosu 0,4 milijuna kuna, a prihode s osnove naplate umanjene potraživanja od povezanih strana je priznala u iznosu od 1,7 milijuna kuna, dok je u 2015. godini INA, d.d. je umanjila vrijednost potraživanja od povezanih strana u iznosu 2 milijuna kuna, a prihode s naslova naplate umanjene potraživanja od povezanih strana je priznala u iznosu od 43 milijuna kuna.

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Zajmovi prema i od povezanih strana:

INA, d.d.	Potraživanja po danim kreditima prema povezanim stranama		Obveze po kreditima prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Povezana društva				
Crosco d.o.o.	727	642	-	-
Energopetrol d.d.*	613	-	-	-
Holdina Sarajevo	38	-	-	-
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	17	20	-	-
INA Slovenija d.o.o.	16	17	-	-
INA BH d.d. Sarajevo	2	36	-	-
STSI d.o.o. Zagreb	-	-	119	119
INA Maziva d.o.o.	-	-	100	60
Hobtin d.o.o.	-	-	17	14
Adriagas Milano	-	-	12	12
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	-	-	2	7
Društvo koje kontrolira strateški partner				
MOL Group Finance SA	-	-	1	-
Energopetrol d.d.*	-	286	-	-

* Do 1. srpnja 2016. godine transakcije s Energopetrolom su iskazivane kao transakcije s društvom koje kontrolira strateški partner. Transakcije između Energopetrola i INA, d.d. nakon 1. srpnja 2016. godine prikazane su kao transakcije s povezanim društvima (vidi bilješku 40).

Transakcije zaštite s povezanim društvom:

INA Group i INA, d.d.	Rashod od transakcija zaštite - neto efekt	Prihod od transakcija zaštite - neto efekt
	2016.	2015.
Društvo koje kontrolira strateški partner		
MOL Commodity Trading Kft.	8	42

Proizvodi su povezanim stranama prodavani po uobičajenim cijenama Grupe, umanjenim za popuste i rabate ovisno o odnosima između strana. Proizvodi su od povezanih strana nabavljani po tržišnim cijenama uz odgovarajuće popuste ovisno o odnosima između strana.

Kod prodaje naftnih proizvoda povezanim stranama, INA, d.d., ovisno o rizičnosti plasmana, uobičajeno traži instrumente osiguranja naplate, osim kada je riječ o proračunskim kupcima ili kupcima koji su u 100% vlasništvu države.

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Naknade ključnim članovima rukovodstva

Naknade isplaćene direktorima i drugim ključnim rukovoditeljima tijekom godine:

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Kratkoročna primanja	34,3	41,1
Opremine	1,4	0,2
Ukupno	35,7	41,3

U prezentiranom iznosu naknada uključena su primanja članova Uprave i izvršnih direktora segmenata djelatnosti i poslovnih funkcija, direktora sektora, pomoćnika izvršnih direktora i tajnika INA, d.d.

Brojni ključni članovi rukovodstva u INA, d.d. ili ovisnim društvima, su na poziciji u drugim društvima INA Grupe, što dovodi do kontrole ili značajnog utjecaja među društvima.

Ostale transakcije s povezanim stranama

U 2016. godini INA, d.d. je prodala pet benzinskih postaja društvu Holdina d.o.o. Sarajevo. Neto knjigovodstvena vrijednost benzinskih postaja je 9,8 milijuna kuna, dok je INA, d.d. prodala benzinske pumpe po tržišnoj vrijednosti u iznosu od 19,7 milijuna kuna. U 2015. godini INA, d.d. je prodala četiri benzinske postaje društvu Holdina d.o.o. Sarajevo. Neto knjigovodstvena vrijednost benzinskih postaja je 4,7 milijuna kuna, dok je INA, d.d. prodala benzinske pumpe po tržišnoj vrijednosti u iznosu od 16,9 milijuna kuna.

Društvo je također korisnik usluga društva JANAF d.d., u kojemu drži 11,795% udjela u vlasništvu (bilješka 19.). Približno 52 milijuna kuna prihoda društva JANAF d.d. od prihoda od prodaje u visini 709 milijuna kuna se odnosi na prihode od INA, d.d. za korištenje naftovodnog sustava društva JANAF d.d. za 2016. godinu (u 2015. godini: 50 milijuna kuna od 683 milijuna kuna prihoda od prodaje).

Tijekom 2015. godine, Rotary Zrt. Mađarska je uprihodovao pravo na naknadu prijevremenog raskida i demobilizacijsku naknadu zbog raskida ugovora s Kalegran Ltd. u vrijednosti od 13,5 milijuna USD. Raskid ugovora je uzrokovan promjenom plana rada Kalegrana Ltd. u Kurdistanu.

37. UGOVORNE OBVEZE

Društvo i Grupa imaju neke trajnije poslovne i financijske obveze koje su dio redovnog poslovanja, a uključuju:

- obveze istraživanja i razvoja proizašle temeljem ugovora o zajedničkoj proizvodnji,
- istražne radove na bušotinama u inozemstvu,
- obveze kupnje, transporta i prodaje plina,
- činidbene garancije, akreditivi i ostala jamstva s hrvatskim i inozemnim bankama,
- dovršenje izgradnje određene imovine.

37. UGOVORNE OBVEZE (NASTAVAK)

Ulaganje u ugovornim područjima Sjevernog Jadrana

Aktivnosti privođenja proizvodnji rezervi prirodnog plina na zemljopisnom području sjevernog Jadrana, većinom unutar epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske, odvijaju se kroz ugovore o podjeli proizvodnje (PSA – „Production Sharing Agreement“) koje je INA, d.d. sklopila sa stranim kompanijama na tzv. ugovornim područjima:

- INA, d.d. i ENI Croatia BV sklopili su 1996. i 1997. ugovore o podjeli proizvodnje na ugovornom području Ivana i Aiza - Laura, a realizacija partnerstva odvija se preko zajedničke operative kompanije INAgip s udjelima 50% : 50%,
- INA, d.d. i EDISON INTERNATIONAL S.p.A sklopili su 2002. ugovor o istraživanju i podjeli proizvodnje na ugovornom području Izabela & Iris / Iva. Partnerstvo s EDISON-om odvija se preko zajedničke operative kompanije ED-INE s poslovnim udjelima: 50% : 50%,

Na području Sjevernog Jadrana (3 razradne koncesije) ukupno je instalirano 19 proizvodnih i 1 kompresorska platforma s ukupno 52 proizvodnih bušotina.

Do sada je u ugovornom području Sjeverni Jadran i Aiza Laura INA, d.d. uložila u kapitalnu izgradnju ru darskih objekata i postrojenja 4,8 milijardi kuna, a od ukupno pridobivenih rezervi udio INA, d.d. kreće se oko 63% proizvedenog plina, koji se plasira na hrvatsko plinsko tržište.

Na dan 31. prosinca 2016. godine INAgip je na oba ugovorna područja imao 137 aktivna ugovora ukupne vrijednosti 336,44 milijuna kuna, a preostale obveze po tim ugovorima na dan 31. prosinca 2016. godine iznosile su 167,51 milijuna kuna (2015. godine: 206,7 milijuna kuna).

Na ugovornom području Izabela, INA, d.d. je do 31. prosinca 2016. godine imala ukupno 353 milijuna kuna kapitalnih ulaganja, investiranih u izgradnju proizvodno-sabirnog-transportnog sustava plinskog polja Izabela. Proizvodnja s polja Izabela je tijekom 2016. godine oko 13,8% viša u odnosu na originalni plan za 2016. godinu, a ukupni udio INA, d.d. u plinu dopremljenog s polja Izabela na platformu Ivana K od početka proizvodnje do 31. prosinca 2016. godine je oko 44,19% (280,1 milijuna Sm³).

Obveze po ugovoru za transport plina

Na dan 31. prosinca 2016. godine buduće ugovorne obveze za transport plina sklopljene sa Gas Connect Austria, Geoplin Slovenia i MOL do 31. prosinca 2017. godine iznose ukupno 64 milijuna kuna (2015. godine: 98 milijuna kuna).

37. UGOVORNE OBVEZE (NASTAVAK)

Poslovni najam

Najmovi gdje najmodavac zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad imovinom klasificiraju se kao poslovni najmovi. Poslovni najam se priznaje kao trošak u računu dobiti i gubitka na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Minimalna plaćanja najma po neotkazivim poslovnim najmovima su kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
unutar 1 godine	48	45	34	40
između 2 - 5 godina	44	51	23	41
preko 5 godina	-	-	-	-
	92	96	57	81

Nedospjele ugovorne obveze po poslovnom najmu na dan 31. prosinca 2016. godine su ugovorene od strane INA, d.d. u iznosu od 57 milijuna kuna dok je 16 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo društvo STSI, a 14 milijuna kuna ugovorilo društvo Rotary Zrt. Na dan 31. prosinca 2015. godine su ugovorene obveze od strane INA, d.d. iznosile 81 milijuna kuna, dok je 13 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo društvo Rotary Zrt.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE

Zaštita okoliša

Osnovne djelatnosti Društva i Grupe, koje čine istraživanja, proizvodnja nafte i plina, prijevoz, rafinerijska prerada, proizvodnja i otprema derivata, po svojoj prirodi mogu imati učinak na okoliš, u smislu ispuštanja onečišćujućih tvari u tlo, vodu i zrak. Društvo i Grupa sukladno zakonima i obvezama koji iz njih proizlaze, uredno bilježe, prate i izvješćuju o ispuštanjima u okoliš. Utjecaj na okoliš nadziru lokalna i državna tijela za zaštitu okoliša. Za sva navedena ispuštanja, Društvo i Grupa, sukladno načelu „onečišćivač plaća“ snose troškove nastale onečišćavanjem okoliša. Troškovi obuhvaćaju troškove nastale onečišćavanjem okoliša, troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćavanja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćavanja.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Zaštita okoliša (nastavak)

Usklađenje poslovanja INA, d.d. s odredbama Direktive o industrijskim emisijama (IED)

Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i vijeća o industrijskim emisijama (IED) je glavni način regulacije emisije zagađivača iz industrijskih instalacija. Direktiva regulira pitanje okolišne dozvole kojom se utvrđuju uvjeti za rad postrojenja i zahtijeva primjenu najboljih raspoloživih tehnika (NRT) kojima se postiže visoki stupanj zaštite okoliša u cjelini (sprečavanje i kontrole emisija u zrak, vodu i tlo, gospodarenje otpadom, energetska učinkovitost i sprečavanje nezgoda). Tijekom 2014. godine ishođena su Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (okolišne dozvole) za četiri Inina postrojenja obveznika ishođenja dozvole: Objekte frakcionacije Ivanić grad, Objekte prerade plina Molve, Rafineriju nafte Sisak i Rafineriju nafte Rijeka.

S ciljem usklađivanja postojeće tehnologije sa najboljim raspoloživim tehnikama, tijekom 2016. je nastavljeno provođenje svih projekata u Rafineriji nafte Rijeka, koji su u različitim fazama realizacije. Budući da usklađivanje sa NRT zahtijeva vrijeme i velika financijska ulaganja, INA, d.d. je za svoje rafinerije u Sisku i Rijeci u predpristupnim pregovorima RH sa EU ishodovala prijelazno razdoblje za postizanje potpune usklađenosti, do 31. prosinca 2017. godine.

Na dan 9. listopada 2014. godine objavljena je Provedbena Odluka Komisije o utvrđivanju Zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT), u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama, za rafiniranje mineralnih ulja i plina, s određenim rokovima za usklađivanje s odredbama Odluke do listopada 2018. godine. U Zaključcima je kao jedna od najboljih raspoloživih tehnika prepoznati tzv. „bubble koncept“ za integrirano upravljanje emisijama SO_x i/ili NO_x. Ta je tehnika posebno prikladna za rafinerije nafte, jer se cijela rafinerija promatra kao jedan izvor emisije što pruža veću fleksibilnost u odabiru koji izvor emisije će se uskladiti, na temelju ekonomske isplativosti, pod uvjetom da su rezultirajuće emisije jednake ili manje od emisija koje bi se postigle usklađivanjem svakog pojedinog izvora emisije.

Tijekom 2016. godine INA, d.d. je ugovorila reviziju okolišnih dozvola za rafinerije, što je potrebno zbog objave novih NRT Zaključaka, promjena u odabranoj tehnologiji (FCC), isteka roka za neke projekte te namjere da se koristi bubble koncept.

Usklađenje poslovanja INA, d.d. s zakonodavstvom u području emisija stakleničkih plinova

Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama (eng. European Union Emissions Trading Scheme, EU ETS) jedan je od temeljnih mehanizama Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena s ciljem izvršenja obveza preuzetih Kyotskim protokolom. Unutar Sustava, dio emisijskih jedinica (jedna emisijska jedinica = 1 tona CO₂) se dobiva besplatno te one služe za „pokrivanje“ emisija iz prethodne godine. Ukoliko postrojenje ima manjak emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije, ostatak kupuje na tržištu putem dražbi.

Od 1. siječnja 2013. godine Rafinerija nafte Rijeka, Rafinerija nafte Sisak, Objekti frakcionacije Ivanić Grad i Objekti prerade plina Molve dio su Sustava. INA, d.d. ima otvorena četiri računa u Registru Unije – po jedan za svako svoje postrojenje. Verificirana Godišnja izvješća o emisijama stakleničkih plinova dostavljena su Agenciji za zaštitu okoliša i prirode na vrijeme, do 31. ožujka 2016. godine, verifikator je verificirane emisije u Registarun Unije potvrdio te su emisijske jedinice predane u iznosu jednakim verificiranim emisijama do 30. travnja 2016. godine.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Zaštita okoliša (nastavak)

Usklađenje poslovanja INE s zakonskom regulativom u domeni zaštite zraka

Od 1. siječnja 2016. godine za postojeća postrojenja na snagu stupaju puno strože granične vrijednosti emisija (GVE), koje propisuje Direktiva o industrijskim emisijama (IED). Odredbe ove direktive prenesene su u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o GVE onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 117/12, NN 90/14). Za postizanje propisanih graničnih vrijednosti emisija, IED daje mogućnost korištenja izuzeća za postojeća postrojenja, a jedna od njih je i uključivanje u Prijelazni nacionalni plan, uz zadovoljavanje određenih uvjeta. Rafinerije nafte Sisak i Rijeka predale su zahtjev za uključivanjem svojih postojećih velikih uređaja za loženje u Prijelazni nacionalni plan, kojeg je tijekom 2014. godine odobrila Europska Komisija.

Uključivanjem u Prijelazni nacionalni plan, rafinerijama se za realizaciju investicija i mjera za smanjenje emisija, a koje bi osigurale usklađenost sa strožim GVE, daje mogućnost postupnog smanjenja emisija dušikovih oksida, sumporovog dioksida i krutih čestica, kroz razdoblje od 1. siječnja 2016. godine do 30. lipnja 2020. godine.

Vezano za usklađivanje s tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva (HOS) koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina, sa zakonskim zahtjevima usklađena je cjelokupna Inina maloprodajna mreža kao i autopunilište u Rafineriji nafte Sisak. U 2016. godini, INA, d.d. je nastavila s projektom modernizacije vagonpunilišta u rafinerijama Rijeka i Sisak, modernizacijom postojećih autopunilišta i modernizacijom luke Bakar te sa sanacijom spremnika u obje rafinerije, kako bi se postigla potpuna usklađenost s tehničkim standardima zaštite okoliša za HOS-ove.

Rezerviranja u zaštiti okoliša

Obveze u području rezerviranja za zaštitu okoliša su obveze Društva za remedijaciju i sanaciju onečišćenja uzrokovanih njenim aktivnostima. Mogu se podijeliti u dvije kategorije, a to su rezerviranja za zaštitu okoliša i nepredviđene obveze. Karakteristične aktivnosti na koje se odnose rezerviranja za zaštitu okoliša su procjena utjecaja onečišćenja tla i podzemnih voda, provedba remedijacije, provedba nadzornih aktivnosti u cilju dugoročne kontrole stanja na lokaciji te sanacija, odnosno uklanjanje otpada nastalog tijekom prošlih aktivnosti. Kvartalno se provodi pregled i ažuriranje rezerviranja za zaštitu okoliša, koristeći interne resurse.

S 31. prosincem 2016. godine u INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila su 296 milijuna kuna, a za INA Grupu 308 milijuna kuna, dok su 31. prosincem 2015. godine u INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila 322 milijuna kuna, a za INA Grupu 333 milijuna kuna. Nepredviđene obveze na dan 31. prosinca 2016. godine na razini INA Grupe procijenjene su u iznosu od 636 milijuna kuna, a na razini INA, d.d. u iznosu od 427 milijuna kuna dok su potencijalne obveze na dan 31. prosinca 2015. godine na razini INA Grupe procijenjene su u iznosu od 637 milijuna kuna, a za INA, d.d. u iznosu od 427 milijuna kuna. Ovi procijenjeni iznosi nepredviđenih obveza nisu evidentirani, jer je vrijeme nastanka događaja nesigurno i nema pouzdanih podataka o onečišćenju.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi

Grupa je izložena različitim sudskim sporovima. Sljedeći sporovi se smatraju nepredviđenim obvezama, stoga u financijskim izvještajima nije priznato rezerviranje.

GWDF

U sporu iniciranom od strane GWDF Partnership Gesellschaft Bürgerlicher Rechts i GWDF Limited, Cipar protiv INA, d.d. i INA-NAFTAPLIN International Exploration, Channel Islands, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, tužitelji traži naknadu štete u iznosu od približno 60 milijuna kuna nastalu zbog neutemeljenih prestanka pregovora. Dana 10. ožujka 2016. godine je donesena presuda, a tužitelj je zahtjev odbijen je u cijelosti 18. ožujka 2016. godine tužitelj je podnio žalbu i postupak pred Visokim trgovačkim sudom je još u tijeku.

EKO MEDIA d.o.o.

U rujnu 2012. INA, d.d. je ušla u ugovor s EKO MEDIA d.o.o. EKO MEDIA d.o.o. nije uspjela redovito izvršavati svoje obveze. INA, d.d. je raskinula ugovor s EKO MEDIA d.o.o. na početku 2014. godine. Dana 19. prosinca 2014. godine EKO MEDIA je podnijela tužbu protiv INA, d.d. uz specifikaciju tužbenog zahtjeva na iznos od 106 milijunakuna. INA, d.d. je podnijela službeni odgovor na tužbu EKO MEDIE te protutužbu u kojoj je istakla prigovor prijemoja u iznosu od 380 tisuća kuna po osnovi stjecanja bez osnove te zatražila izdavanje privremenih mjera zabrane upotrebe reklamnih ploča. Do 31. prosinca 2016. godine dokazni postupak još uvijek nije započeo.

ĐURO ĐAKOVIĆ

Društvo ĐURO ĐAKOVIĆ - ZAVARENE POSUDE d.d. (nadalje: ĐĐ) podnijelo je odštetni zahtjev protiv INA-e temeljem tvrdnje da je INA postupala protivno načelu savjesnosti i poštenja prilikom izvršenja svojih obveza temeljem potpisanog Ugovora o kupoprodaji plinskih boca, odnosno da je namjerno spriječila ispunjenje uvjeta za povećanom narudžbom boca te time tužitelju nanijela ukupnu štetu od oko 29 milijuna kuna. Predmetni ugovor vezan je uz Sporazum o nagodbi kojeg su isti dan potpisale INA, d.d., OSIMPEX (tvrtka majka Đure Đakovića), FERAIMPEX (tvrtka kćer Đure Đakovića) te ĐĐ, kojim je dogovoreno da će ĐĐ pristupiti dugu OSIMPEXA i FERAIMPEXA prema INA-i (temeljem cesije između INA OSIJEK PETROLA čiji su kupci ranije spomenuta društva i INA, d.d.) te da će se taj dug prebiti s kupovinom plinskih boca temeljem Ugovora o kupoprodaji plinskih boca pod određenim uvjetima; prvih 20.000 boca neće se uzeti u obzir, no sve naknadne narudžbe trebale bi se prebiti s dugom. ĐĐ tvrdi da je INA, d.d. namjerno spriječila ispunjenje uvjeta za takve naknadne narudžbe, unatoč činjenici da bi se iz ranije uspostavljene poslovne suradnje s PROPLINOM (bivša tvrtka kćer društva INA, d.d., pripojena INA, d.d. 2011. godine) moglo razumno očekivati da će doći do takvih naknadnih narudžbi. INA, d.d. je pripremila i podnijela odgovor na tužbu. Sud još nije zakazao datum prvog ročišta.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

LJUBLJANSKA BANKA

Cjelokupno potraživanje tužitelja, LJUBLJANSKA BANKA, Ljubljana, Slovenija protiv INA, d.d. u iznosu od 60 milijuna kuna proizašlo je iz dva ugovora iz 1982. godine o korištenju kratkoročnog deviznog kredita u inozemstvu koje je INA, d.d. - Rafinerija nafte Rijeka sklopila sa Ljubljanskom bankom - Osnovnom bankom Zagreb. Zbog složenosti pravnog pitanja (potraživanje izmijenjene zatezne kamate) ishod postupka je i dalje neizvjestan. Napominje se kako Vrhovni sud još nije odlučio o uloženoj reviziji, odnosno kako tijekom 2016. godine nisu poduzimane daljnje pravne radnje.

KONCESIJE

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta (nadalje u tekstu: Ministarstvo) je 29. srpnja 2011. godine donijelo tri Odluke oduzimajući INA, d.d. licencu za istraživanje ugljikovodika u istraživačkim područjima "Sava", "Drava" i "Sjeverozapadna Hrvatska". INA, d.d. je 29. kolovoza 2011. godine podnijela tri upravne tužbe protiv odluke Ministarstva. Upravni sud je poništio odluke Ministarstva. Ministarstvo je 10. studenog 2014. godine i 20. veljače 2015. godine donijelo novu odluku kojom je ponovo oduzelo INA, d.d. licencu za istraživanje ugljikovodika u istraživačkim područjima "Sava", "Sjeverozapadna Hrvatska" i "Drava" s istim objašnjenjima. INA, d.d. je podnijela tužbu protiv odluka Ministarstva te tražila izdavanje privremene mjere, koju je rješenjem iz travnja 2015. godine Upravni sud odbio izdati. INA, d.d. je na takvu odluku uložila žalbu koju je Visoki upravni sud RH u lipnju 2015. godine odbio kao neosnovanu. U studenom 2016. godine Upravni sud je donio presudu kojom je odbio upravnu tužbu INA, d.d. podnesenu protiv rješenja koje se odnosi na istraživačko područje „Drava“ kao neosnovanu, na što se INA, d.d. žalila. U odnosu na tužbe protiv rješenja vezana uz istraživačko područje „Sava“ i „Sjeverozapadna Hrvatska“ presude još nisu donesene.

R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA d.o.o. c/a CROSCO

R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA d.o.o. podnijelo je tužbu protiv CROSCO, naftni servisi d.o.o (član INA Grupe, INA, d.d. je 100% vlasnik) u vrijednosti 82 milijuna kuna (cca 11 milijuna EUR) s kamatama koje teku od 10. ožujka 2010. godine, za štetu uzrokovanu neplaćanjem dodatnih i nepredviđenih radova i, u manjoj mjeri, štete zbog gubitka računalne opreme (cca 520,4 tisuća kuna sa zateznim kamatama). Zadnje ročište je održano 27. ožujka 2015. godine. Ročište je odgođeno zbog činjenice što je u travnju 2015. godine sazvana skupština vjerovnika u stečajnom postupku nad RIG. Predmet je u pripremljenoj fazi, sud prikuplja podatke, a svaka strana dostavlja podneske i predlaže dokaze.

SALBATRING ENERGIJA

Društvo SALBATRING ENERGIJA, Međunarodna trgovina, d.o.o. pokrenulo je arbitražni postupak. INA, d.d. je zaprimila tužbu od strane Salbatriing 20. lipnja 2015. godine s tražbinom u iznosu od 28 milijuna dolara s uključenim kamatama i troškovima. INA, d.d. je dostavila svoj odgovor na tužbu u studenom 2015. godine, a Salbatriing je dostavio svoj odgovor u ožujku 2016. godine te je INA, d.d. uzvratila odgovor u lipnju 2016. godine Arbitraža je još u tijeku, novo ročište zakazano je za listopad 2017. godine.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

Predmeti BELVEDERE (uključujući i tužbu CLEOSTONE)

U 2005. godini INA, d.d. i Belvedere d.d. sklopili su Sporazum o javobilježničkom osiguranju tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretninama (Ugovor o fiduciji) u iznosu od 3 milijuna USD (plativo u kunama) uz ugovorenu kamatnu stopu od 5,5%. Zajam je dan na rok od godinu dana. U trenutku kada je INA, d.d. sklopila Ugovor o fiduciji, vjerovnik nije mogao postati vlasnikom nekretnine (glavna svrha fiducijarnog vlasništva). Predmetna izmjena Ovršnog zakona trajala je svega par mjeseci no INA, d.d. je, nažalost, sklopila Sporazum upravo u trenutku dok je navedena izmjena bila na snazi.

INA, d.d. je bila prisiljena povrat zajma ostvariti prodajom imovine Belvedera, za postupak koji se vodio pred javnim bilježnikom te je zaključen sklapanjem Kupoprodajnog ugovora s MLOM LARUS kao najpovoljnijim ponuditeljem. Iznos od kupoprodaje imovine Belvederea prosljeđen je na račun Trgovačkog suda u Splitu radi raspodjele te je dana 10. rujna 2015. godine. INA, d.d. primila uplatu u iznosu od 24 milijuna kuna na ime glavnice i ugovorne kamate. S obzirom da INA, d.d. tvrdi da ima pravo i na isplatu zatezne kamate, postupak je još uvijek u tijeku.

Osim na povrat zajma, INA, d.d. ima pravo i na preostali iznos od kupoprodaje nekretnina Belvederea, na ime svojih udjela u društvu Belvedere.

U ožujku 2016. godine, dva od tri sudska postupka u svezi s Belvedereom zaključena su pred prvostupanjskim sudovima. Obje sudske odluke donesene su u korist INA, d.d., odnosno Sud je odbio tužbu koju je CLEOSTONE d.o.o. podnio 2011. godine radi poništenja prodaje imovine Belvederea ruskom ulagaču kao i tužbu Belvederea d.d. radi utvrđenja Ugovora o fiduciji ništetnim.

Sud je odbio tužbeni zahtjev za poništenjem prodaje imovine Belvederea uz tvrdnju da argumentacija tužitelja nije u vezi s nikakvim materijalnim kršenjem zakona koji bi za posljedicu imalo nevaljanost ugovora, već u vezi s proceduralnim pogreškama javnog bilježnika koji je proveo postupak prodaje, da takve proceduralne pogreške nisu imale utjecaja na valjanost proceduralnih odluka. Stoga je tužitelj trebao osporavati radnje javnog bilježnika u posebnom postupku, unutar danih rokova, a s obzirom da to nije učinio, isto se ne može riješiti u predmetnom sudskom postupku. Sud je odbio i utvrditi Ugovor o fiduciji ništetnim s obzirom da su, unatoč stavovima tužitelja, svi zakonski preduvjeti za njegovu provedivost ispunjeni. Tužitelji su podnijeli žalbu protiv obje odluke. Drugostupanjska odluka još nije donesena.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Primarni cilj INA Grupe u upravljanju kapitalom, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara.

Kapital INA Grupe se sastoji od dužničkog dijela, koji uključuje primljene zajmove i kredite objavljene u bilješkama 25. i 27. umanjene za novac u blagajni i stanja na računima u bankama (tzv. neto dug) i vlasničke glavnice, koja obuhvaća upisani kapital, rezerve, zadržanu dobit i nekontrolirajuće udjele, objavljene u bilješkama 34. do 35.

INA Grupa analizira strukturu kapitala kvartalno. U sklopu pregleda, promatra se cijena kapitala i rizici povezani sa svakom klasom kapitala. Interno se utvrđuje maksimalni koeficijent financiranja INA Grupe.

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dug:	3.117	3.307	2.893	3.041
Dugoročni krediti	271	400	271	400
Kratkoročni krediti	2.711	2.768	2.487	2.508
Tekući dio dugoročnih obveza	135	139	135	133
Novac i novčani ekvivalenti	(611)	(275)	(500)	(195)
Neto dug	2.506	3.032	2.393	2.846
Ukupno kapital	10.597	10.585	10.767	10.509
Ukupni kapital i neto dug	13.103	13.617	13.160	13.355
Koeficijent financiranja	19%	22%	18%	21%

Dug obuhvaća obveze po dugoročnim i kratkoročnim zajmovima i kreditima (bez derivativa i ugovora o financijskim garancijama), kako je navedeno u bilješkama 25 i 27.

Ukupni kapital čini kapital, rezerve, zadržana dobit ili preneseni gubitak te nekontrolirajući udjeli kojima INA Grupa upravlja kao kapitalom.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kategorije financijskih instrumenata

	Knjigovodstvena vrijednost			
	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	611	275	500	195
Kredit i potraživanja	1.854	2.175	3.758	3.426
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	676	581	676	581
Pozitivna fer vrijednost derivativa	38	12	38	12
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	17	18	17	18
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6	7	6	7
Financijske obveze				
Obveze po kreditima	3.118	3.307	3.143	3.529
Obveze prema dobavljačima	1.857	1.400	1.808	1.244
Negativna fer vrijednost zaštićenih transakcija	19	-	19	-
Negativna fer vrijednost derivativa	45	24	45	24

Ciljevi upravljanja financijskim rizicima

INA Grupa kontinuirano nadgleda i upravlja financijskim rizicima. Politika upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe pruža okvir unutar kojeg INA, d.d. i konsolidirana ovisna društva INA, d.d. upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini rizik robnih cijena, tečajni i kamatni rizik, omogućavajući INA, d.d. da postigne svoje strateške ciljeve uz zaštitu buduće financijske stabilnosti i fleksibilnosti INA Grupe. INA, d.d. integrira i mjeri financijske rizike na nivou INA Grupe u modelu financijskih rizika koristeći Monte Carlo simulaciju, a izvještaj o izloženosti financijskim rizicima redovito se podnosi višem menadžmentu.

Općenitim pristupom, INA, d.d. pretpostavlja poslovne aktivnosti kao dobro balansiran integrirani portfelj i ne štiti pojedine elemente svoje izloženosti financijskim rizicima u tijeku uobičajenog poslovanja. INA, d.d. aktivno upravlja svojom izloženosti financijskim rizicima u slijedeće svrhe:

- na korporativnom nivou – održavanje financijskih pokazatelja, zaštita izloženosti velikim novčanim transakcijama, itd;
- na nivou segmenta djelatnosti – smanjenje izloženosti promjenama tržišnih cijena u slučaju promjena uobičajenih poslovnih aktivnosti (npr. planirano redovno zaustavljanje rafinerijskih postrojenja u svrhe remonta).

Sektor riznice INA, d.d. obavlja financijske aktivnosti za INA, d.d., koordinira financijsko poslovanje INA Grupe na domaćem i međunarodnim financijskim tržištima, te prati i upravlja financijskim rizicima vezanim uz poslovne aktivnosti INA Grupe. Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku.

INA Grupa u vrlo ograničenoj mjeri koristila je derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje financijskim rizicima. Derivativni financijski instrumenti, regulirani su potpisivanjem ISDA (International Swaps and Derivatives Association) Ugovora s drugim ugovornim stranama. INA Grupa ne koristi derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizici

Upravljanje rizicima robnih cijena

Promjenjivost cijena sirove nafte i plina je prevladavajući element u poslovnom okruženju INA Grupe. INA Grupa je kupac nafte koja se najčešće kupuje kratkoročnim aranžmanima u dolarima po trenutno važećoj cijeni na tržištu. Potrebne količine prirodnog plina u 2016. godini INA Grupa je uvozila po cijenama formiranim na spot tržištu i denominiranim u eurima.

Uz istraživanje i proizvodnju, te rafinerijsku preradu, jedna od temeljnih djelatnosti INA, d.d. je marketing i prodaja rafinerijskih proizvoda i prirodnog plina. Cijena naftnih derivata se formirala tjeđno na tržišnim principima, omogućavajući brže reagiranje na promjene tržišnih cijena.

Sukladno Politici upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe, kako bi zaštitila izloženost financijskim rizicima na korporativnom nivou i nivou segmenta djelatnosti, INA, d.d. ima na raspolaganju terminske (swap) i opcijske instrumente. U 2016. godini INA, d.d. je zaključila kratkoročne terminske swap transakcije s ciljem zaštite promjena u zalihama, perioda za određivanje cijena i ugovora s fiksnim cijenama. Ove transakcije su inicirane s ciljem smanjenja izloženosti potencijalnim oscilacijama cijena tijekom razdoblja smanjenja zaliha u rafinerijama, te zbog usklađivanja perioda za određivanje cijene prilikom kupovine sirove nafte i derivata s periodom prerade nafte i periodom za određivanje prodajne cijene derivata. Ove transakcije su transakcije zaštite i kvalificiraju se kao računovodstvo zaštite po MSFI-ju u slučaju usklađivanja perioda za određivanje cijene prilikom kupovine sirove nafte i derivata s periodom prerade nafte i periodom za određivanje prodajne cijene derivata.

Na dan 31. prosinca 2016. godine pozitivna fer vrijednost od zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe iznosi 17 milijuna kuna te 19 milijuna kuna negativne fer vrijednost s osnova zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe. Na dan 31. prosinca 2015. godine pozitivna fer vrijednost iznosi 18 milijuna kuna i bez negativne fer vrijednosti osnova zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe (vidi bilješku 23 i bilješku 26).

Upravljanje tečajnim (valutnim) rizikom

Kako INA Grupa posluje i u Hrvatskoj i u inozemstvu, mnoge transakcije određuje i obavlja u stranoj valuti, pa je tako i izložena rizicima valutnih tečajeva.

INA Grupa ima neto dugu izloženost u dolarima i eurima, te neto kratku kunsku izloženost operativnih novčanih tijekova. Načelno, za upravljanje valutnim rizikom kojemu je INA Grupa izložena primjenjuje se prirodna zaštita od rizika koja se temelji na načelu da bi kombinacija valuta u portfelju duga trebala odražavati valutnu poziciju slobodnog novčanog tijeka INA Grupe. Nadalje, kako bi se izbjegla prevelika izloženost kretanju pojedinačne valute (tj. dolar), INA, d.d. primjenjuje pristup portfelja prilikom odabira kombinacije valuta u portfelju duga.

INA, d.d. može koristiti međuvalutni swap kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na 31. prosinca 2016. godine nije bilo otvorenih međuvalutnih transakcija.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza INA Grupe i INA, d.d. u stranoj valuti na izvještajni datum.

INA Grupa

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Iznos denominiran u valuti EUR	1.936	1.951	272	489
Iznos denominiran u valuti USD	2.131	1.789	1.287	1.149
	4.067	3.740	1.559	1.638

INA, d.d.

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Iznos denominiran u valuti EUR	1.814	1.855	156	564
Iznos denominiran u valuti USD	2.076	1.657	1.077	1.520
	3.890	3.512	1.233	2.084

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

INA Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na tečaj dolara i tečaj eura, zbog trgovanja naftom i plinom na međunarodnom tržištu te denominacije dugovnog portfelja INA Grupe u navedenim valutama.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost INA Grupe i INA, d.d. na slabljenje tečaja kune od 10% u 2016. godini (10 % u 2015. godini) u odnosu na relevantne strane valute. Prethodne stope osjetljivosti su stope koje predstavljaju procjenu rukovodstva o uobičajenim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u stranim valutama. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obmuto proporcionalne promjene vrijednosti kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

INA Grupa

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Gubitak	(84)	(64)	(166)	(146)
	(84)	(64)	(166)	(146)

INA, d.d.

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Gubitak	(100)	(14)	(166)	(129)
	(100)	(14)	(166)	(129)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik (nastavak)

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezano je sa stanjem obveza prema dobavljačima i primljenih kredita iskazanim u američkim dolarima (USD) i eurima (EUR).

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da društva INA Grupe u pravilu koriste izvore financiranja s promjenjivim kamatnim stopama, INA Grupa je izložena riziku promjene kamatnih stopa.

INA Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa, stoga prvenstveno odabire promjenjivu kamatnu stopu. Međutim, kod nekih instrumenata i određenih makro okruženja, odabir fiksne kamatne stope može biti povoljniji.

INA, d.d. sukladno Politici upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe, može koristiti kamatne swap transakcije kako bi upravljala relativnim nivoom izloženosti kamatnom riziku novčanog toka povezanim s promjenjivim kamatnim stopama. Na dan 31. prosinca 2016. nije bilo otvorenih kamatnih swap transakcija.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum bilance vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 50 ili 200 baznih poena koristi se u internom izvješćivanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju povećanja/smanjenja kamatne stope za 200 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do sljedećih promjena u kamatnim rashodima INA Grupe i INA, d.d.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Utjecaj promjene kamatne stope kratkoročnih kredita	54	55	50	50
Utjecaj promjene kamatne stope dugoročnih kredita	8	11	8	11
Ukupna promjena:	62	66	58	61

U slučaju povećanja kamatnih stopa za 200 baznih poena, kamatni rashodi INA Grupe u 2016. godini bi se povećali za 62 milijuna kuna, dok bi pri povećanju za 50 baznih poena povećanje iznosilo 16 milijuna kuna (u 2015. godini povećanje za 66 milijuna kuna pri povećanju kamatnih stopa za 200 baznih poena, odnosno 17 milijuna kuna pri povećanju za 50 baznih poena).

Istovremeno, kamatni rashodi INA, d.d. u 2016. godini bi se povećali za 58 milijuna kuna u slučaju povećanja kamatnih stopa za 200 baznih poena, dok bi povećanje iznosilo 14 milijuna kuna pri povećanju od 50 baznih poena (u 2015. godini povećanje za 61 milijun kuna pri povećanju kamatnih stopa za 200 baznih poena, odnosno za 15 milijuna kuna pri povećanju za 50 baznih poena). Ekvivalentno smanjenje kamatnih stopa rezultiralo bi smanjenjem kamatnih rashoda u istim iznosima.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Ostali cjenovni rizici

INA Grupa je izložena rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Masnički udjeli se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

Analiza osjetljivosti cijene glavnice

Analize osjetljivosti iznesene u nastavku su određene na temelju izloženosti cjenovnom riziku glavnice na izvještajni datum.

Da su cijene glavnice bile 10 % više:

- to ne bi utjecalo na dobit tekuće godine zaključno s 31. prosinca 2016. godine, budući da su vlasnički udjeli svrstani u kategoriju raspoloživih za prodaju,
- ostale rezerve INA, d.d. u glavnici bile bi više za 62,9 milijuna kuna kao posljedica promjena fer vrijednosti dionica raspoloživih za prodaju.

U slučaju smanjenja za 10% utjecaj na glavicu bio bi jednak i suprotan.

Upravljanje kreditnim rizicima

Prodajom robe i usluga kupcima na odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca INA Grupe. Dospjela potraživanja od kupaca negativno utječu na likvidnost INA Grupe, a dospjela ispravljena potraživanja negativno utječu i na financijski rezultat INA Grupe. Sukladno važećem *Postupku upravljanja kreditnim rizicima* u poslovanju s kupcima provode se aktivnosti u cilju zaštite od rizika naplate potraživanja. Kupci se svrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s INA Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvješća kupaca te se pribavljaju ocjene neovisnih bonitetnih kuća. Analiza izloženosti i kreditno ocjenjivanje kupaca izrađuju se kontinuirano te se kreditna izloženost prati i kontrolira kroz kreditne limite koji se mijenjaju i provjeravaju najmanje jednom godišnje. Od kupaca se prikupljaju instrumenti osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, a u svrhu zaštite od mogućih kreditnih rizika uslijed neizvršenja plaćanja ugovornih obveza.

INA Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema kupcima s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost u svrhu smanjenja rizika naplate potraživanja.

INA Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Dio prodaje roba na odgodu odnosi se na državne institucije i kupce u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, koji ne dostavljaju instrumente osiguranja plaćanja. Od ostalih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja uglavnom se prikupljaju zadužnice, kao najzastupljeniji instrument osiguranja plaćanja na hrvatskom tržištu, te bankovne garancije, a ujedno se koristi i osiguranje potraživanja, dok se od inozemnih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja najčešće pribavljaju akreditivi te u manjem broju bankovne i korporativne garancije, a u iznimnim slučajevima i mjenice.

INA Grupa nema značajniju kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja plaćanja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, kao i izloženost prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. INA Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospijeća potraživanja i obveza.

Politika INA Grupe je osigurati dovoljno vanjskih izvora financiranja s ciljem postizanja odgovarajuće razine raspoloživih okvirnih linija radi osiguranja likvidnosti INA Grupe kao i investicijskih potreba.

Dana 31. prosinca 2016. godine INA Grupa je imala ugovorenih i raspoloživih kratkoročnih linija u iznosu od 2,67 milijardi kuna (srednji tečaj HNB-a) isključujući dozvoljena prekoračenja i kreditne linije za financiranje kupovine nafte i derivata te ugovorenih i raspoloživih dugoročnih kreditnih linija u iznosu od 3,28 milijarde kuna (srednji tečaj HNB-a).

Sukladno uobičajenoj međunarodnoj praksi, INA, d.d. ima ugovorene kratkoročne kreditne linije („trade finance“) s prvoklasnim poslovnim bankovnim grupacijama u svrhu kupovine nafte i derivata. Na dan 31. prosinca 2016. godine stanje ugovorenih i raspoloživih kreditnih linija za kupovinu sirove nafte i derivata iznosilo je 1,21 milijarde dolara (2015. godine: 1,18 milijarde USD).

Za detalje glavnih vanjskih izvora sredstava INA Grupe vidi bilješke 25 i 27.

S ciljem diversifikacije izvora financiranja te osiguranja dostatnog stupnja likvidnosti i financijske stabilnosti INA, d.d. kontinuirano razmatra mogućnosti financiranja i od strane drugih kreditora.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i rizika kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju dospijeća ugovornih obveza INA Grupe i INA, d.d. iskazanih u izvještaju o financijskom položaju na kraju razdoblja. Analiza je izrađena na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama na datum dospijeća i prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

INA Grupa

	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2016. godine					
Beskamatne obveze	1.807	540	53	15	2.415
Kamatne obveze	1.345	1.512	282	-	3.139
	3.152	2.052	335	15	5.554
31. prosinca 2015. godine					
Beskamatne obveze	1.288	628	47	14	1.977
Kamatne obveze	2.514	405	419	-	3.338
	3.802	1.033	466	14	5.315

INA, d.d.

	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2016. godine					
Beskamatne obveze	1.645	506	37	14	2.202
Kamatne obveze	1.345	1.538	282	-	3.165
	2.990	2.044	319	14	5.367
31. prosinca 2015. godine					
Beskamatne obveze	1.141	459	44	14	1.658
Kamatne obveze	2.507	357	418	-	3.282
	3.648	816	462	14	4.940

Beskamatne obveze INA, d.d. do jednog mjeseca najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima u iznosu od 1.498 milijuna kuna za 2016. godinu (993 milijuna kuna u 2015. godini).

Beskamatne obveze INA, d.d. dužim od pet godina odnose se na obveze prema državi za otkup stanova i odgođeni prihod od prodanih stanova.

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove kratkoročnih i dugoročnih kredita.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Metode procjene i pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu;
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza (isključujući derivativne instrumente) određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente;
- fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospeljem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

Mjerenje fer vrijednosti financijskih instrumenata

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- 1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze;
- 2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju (nastavak)

INA GRUPA

	31. prosinca 2016.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina po fair vrijednosti</i>				
Imovina raspoloživa za prodaju*	630	-	-	630
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	17	-	17
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	38	-	38
<i>Financijske obveze po fair vrijednosti</i>				
Negativna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	19	-	19
Negativna fer vrijednost derivativa	-	45	-	45

	31. prosinca 2015.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina po fair vrijednosti</i>				
Imovina raspoloživa za prodaju*	535	-	-	535
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	18	-	18
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	12	-	12
<i>Financijske obveze po fair vrijednosti</i>				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	24	-	24

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju (nastavak)

INA, d.d.

	31. prosinca 2016.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fair vrijednosti				
Imovina raspoloživa za prodaju*	630	-	-	630
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	17	-	17
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	38	-	38
Financijske obveze po fair vrijednosti				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	19	-	19
Negativna fer vrijednost derivativa	-	45	-	45

	31. prosinca 2015.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fair vrijednosti				
Imovina raspoloživa za prodaju*	535	-	-	535
Pozitivna fer vrijednost zaštićenih transakcija	-	18	-	18
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	12	-	12
Financijske obveze po fair vrijednosti				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	24	-	24

* prikazana je samo imovina raspoloživa za prodaju po fer vrijednosti, preostali vlasnički instrumenti klasificirani kao imovina raspoloživa za prodaju u iznosu od 47 milijuna kuna obračunavaju se po metodi troška (2015.godini: 46 milijuna kuna) i zbog toga nisu prikazani u gornjoj tablici.

Tijekom godine se nisu obavljali transferi između razina dostupnih pokazatelja 1 i 2.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju (nastavak)

(a) Financijski instrumenti na razini 1

Fer vrijednost financijskih instrumenata na razini 1 uključuju dionice JANAF-a klasificirane kao ulaganja raspoloživa za prodaju za koje je vrijednost određena prema cijenama koje kotiraju na tržištu na datum izvještaja o financijskom položaju. Tržište se smatra aktivnim ako su cijene koje kotiraju trenutne i redovito dostupne.

(b) Financijski instrumenti na razini 2 i 3

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu je određena metodama vrednovanja.

Posebne metode vrednovanja korištene za vrednovanje financijskih instrumenata uključuju:

- Fer vrijednost zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe se izračunava na temelju ostvarenih povijesnih kotacija od Plattsa i tržišnih terminskih kotacija temeljnih roba.
- Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutnih tržišnih tečajeva stranih valuta na datum izvještaja o financijskom položaju te je ugrađeni derivativ vrednovan kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovornog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen.

Navedene metode vrednovanja koriste tržišne podatke uvijek kada su dostupni te se oslanjaju na specifične procjene subjekta što je manje moguće. Ukoliko su svi značajni ulazni podaci potrebni za fer vrednovanje instrumenata dostupni, instrument je uključen u razinu 2.

Ukoliko se jedan ili više značajnih ulaznih podataka ne temeljni na dostupnom tržišnom podatku, instrument je uključen u razinu 3.

40. STJECANJE ENERGOPETROLA

Energopetrol d.d.	Sjedište	Osnovna djelatnost	Datum stjecanja	Udio stečenih dionica (%)	Prenesena naknada
	Sarajevo, Federacija Bosna i Hercegovina	Trgovina na malo gorivima i mazivima	1. srpnja 2016.	33,5%	-

Sukladno Ugovoru o prodaji potraživanja po kreditu i ostvarenju prava na opciju potpisanog s MOL-om dana 1. srpnja 2016. godine, INA, d.d. je stekla kontrolu nad Energopetrolom, d.d. Sarajevo budući da je ovim Sporazumom INA, d.d. stekla Opciju na kupnju dionica Energopetrola koje su u vlasništvu MOL-a.

12. srpnja 2016. godine INA, d.d. je realizirala Opciju preuzevši 1.840.128 ili 33,50% dionica Energopetrola koje su bile u vlasništvu MOL-a.

Ovom je transakcijom INA, d.d. uvećala udio u Energopetrolu na 67% i postala većinskim vlasnikom društva čiji se financijski rezultati konsolidiraju u rezultat INA Grupe.

Stjecanjem Energopetrola, INA, d.d. se nadalje pozicionirala na tržište Bosne i Hercegovine te je dokazala da vjeruje u dugoročnu perspektivu Energopetrola. Ovime INA, d.d. postaje najveći pojedinačni distributer naftnih proizvoda u zemlji s ukupno 101 aktivne benzinske postaje u malopodajnoj mreži. Uprava INA, d.d. je donijela poslovnu odluku na osnovi dobrog poznavanja tržišnih prilika u Bosni i Hercegovini, s ciljem daljnjeg razvoja regionalnog položaja koji može imati pozitivni utjecaj na poslovne aktivnosti INA, d.d. i plasman ostalih visokokvalitetnih proizvoda INA, d.d. u Bosni i Hercegovini.

INA, d.d. je također od MOL-a preuzela kredit prethodno dan Energopetrolu što znači da INA, d.d. samostalno financira Energopetrol.

Ova se transakcija između INA, d.d. i MOL-a smatra transakcijom pod zajedničkom kontrolom. Najčešće korištena metoda za računovodstvo poslovnih kombinacija pod zajedničkom kontrolom je 'metoda prethodnika' (također poznata i kao 'metoda udruživanja interesa' koju je INA, d.d. već koristila u prošlosti).

Metoda prethodnika znači da će se stečena imovina i obveze prikazati po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodnika (MOL). Ovim pristupom, imovina i obveze se ne iskazuju po fer vrijednosti te se ne priznaje goodwill. Fer vrijednost stečene imovine i obveza Energopetrola je ista kao što je bila u knjigama MOL-a.

Stečene odgođene porezne obveze su vezane za fer vrednovanje Energopetrola od prethodnog vrednovanja u MOL-ovim knjigama.

Razlika između plaćenog iznosa i ukupne knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza se odražava u stavci kapitala poput zadržane dobiti.

Plaćeni iznos je suma plaćenog novca plaćenog MOL-u od strane INA, d.d. Osim plaćenog iznosa, knjigovodstvena vrijednost udjela INA, d.d. u Energopetrolu i kredit odobren od strane INA, d.d. je također uzeta u obzir.

Nastavno na dobivanje kontrole i stjecanje 67% vlasništva, ukupna investicija do iznosa 132 milijuna kuna i ispravka vrijednosti investicija do iznosa 132 milijuna kuna je prenesena s ulaganja u pridružena društva na ulaganja u ovisna društva.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine
 (svi iznosi prikazani u milijunima kuna)

40. STJECANJE ENERGOPETROLA (nastavak)

	Knjigovodstvena vrijednost priznata na datum spajanja
Dugotrajna imovina	
Nematerijalna imovina	1
Nekretnine, postrojenje i oprema	320
Kratkotrajna imovina	
Zalihe	24
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	6
Novac i novčani ekvivalenti	2
	<u>353</u>
Obveze	
Rezerviranja za sudske sporove	79
Obveze za kredite prema povezanim poduzećima	550
Ostala rezerviranja	20
Obveze prema dobavljačima	54
Ostale obveze	39
Odgođena porezna obveza	8
	<u>750</u>
Ukupna utvrđiva neto stečena imovina	<u>(397)</u>
Nekontrolirajući udjel po fer vrijednosti	(130)
Goodwill nastao spajanjem	-
Prenesena naknada	<u>(267)</u>
Neto odjev novca za preuzimanje ovisnih društava	
Naknada plaćena u novcu	-
Manje: stečeni novac i novčani ekvivalenti	(2)

Od datuma stjecanja, Energopetrol d.d. je doprinio s 85 milijuna kuna prihoda i umanjio rezultat prije poreza od neprekinutog poslovanja Grupe za 13 milijun kuna. Da se kombinacija dogodila na početku 2016. godine, prihodi od neprekinutog poslovanja Grupe bi bili uvećani za 149 milijuna kuna, a dobit prije poreza od neprekinutog poslovanja bila bi umanjena za 34 milijun kuna.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Ne postoje događaji ili transakcije koji su se dogodili nakon 31. prosinca 2016. godine ili su u tijeku, a koji bi imali značajan utjecaj na financijske izvještaje na navedeni datum ili za period koji završava na navedeni datum ili koji bi po svojoj važnosti u odnosu na poslove kompanije zahtijevali navođenje u bilješci uz financijske izvještaje kako ne bi došlo do obmanjivanja glede financijskog položaja i poslovnog rezultata društva.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

---

42. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 14. ožujka 2017. godine.

Potpisali u ime Grupe 14. ožujka 2017. godine:

Zoltán Sándor Áldott, Predsjednik Uprave

Niko Dahić, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Péter Ratatics, član Uprave

Gábor Horváth, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA I INA GRUPE ZA RAZDOBLJE I-XII.2016. GODINE

SADRŽAJ

Financijski rezultati INA Grupe i INA d.d. (MSFI) za 2016.	2
Izjava posloводства	3
Istraživanje i proizvodnja	3
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	5
Korporativno i ostalo	6
Osvrt na financijske rezultate	8
Račun dobiti i gubitka – INA Grupa	8
Račun dobiti i gubitka – INA d.d.	8
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju – INA Grupa	9
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju – INA d.d.	9
Novčani tijek – INA Grupa	9
Novčani tijek – INA d.d.	9
Financijski instrumenti i upravljanje rizicima	10
Ulaganja u društva INA portfelja	11
Poslovni odnosi s povezanim stranama – INA Grupa	12
Poslovni odnosi s povezanim stranama – INA, d.d.	13
Glavni vanjski parametri	21
Objave i priopćenja u 2016. godini	22

Financijski rezultati INA Grupe i INA d.d. (MSFI) za 2016. godinu

Ovaj izvještaj sadrži dijelove revidiranih financijskih rezultata te je baziran na nerevidiranim podacima za razdoblje koje završava 31. prosinca 2016. pripremljenih od strane Uprave i iskazane u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

INA Grupa - financijski rezultati (IFRS)	INA, d.d.						INA GRUPA					
	I-XII.2015.*		I-XII.2016.		Promjene %		I-XII.2015.*		I-XII.2016.		Promjene %	
	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Neto prihod od prodaje	17.161	2.501	14.642	2.152	(14,7)	(13,9)	18.861	2.748	15.575	2.289	(17,4)	(16,7)
EBITDA (1)	2.373	346	2.269	333	(4,4)	(3,6)	2.665	388	2.112	310	(20,7)	(20,1)
EBITDA bez jednokratnih stavki (2)	2.631	383	2.522	371	(4,2)	(3,3)	2.953	430	2.428	357	(17,8)	(17,1)
CCS EBITDA bez jednokratnih stavki	3.670	535	2.219	326	(39,5)	(39,0)	3.670	535	2.219	326	(39,5)	(39,0)
Dobit(gubitak) iz osnovne djelatnosti	(1.166)	(170)	907	133	n.a.	n.a.	(1.338)	(195)	607	89	n.a.	n.a.
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki (2)	74	11	939	138	1.169,2	1.180,1	138	20	842	124	510,1	515,4
CCS Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki	843	123	626	92	(25,8)	(25,1)	843	123	626	92	(25,8)	(25,1)
Neto financijski gubitak	(332)	(48)	(405)	(60)	22,0	23,0	(411)	(60)	(146)	(21)	(64,5)	(64,2)
Neto dobit/gubitak pripisiva vlasniku kapitala	(1.202)	(175)	160	24	n.a.	n.a.	(1.418)	(207)	101	15	n.a.	n.a.
Neto dobit/gubitak bez jednokratnih stavki (2)	171	25	192	28	12,4	13,4	58	8	336	49	477,3	482,3
Neto novac iz poslovnih aktivnosti	1.682	245	2.085	306	24,0	25,0	1.954	285	2.228	327	14,0	15,0
Zarada po dionici												
Osnovna i razrijeđena zarada/(gubitak) po dionici (kuna po dionici)	(120,2)	(17,5)	16,0	2,4	n.a.	n.a.	(141,8)	(20,7)	10,1	1,5	n.a.	n.a.
Neto dug	2.846	407	2.393	335	(15,9)	(17,6)	3.032	434	2.506	351	(17,3)	(19,0)
Omjer duga i kapitala	21,31		18,18				22,27		19,13			
CAPEX ukupno	1.458	0	1.309	0	(10,2)	0,0	1.650	240	1.387	204	(15,9)	(15,2)
Hrvatska	1.387	202	1.217	179	(12,3)	(11,5)	1.387	202	1.217	179	(12,3)	(11,5)
Inozemstvo	263	38	170	25	(35,3)	(34,7)	263	38	170	25	(35,3)	(34,7)

(1) EBITDA = EBIT + amortizacija + vrijednosno usklađenje + rezerviranja

(2) U I-XII. 2016. godine na EBITDA su negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 315 milijuna kuna, a odnose se na otpremnine, dok su u istom razdoblju na operativnu dobit negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 139 milijuna kuna smanjenja vrijednosti imovine (postrojenje Zagreb-1) i 96 milijuna kuna negativnog utjecaja otpremnina i povezanih rezerviranja

(3) Financijski podaci preračunati su iz kuna u dolare po sljedećem prosječnom deviznom tečaju HNB: za X-XII.2016 – 6,9614 kn/USD; VII-IX.2016 – 6,7064 kn/USD; X-XII.2015 – 6,9608 kn/USD; I-XII.2015 – 6,8623 kn/USD; I-XII.2016 – 6,8037 kn/USD; na dan 30. rujna, 2016 – 6,6962 kn/USD; na dan 31. prosinca, 2016 – 7,1365 kn/USD; na dan 31. prosinca, 2015 – 6,9918 kn/USD

* izvršen je ispravak usporedivih razdoblja – vidi str 10.

INA Grupa ostvarila je pozitivan rezultat u 2016. godini, uz dobit iz osnovne djelatnosti koja je dosegla 607 milijuna kuna za navedeno razdoblje, u usporedbi s gubitkom 1.338 milijuna kuna za 2015. godinu. Unatoč zahtjevnom okruženju, smanjenju Brenta i rafinerijskih marži, što je utjecalo na poslovanje segmenta Istraživanje i proizvodnja, kao i segmenta Rafinerije i marketing, kompanija je ostvarila pozitivan rezultat. To je postignuto u prvom redu programom operativnog prilagođavanja nižim cijenama roba. Segment Istraživanje i proizvodnja ostao je glavni generator novca tijekom 2016. godine. Unatoč smanjenju EBITDA od 32%, operativna dobit segmenta ostala je relativno jaka, dosegnuvši 1.172 milijuna kuna za razdoblje.

Segment Rafinerije i marketing ostvario je pozitivan rezultat. Uvođenje konkurentnijeg operativnog modela u segment Trgovina na malo već je rezultiralo smanjenjem fiksnih operativnih troškova, što je, uz povećanje prihoda od robe široke potrošnje dovelo do povećanja temeljne profitabilnosti.

Kapitalna ulaganja iznosila su 1.387 milijuna kuna, što je smanjenje od 16% u odnosu na 2015. godinu. Osim toga, INA Grupa povećala je svoj udio u Energopetrolu sa 33% na 67%, nastavljajući jačati svoju regionalnu poziciju. Na temelju discipliniranog pristupa kapitalnim ulaganjima, financijski položaj Društva ostao je stabilan tijekom 2016. godine. Omjer duga i kapitala smanjio se na 19,1%, dok je neto dug iznosio 2.506 milijuna kuna, što je smanjenje od 17% u odnosu na 2015. godinu.

- ▶ **Istraživanje i proizvodnja:** U 2016., EBITDA bez jednokratnih stavki dosegla je 2.166 milijuna kuna, što predstavlja pad od 32% (1.037 milijuna kuna) u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Negativan utjecaj u prvom redu bio je potaknut manjim cijenama Brenta i prirodnog plina, a ovaj potonji je rezultat smanjenja reguliranih cijena plina za kućanstva i intenziviranja tržišnog natjecanja. Proizvodnja ugljikovodika smanjena je za 1,5 mboepd, uglavnom kao rezultat smanjenja proizvodnje u podmorju i planiranog remonta stanice Molve.
- ▶ **Rafinerije i marketing (uključujući Trgovinu na malo):** CCS EBITDA bez jednokratnih stavki u 2016. godini iznosila je 350 milijuna kuna, dok je EBITDA bez jednokratnih stavki iznosila 558 milijuna kuna. Na rezultat je pozitivno utjecao niz čimbenika, naponi vezano za učinkovitost usmjereni na smanjenje operativnih troškova, diversifikacija portfelja sirove nafte i poboljšanja u Trgovini na malo, uključujući i pozitivan rezultat robe široke potrošnje iz segmenta. Međutim, na rezultat je negativno utjecalo pogoršanje prodajnih i rafinerijskih marži.
- ▶ **Korporativno i ostalo¹:** EBITDA bez jednokratnih stavki segmenta iznosila je (161) milijun kuna, što je smanjenje od 192 milijuna kuna u odnosu 2015. godinu. EBITDA je bila niža uglavnom zbog negativnog utjecaja CROSCO-a.

¹ Ukjučujući Korporativne funkcije i podružnice koje pružaju tehničke, računovodstvene i ostale usluge te podršku poslovanju

Izjava posloводства

Istraživanje i proizvodnja*

Segment IFRS rezultati	INA, d.d.					
	I-XII.2015.**		I-XII.2016.		Promjene %	
	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Prihodi	4.967	724	3.887	571	(21,7)	(21,1)
EBITDA	3.109	453	2.132	313	(31,4)	(30,8)
EBITDA bez jednokratnih stavki ***	3.171	462	2.157	317	(32,0)	(31,4)
Dobit iz osnovne djelatnosti	312	45	1.128	166	261,5	264,7
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki ***	1.316	192	1.141	168	(13,3)	(12,5)
CAPEX sa one-off	840	122	714	105	(15,0)	(14,3)

Segment IFRS rezultati	INA GRUPA					
	I-XII.2015.**		I-XII.2016.		Promjene %	
	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Prihodi	4.970	724	3.890	572	(21,7)	(21,1)
EBITDA	3.141	458	2.141	315	(31,8)	(31,2)
EBITDA bez jednokratnih stavki ***	3.203	467	2.166	318	(32,4)	(31,8)
Dobit iz osnovne djelatnosti	371	54	1.172	172	215,9	218,7
Dobit iz osnovne djelatnosti bez jednokratnih stavki ***	1.375	200	1.186	174	(13,8)	(13,0)
CAPEX sa one-off	840	122	717	105	(14,7)	(13,9)

*Istraživanje i proizvodnja odnosi se na INA, d.d. segment Istraživanje i proizvodnja nafte i plina i slijedeća ovisna društva: Adriagas S.r.l. Milano, Croplin d.o.o.

** Izvršen je ispravak usporedivih razdoblja, vidi str.10

*** U I-XII. 2016. godine na poslovanje su negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 25 milijuna kuna, a odnose se na otpremnine, dok su u istom razdoblju na operativnu dobit negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 13 milijuna kuna otpremnina i povezanih rezerviranja

Proizvodnja ugljikovodika*	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
Proizvodnja nafte (boe/dan)	13.974	15.044	7,7
Hrvatska	10.674	11.929	11,8
Egipat	2.093	2.057	(1,7)
Angola	1.207	1.057	(12,4)
Proizvodnja prirodnog plina (boe/dan)	24.967	22.446	(10,1)
Hrvatska - podmorje	12.202	9.324	(23,6)
Hrvatska - kopno	12.765	13.122	2,8
Kondenzat (boe/dan)	1.916	1.887	(1,5)
Ukupna proizvodnja ugljikovodika (boe dan)	40.857	39.377	(3,6)

Prosječna ostvarena cijena ugljikovodika	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
Ukupna cijena ugljikovodika (USD/boe)*	48	37	(23,5)

Trgovina prirodnim plinom - mil. m3	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
Ukupna prodaja prirodnog plina na domaćem tržištu	1.142	1.115	(2,3)

*Izračunato na temelju ukupnih prihoda eksterne prodaje uključujući i prodajnu cijenu plina

Rezultati poslovanja 2016. godine u odnosu na 2015. godinu

U 2016. godini, EBITDA bez jednokratnih stavki segmenta Istraživanje i proizvodnja dosegla je 2.166 milijuna kuna, što je smanjenje od 32% u usporedbi sa 2015. uglavnom kao rezultat nižih cijena Brenta i cijena prirodnog plina. Ukupna proizvodnja ugljikovodika iznosila je 39,4 mboe po danu, što je smanjenje od 1,5 mboe po danu u usporedbi sa 2015. godinom zbog manje proizvodnje prirodnog plina. Pored nižih prihoda, na operativnu dobit u iznosu od 1.172 milijuna kuna negativno je utjecalo (82) milijuna kuna umanjena egipatskih potraživanja zbog nemogućnosti redovite naplate potraživanja. Smanjenje je djelomično ublaženo većom proizvodnjom domaće nafte i kampanjom optimizacije i remonta bušotina.

U usporedbi sa 2015. godinom cijena Brenta je 17% manja u 2016. godini što se negativno odrazilo na prihode sirove nafte i kondenzata u iznosu od (370) milijuna kuna. Niže realizirane cijene prirodnog plina, kao posljedica daljnjeg smanjenja reguliranih cijena plina iz travnja 2016. i nepovoljnog tržišnog okruženja, uzrokom su dodatnih (660) milijuna kuna negativnog učinka u odnosu na prethodnu godinu, od čega se (157) milijuna kuna odnosi na smanjenje reguliranih cijena plina.

Proizvodnja sirove nafte u 2016. godini povećala se za 8% u odnosu na prošlu godinu kao rezultat:

- Proizvodnja domaće nafte povećala se za 12% zahvaljujući remontu bušotina i optimizaciji zajedno s proizvodnjom sa novih bušotina Selec i Đeletovci Zapad
- Proizvodnja nafte u Angoli bila je 12% manja zbog tehničkih problema i prirodnog pada proizvodnje na Bloku 3/05, dok je u Egiptu bila 2% manja zbog niske stope proizvodnje na koncesijama Ras Qattara i West Abu Gharadig, što je djelomično ublaženo poboljšanim poslovanjem na koncesijama North Bahariya i East Yidma.

Proizvodnja prirodnog plina u 2016. godini bila je 10% niža nego prethodne godine uslijed:

- Proizvodnja prirodnog plina u podmorju smanjila se za 24%, na što je negativno utjecao prirodni pad, povećan udio vode u iscrpku kao i manji llin dio.
- To je djelomično ublaženo 3% višom proizvodnjom na kopnu kao rezultat remonta i optimizacije bušotina kao i proizvodnja sa novih polja Vučkovec, Zebanec i Stružec. Povećanje na kopnu postignuto je usprkos predviđenog općeg remonta na plinskoj stanici Molve i objektima frakcionacije Ivanić Grad u rujnu 2016. godine.

Proizvodnja domaćeg **kondenzata** bila je manja (1%) uslijed već spomenutog remonta na Molvama i Ivanić Gradu u rujnu, 2016. godine.

Kapitalna ulaganja

Kapitalna ulaganja segmenta u 2016. godini iznosila su 717 milijuna kuna. Kapitalna ulaganja u Hrvatskoj iznosila su 612 milijuna, dok su ulaganja u inozemstvu iznosila 105 milijuna kuna. U usporedbi sa 2015. godinom kapitalna ulaganja bila su manja za 124 milijuna kuna ili 15%. Smanjena razina ulaganja uglavnom je rezultat manjih ulaganja u razradu u Angoli i Egiptu, te manjih aktivnosti na kopnu.

Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo*

Segment IFRS rezultati u milijunima	INA, d.d.					
	I-XII.2015.**		I-XII.2016.		Promjene %	
	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Prihodi	14.299	2.084	12.602	1.852	(11,9)	(11,1)
EBITDA	(591)	(86)	458	67	n.a.	n.a.
EBITDA bez jednokratnih stavki ***	(427)	(62)	672	99	n.a.	n.a.
Dobit/(Gubitak) iz osnovne djelatnosti	(1.298)	(189)	146	21	n.a.	n.a.
EBIT bez jednokratnih stavki ***	(1.074)	(157)	160	23	n.a.	n.a.
CAPEX i ulaganja (bez stjecanja)	578	84	554	81	(4,2)	(3,3)

Segment IFRS rezultati u milijunima	INA GRUPA					
	I-XII.2015.**		I-XII.2016.		Promjene %	
	mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD
Prihodi	14.831	2.161	13.094	1.925	(11,7)	(11,0)
EBITDA	(587)	(86)	339	50	n.a.	n.a.
EBITDA bez jednokratnih stavki ***	(422)	(61)	558	82	n.a.	n.a.
<i>CCS -DS dobit/gubitak iz EBITDA</i>	295	43	350	51	18,8	19,8
Dobit/(Gubitak) iz osnovne djelatnosti	(1.324)	(193)	74	11	n.a.	n.a.
EBIT bez jednokratnih stavki ***	(1.100)	(160)	94	14	n.a.	n.a.
<i>CCS -DS gubitak iz osnovne djelatnosti</i>	(395)	(58)	(122)	(18)	(69,2)	(68,9)
CAPEX i ulaganja (bez stjecanja)	613	89	608	89	(0,8)	0,0

*Odnosi se na segment Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo INA, d.d. i slijedeća ovisna društva: INA-Maziva Zagreb, InterINA Ljubljana, INA BH Sarajevo, HoldINA Sarajevo, INA Crna Gora, INA Beograd, INA Kosovo, Osijek Petrol (pripojen INA-i d.d. u X-XII.2015.), Petrol Rijeka, Energopetrol Sarajevo

** Izvršen je ispravak usporedivih razdoblja, vidi str.10

*** U I-XII.2016. godine na poslovanje su negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 219 milijuna kuna, a odnose se na otpremnine, dok su u istom razdoblju na operativnu dobit negativno utjecale jednokratne stavke u iznosu od 20 milijuna kuna otpremnina i povezanih rezerviranja

Rafinerijska prerada (000 t)	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
Domaća nafta	553	599	8,4
Uvozna nafta	2.212	2.530	14,4
Kondenzat	85	84	(1,4)
Ostala sirovina	673	643	(4,5)
Ukupno rafinerijska prerada	3.523	3.856	9,5

Rafinerijska proizvodnja (000 t)	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
UNP	210	211	0,7
Motorni benzini	946	989	4,5
Dizel	1.130	1.288	14,0
Plinska ulja	144	144	(0,2)
Petroleji	105	112	7,5
Primarni benzin	52	64	22,3
Lož ulja	389	500	28,5
Bitumen	-	-	n.a.
Ostali proizvodi*	108	119	10,3
Ukupno	3.085	3.428	11,1
Rafinerijski gubitak	29	47	60,0
Vlastita potrošnja	409	381	(6,8)
Ukupna rafinerijska proizvodnja	3.523	3.856	9,5

* Ostali proizvodi = benzen-rich cut, tekući sumpor, koks, motorna ulja, industrijska maziva, bazna ulja, vretenski superrafinat, plinsko ulje „M“, atmosferski ostatak, ostalo.

Prodaja rafinerijskih proizvoda po zemljama (000 t)
Hrvatska
BiH
Slovenija
Ostala tržišta
Ukupno

	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
Hrvatska	1.790	1.847	3,2
BiH	523	528	1,0
Slovenija	183	233	27,3
Ostala tržišta	1.126	1.246	10,6
Ukupno	3.622	3.854	6,4

Prodaja rafinerijskih proizvoda po proizvodima (000 t)
UNP
Motorni benzini
Dizel
Plinska ulja
Petroleji
Primarni benzin
Lož ulja
Bitumen
Ostali proizvodi*
Ukupno
od čega: prodaja prema Trgovini na malo

	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% prom.
UNP	238	265	11,3
Motorni benzini	940	925	(1,6)
Dizel	1.465	1.529	4,3
Plinska ulja	172	179	3,6
Petroleji	127	137	8,3
Primarni benzin	49	67	35,9
Lož ulja	394	460	16,7
Bitumen	37	41	10,4
Ostali proizvodi*	199	251	25,9
Ukupno	3.622	3.854	6,4
od čega: prodaja prema Trgovini na malo	996	1.014	1,8

* Ostali proizvodi = benzen-rich cut, tekući sumpor, koks, motorna ulja, industrijska maziva, bazna ulja, vrentenski superrafinat, plinsko ulje „M“, atmosferski ostatak, ostalo

Rezultati 2016. godine u odnosu na 2015. godinu

CCS EBITDA bez jednokratnih stavki segmenta Rafinerije i marketing, uključujući Trgovinu na malo, iznosila je 350 milijuna kuna, što je povećanje od 55 milijuna kuna u odnosu na 2015. godinu. EBITDA je iznosila 339 milijuna kuna, povećanje od 926 milijuna kuna u usporedbi sa prošlom godinom. Segment djelatnosti Rafinerije i marketing, uključujući Trgovinu na malo, i dalje bilježi negativan slobodni tijek novca u iznosu od (269) milijuna kuna, opterećen rafinerijskim poslovanjem. U 2016. godini Rafinerija nafte Sisak generala je negativni tijek novca u iznosu (194) milijuna kuna, u usporedbi s (255) milijuna kuna u 2015. Negativan financijski efekt Rafinerije nafte Sisak na dobit iz osnovne djelatnosti iznosi (264) milijuna kuna u 2016. godini i (351) milijuna kuna u prethodnoj godini. Navedena situacija naglašava potrebu za revidiranim operativnim modelom Ininog rafinerijskog poslovanja.

Poslovanje segmenta Rafinerije i marketing

Značajno povećanje EBITDA uglavnom je potaknuto većom prodajom na ključnim i izvoznim tržištima, te je dodatno podržano manjim fiksnim operativnim troškovima kao rezultat stalnih napora učinkovitosti i smanjenja troškova za energiju. To je djelomično umanjeno nešto nepovoljnijim rafinerijskim maržama u odnosu na 2015. godinu i smanjenjem prodajnih marži na ključnim tržištima.

Ukupne veleprodajne količine iznosile su 3,799 kt, što je više nego u istom periodu 2015. godine (+196 kt), također održavajući jaku poziciju na prodajnim količinama motornih goriva na domaćem tržištu, s malim smanjenjem u količinama benzina (-16 kt) i 1,4% povećanjem prodanih količina dizela (+14 kt). Unatoč snažnoj konkurenciji opskrbe na tržištu Bosne i Hercegovine, ukupna količina prodaje povećala se za 1% (5kt), prvenstveno vođena lož uljima i ukapljenim naftnim plinom. Ukupna prodaja je dodatno poboljšana većom prodajnom količinom plinskih ulja (+66 kt) i lož ulja (+6kt); uglavnom na ostala izvozna tržišta.

Poslovanje segmenta Trgovina na malo

Ukupne prodajne količine Trgovine na malo u 2016. (uključujući i 34 kt od Energopetrola) iznosile su 1.014 kt, što je povećanje od 2% u odnosu na prošlu godinu. Pozitivna tržišna potražnja povećala je prodaju dizela i plinskih ulja za 3% (21kt), dok je prodaja motornih benzina nastavila svoj pad, za 1% (3kt). U usporedbi sa 2015. godinom postoji trend smanjenja udjela motornih benzina, kao posljedica nastavka dizelizacije na tržištu. Prihod od marže robe široke potrošnje povećan je uslijed kontinuiranog povećanja ponude robe široke potrošnje i razvoja novih dodatnih usluga. Na dan 31. prosinca 2016. INA Grupa upravljala je mrežom od 495 maloprodajnih mjesta (387 u Hrvatskoj, 101 u Bosni i Hercegovini, (45 u Holdini i 56 u Energopetrolu), 6 u Sloveniji i 1 u Crnoj Gori), od čega je 60 prodajnih mjesta u Hrvatskoj uključeno u model poduzetništva. Od 1. srpnja 2016. Energopetrol je konsolidiran u segment Trgovina na malo INA Grupe.

Kapitalna ulaganja

Ukupna kapitalna ulaganja u 2016. godini iznosila su 608 milijuna kuna, što je blagi pad u odnosu prošlu godinu. Kapitalna ulaganja Rafinerija i marketing iznosila su 481 milijun kuna, prvenstveno zbog velikih logističkih projekata i projekata u Rafineriji nafte Rijeka; uključujući remont Rafinerije nafte Rijeka tijekom prvog tromjesečja 2016. godine, modernizacija punilišta cisterni u Rijeci i vagon punilišta u Rijeci i Sisku te projekte unaprijeđenja učinkovitosti. Kapitalna ulaganja Trgovine na malo iznosila su 127 milijuna kuna, 35 milijuna kuna manje nego 2015. godine. Trgovina na malo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini završila je dva Greenfield projekta na autocestama, sedam rekonstrukcija, 14 modernizacija i više projekata na proširenju ponude robe široke potrošnje u skladu s konceptom "Fresh Corner".

Korporativno i ostalo

Segment IFRS rezultati	u milijunima	
Prihodi		
EBITDA		
EBITDA bez jednkrotnih stavki		
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti		
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti bez jednkrotnih stavki		
CAPEX i ulaganja (bez stjecanja)		

INA, d.d.						
I-XII.2015.*		I-XII.2016.		Promjene %		
mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD	
144	21	133	20	(7,6)	(6,8)	
(325)	(47)	(224)	(33)	(31,1)	(30,5)	
(293)	(43)	(210)	(31)	(28,2)	(27,6)	
(340)	(50)	(263)	(39)	(22,6)	(22,0)	
(328)	(48)	(258)	(38)	(21,4)	(20,7)	
40	6	41	6	2,5	3,4	

Segment IFRS rezultati	u milijunima	
Prihodi		
EBITDA		
EBITDA bez jednkrotnih stavki		
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti		
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti bez jednkrotnih stavki		
CAPEX i ulaganja (bez stjecanja)		

INA GRUPA						
I-XII.2015.*		I-XII.2016.		Promjene %		
mil kn	mil USD	mil kn	mil USD	kn	USD	
2.348	342	1.610	237	(31,4)	(30,8)	
(30)	(4)	(232)	(34)	673,3	680,0	
31	5	(161)	(24)	n.a.	n.a.	
(508)	(74)	(496)	(73)	(2,4)	(1,5)	
(260)	(38)	(295)	(43)	13,6	14,5	
164	24	46	7	(72,0)	(71,7)	

* Izvršen je ispravak usporedivih razdoblja, vidi str.10

EBITDA segmenta isključujući jednokratne stavke iznosila je (161) milijun kuna, što predstavlja smanjenje od 192 milijuna kuna u odnosu na 2015. godinu.

Osvrt na financijske rezultate

Račun dobiti i gubitka – INA Grupa

Ukupni prihodi od prodaje u 2016. su iznosili 15.575 milijuna kuna i bili su 17% ispod razine 2015., prvenstveno kao rezultat nižeg Brent-a, nižih cijena prirodnog plina te niže proizvodnje segmenata Istraživanje i proizvodnja.

Troškovi sirovina i materijala su niži za 11% u odnosu na 2015. i iznosili su 7.448 milijuna kuna, uglavnom zbog nižih cijena.

Troškovi prodane robe u 2016. su smanjeni za 26% u odnosu na 2015. i iznosili su 2.084 milijuna kuna kao rezultat drugačije strukture prodaje.

U okviru **ostalih operativnih troškova** ostvarenih u 2016.:

- Ostali materijalni troškovi niži su za 22% i iznose 2.000 milijuna kuna, kao rezultat nižeg Brent-a koji se odrazio na visinu rente, troškova proizvodnje i transportnih troškova, te zbog nižeg angažmana u Crosco-u i nižih troškova podizvođača vezanih za STSI-ov projekt u Bjelorusiji.
- Troškovi usluga su iznosili 663 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje od 6%, uglavnom zbog nižeg angažmana u Crosco-u i ENI poreza koji u 2016. nije zaračunat po dogovoru s Ministarstvom financija, djelomično ublaženo dodatnim porezom u Angoli.
- Amortizacija u iznosu od 1.677 milijuna kuna bila je 23% niža u odnosu na 2015.
- Ispravci vrijednosti i rezerviranja imali su pozitivan učinak od 172 milijuna kuna u odnosu na 1.812 milijuna kuna negativnog utjecaja u istom razdoblju 2015. kao rezultat visoke razine vrijednosnih usklađenja imovine na kraju 2015. godine u usporedbi sa 139 milijuna kuna vrijednosnih usklađenja imovine u 2016. godini. Istovremeno, na razliku između perioda utjecala su ukidanja rezerviranja za poticajne mjere povezanog s osnivanjem društva INA Maloprodajni servisi, ukidanja rezerviranja za sudske postupke u Holdina-i te otpuštanje rezerviranja za dodatne poreze u Angoli.

Troškovi osoblja ostvareni u 2016. iznosili su 2.083 milijuna kuna što je niže za 14% u odnosu na prošlu godinu. U troškovima osoblja iskazani su troškovi neto plaća i nadnica u iznosu od 1.012 milijuna kuna, troškovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u iznosu od 710 milijuna kuna, neoporezivi troškovi otpremnina za zaposlenike kojima je raskinut ugovor o radu iz poslovno uvjetovanih razloga u iznosu od 216 milijuna kuna kao i ostalih naknada zaposlenicima u iznosu od 145 milijuna kuna za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2016. godine.

Za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2015. godine u troškovima osoblja iskazani su troškovi neto plaća i nadnica u iznosu od 1.191 milijuna kuna, troškovi poreza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u iznosu od 825 milijuna kuna, neoporezivi troškovi otpremnina za zaposlenike kojima je raskinut ugovor o radu iz poslovno uvjetovanih razloga u neto iznosu od 186 milijuna kuna, dok su ostale naknade zaposlenicima iskazane u iznosu 219 milijuna kuna.

Odgodeni porez je u 2016. iznosio 366 milijuna kuna troška poreza u odnosu na 331 milijun kuna prihoda poreza u 2015.

Trošak poreza i odgođeni porez za vrijeme prijelaznog razdoblja obračunava se na temelju stvarnih rezultata i stope poreza na dobit od 20% za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2015. i za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2016. godine.

Neto financijski gubitak u iznosu od 146 milijuna kuna u 2016. niži je u odnosu na gubitak iz 2015. uglavnom kao rezultat tečajnih razlika.

- Neto gubitak od tečajnih razlika u 2016. iznosio je 44 milijuna kuna, dok je u istom razdoblju prošle godine zabilježen gubitak od 135 milijuna kuna.
- Plaćene kamate su iznosile 79 milijuna kuna i primljene kamate 15 milijuna kuna u 2016., dok su u 2015. ostvarene plaćene kamate od 174 milijuna kuna i 19 milijuna primljenih kamata.
- Ostali financijski troškovi su iznosili 38 milijuna kuna i niži su u odnosu na 126 milijuna kuna u 2015.

Račun dobiti i gubitka – INA d.d.

Ukupni prihodi od prodaje u 2016. godini su iznosili 14.642 milijuna kuna, 15% manje u odnosu na 2015., prvenstveno potaknuti nižim prihodima od prodaje segmenta Istraživanja i proizvodnje nafte i plina zbog nižeg Brent-a te niže proizvodnje ugljikovodika.

Troškovi sirovina i materijala bili su 11% niži i iznosili su 7.230 milijuna kuna uglavnom kao rezultat nižih cijena.

Nabavna vrijednost prodane robe niža je za 24%, te je iznosila 1.889 milijuna kuna, zbog drugačije strukture prodaje.

U okviru **ostalih troškova poslovanja** ostvarenih u 2016. godini:

- Ostali materijalni troškovi iznosili su 1.833 milijuna kuna što je za 12% niže u odnosu na isti period prošle godine kao rezultat nižeg Brent-a koji se odrazio na visinu rente, troškova proizvodnje i transportnih troškova.
- Troškovi usluga su iznosili 804 milijuna kuna, što je povećanje od 43% u odnosu na isto razdoblje 2015., uglavnom zbog dodatnih poreza u Angoli i viših sudskih troškova.
- Amortizacija je 23% niža i iznosila je 1.600 milijuna kuna, uglavnom zbog niže amortizacije imovine Segmenta Istraživanje i proizvodnja nafte i plina.
- Ispravci i rezerviranja imali su pozitivan učinak od 238 milijuna kuna i bili su viši za 1.699 milijun kuna u odnosu na 2015. uglavnom zbog visoke razine vrijednosnih usklađenja imovine u 2015. godini, što je djelomično ublaženo efektom ukidanja rezerviranja za poticajne mjere povezanog s osnivanjem društva INA Maloprodajni servisi, ukidanja rezerviranja za sudske postupke u Holdina-i te otpuštanje rezerviranja za dodatne poreze u Angoli.

Troškovi osoblja u iznosu od 1.175 milijuna kuna bili su 27% niži nego u istom razdoblju 2015.

Neto financijski troškovi u iznosu od 405 milijuna kuna zabilježeni su u 2016. u usporedbi s 332 milijuna kuna troškova u istom razdoblju 2015. godine.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju – INA Grupa

Na dan 31. prosinca 2016. godine **ukupna imovina** INA Grupe iznosila je 20.292 milijuna kuna i bila je na gotovo istom nivou u odnosu na 31. prosinac 2015.

U razdoblju zaključno s 31. prosincem 2016. godine, INA Grupa je uložila 43 milijuna kuna u nematerijalnu imovinu. Utjecaj amortizacije na smanjenje knjigovodstvene vrijednosti iznosi 41 milijuna kuna. Preračun promjene tečaja uvećao je nematerijalnu imovinu za 3 milijuna kuna. Prijenos na dugotrajnu materijalnu imovinu umanjio je nematerijalnu imovinu za 8 milijuna kuna. Emisijske jedinice umanjile su nematerijalnu imovinu za 2 milijuna kuna. Sjecanjem dodatnih dionica u Energopetrol, INA, d.d. je stekla kontrolu nad društvom te započela konsolidaciju što je rezultiralo povećanjem nematerijalne imovine na razini INA Grupe za 1 milijuna kuna.

U razdoblju zaključno s 31. prosincem 2016. godine INA Grupa je uložila 1.342 milijun kuna u nekretnine, postrojenja i opremu. Troškovi dekomisije smanjeni su za 1 milijuna kuna. Preračun promjene tečaja uvećao je saldo materijalne imovine za 16 milijuna kuna. Utjecaj amortizacije na smanjenje knjigovodstvene vrijednosti iznosi 1.636 milijun kuna. Otpis negativnih bušotina umanjio je saldo dugotrajne materijalne imovine za 2 milijuna kuna. Prijenos dugotrajne materijalne imovine na imovinu namijenjenu prodaji umanjio je saldo imovine za 154 milijuna kuna. Umanjenje imovine smanjilo je saldo dugotrajne materijalne imovine za 26 milijuna kuna. Prijenos imovine na trgovačku robu umanjio je saldo dugotrajne materijalne imovine za 1 milijun kuna. Otudjenje imovine iznosilo je 25 milijuna kuna. Donos na dugotrajnu materijalnu imovinu povećao je saldo za 8 milijuna kuna. Sjecanjem dodatnih dionica u Energopetrol, INA, d.d. je stekla kontrolu nad društvom te započela konsolidaciju što je rezultiralo povećanjem imovine na razini INA Grupe za 322 milijuna kuna.

Upisani kapital na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 9.000 milijuna kuna. Nije bilo promjena upisanog kapitala u tekućem niti usporednom razdoblju.

Zalihe su iznosile 2.050 milijuna kuna, što je povećanje od 13% u odnosu na 31. prosinca 2015., kao rezultat viših količina zaliha gotovih i polugotovih proizvoda.

Potraživanja od kupaca smanjena su na 1.591 milijun kuna i za 8% su niža u odnosu na 31. prosinca 2015. uzrokovano nižom prodajom. Na dan 31. prosinca **ukupne obveze** su iznosile 9.695 milijuna kuna, što je 1% ili 102 milijuna kuna niže u odnosu na stanje 31. prosinca 2015. **Neto dug** INA Grupe smanjen je za 17% u odnosu na 31. prosinca 2015. i iznosio je 2.506 milijuna kuna. **Omjer duga i kapitala**² povećan je sa 22,3% na dan 31. prosinca 2015. na 19,1% na dan 31. prosinca 2016.

Obveze prema dobavljačima povećane su za 33% na 1,857 milijuna kuna, kao rezultat viših obveza za uvezenu sirovu naftu.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju – INA d.d.

Ukupna imovina INA, d.d., na dan 31. prosinca 2016. iznosila je 20.145 milijuna kuna što je 2% više u odnosu na 31. prosinac 2015.

Nekretnine, postrojenja i oprema iznosili su 11.169 milijuna kuna što je za 3% manje u odnosu na 31. prosinac 2015.

Potraživanja od kupaca izvan INA Grupe iznosila su 1.315 milijuna kuna i bila su za 12% viša u odnosu na 31. prosinac 2015.

Ukupne obveze iznosile su 9.378 milijuna kuna i bile su 1% više u odnosu na 31. prosinac 2015.

Neto zaduženost INA, d.d., iznosila je 2.393 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016., što je 16% niže u odnosu na 31. prosinac 2015. godine. **Omjer duga i kapitala**² smanjio se s je sa 21,3% na dan 31. prosinca 2015. na 18,8% na dan 31. prosinca 2016.

Na dan 31. prosinca 2016. **obveze prema dobavljačima** izvan INA Grupe su iznosile 1.498 milijuna kuna, što je povećanje od 55% u odnosu na 31. prosinac 2015.

Novčani tijek – INA Grupa

Operativni novčani tijek prije promjena radnog kapitala iznosio je 2.150 milijuna kuna za 2016. što predstavlja smanjenje od 386 milijuna kuna, odnosno 15%, u odnosu na 2015., što je u skladu sa promjenom EBITDA ostvarenom u usporednom razdoblju prethodne godine.

Promjene u radnom kapitalu utjecale su na operativni novčani tijek negativno u iznosu od 121 milijun kuna, prvenstveno zbog:

- Povećanje vrijednosti zaliha od 249 milijuna kuna kao rezultat većih količina zaliha nafte.
- Smanjenje potraživanja od 37 milijuna kuna što proizlazi iz viših potraživanja za PDV u 2016. godini u odnosu na 2015. godini.
- Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza od 333 milijuna kuna, kao rezultat povećanja obveza za uvezenu sirovu naftu.

Odljev novčanih sredstava iz ulagateljskih aktivnosti iznosio je 1.525 milijuna kuna, u usporedbi s 1.508 milijuna kuna odljeva u 2015.

Novčani tijek – INA d.d.

Operativni novčani tijek prije promjena radnog kapitala iznosio je 2.164 milijuna kuna u 2016. što je smanjenje od 11% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Promjene radnog kapitala utjecale na operativni novčani tijek negativno u iznosu od 42 milijuna kuna, prvenstveno zbog:

- Povećanja vrijednosti zaliha od 227 milijuna kuna
- Povećanje potraživanja od 256 milijuna kuna,
- Povećanje obveza za 411 milijuna kuna.

Plaćeni porez utjecao je na operativni tijek novca u iznosu od 37 milijuna kuna. Navedeni čimbenici rezultirali su sa 2.085 milijuna kuna neto odljeva iz operativnih aktivnosti koje je INA d.d. generirala u 2016. godini.

² Neto dug / neto dug plus vlasnički kapital uključujući manjinske udjele

Financijski instrumenti i upravljanje rizicima

Politika upravljanja i zaštite od rizika INA Grupe pruža okvir unutar kojeg INA i konsolidirana ovisna društva upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini robni, tečajni i kamatni rizik. Pored financijskih (tržišnih) rizika, najznačajniji rizici su kreditni rizik i rizik likvidnosti.

a) Tržišni rizici

Upravljanje robnim rizicima (rizicima promjene cijena)

INA kupuje sirovu naftu i derivate na spot tržištu u USD, uglavnom koristeći kratkoročne kreditne aranžmane.

Potrebne količine plina kupovale su se po cijenama formiranim na spot tržištu i denominiranim u EUR. INA može koristiti izvedenice kako bi upravljala robnom izloženosti. Na dan 31. prosinac 2016. INA, d.d. je imala otvorene kratkoročne terminske robne (swap) transakcije s ciljem zaštite perioda za određivanje cijena, promjena u zalihama i rafinerijskim maržama.

Upravljanje valutnim rizikom

Mnoge transakcije INA Grupe određene su i obavljene u stranoj valuti, stoga je INA Grupa izložena rizicima promjene tečaja valuta. INA Grupa ima neto dugu izloženost u USD i EUR te neto kratku HRK izloženost operativnih novčanih tijekova. INA Grupa može koristiti međuvalutni swap kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na dan 31. prosinac 2016. nije bilo otvorenih međuvalutnih swap transakcija.

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Društva INA Grupe koriste izvore financiranja s promjenjivim kamatnim stopama pa je INA Grupa izložena riziku promjene kamatnih stopa. INA Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa te u pravilu odabire promjenjivu kamatnu stopu. INA Grupa može koristiti kamatni swap kako bi upravljala rizikom kamatnih stopa. Na dan 31. prosinac 2016. godine nije bilo otvorenih kamatnih swap transakcija.

Ostali cjenovni rizici

INA je izložena rizicima promjene cijene vrijednosnica koji proizlaze iz vlasničkih udjela koji se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

b) Kreditni rizici

Prodajom robe i usluga kupcima na odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca. Sukladno važećem „Postupku upravljanja kreditnim rizicima“ procjenjuje se bonitet i kreditni rizik poslovanja s kupcima temeljem korištenja internog modela evaluacije, kao i korištenjem usluga bonitetnih agencija. Grupa nema značajniju kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu te vlasništvu lokalne samouprave, kao i prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu. Kako bi umanjila kreditni rizik, INA koristi i usluge osiguranja potraživanja. INA u ograničenoj mjeri koristi i usluge vanjskih agencija i odvjetničkih ureda specijaliziranih za posredovanje pri naplati potraživanja.

c) Rizici likvidnosti

INA Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće rezerve likvidnosti i kreditne linije, stalnim praćenjem planiranog i ostvarenog tijeka novca te datuma dospjeća potraživanja i obveza.

Na dan 31. prosinac 2016. godine, INA Grupa je imala ugovorene i raspoložive kratkoročne kreditne linije u iznosu od 2,67 milijardi kuna, isključujući dopuštena prekoračenja po transakcijskim računima i kreditne linije za financiranje kupovine nafte i derivata, te ugovorene i raspoložive dugoročne kreditne linije u iznosu od 3,28 milijardi kuna.

Modificiranje

*Provedena je promjena u iskazivanju pozicija računa dobiti i gubitka kao i izvještaja o financijskom položaju. Modificirana je stavka „Financijski prihodi i rashodi“ na način da se „Realizirani i nerealizirani trošak hedgea“; „Negativna realizirana i nerealizirana fer vrijednost hedgea“; „Realizirani i nerealizirani prihod hedgea“; „Pozitivna realizirana i nerealizirana fer vrijednost hedgea“ sada iskazuju u „Ostalim prihodima“. Modificirana je stavka „Rezerviranje“, troškovi i prihodi naknada za bonuse i neiskorišteni godišnji odmor su sada iskazani na poziciji „Troškovi osoblja.“ „Realizirani dodatni popusti sa ostalih poslovnih prihoda su sada iskazani kao ostali materijalni troškovi ili nabavna vrijednost prodane robe“. Provedena je promjena u izvještaju o financijskom položaju na način da se Pozicija „Rezerviranja“ za bonuse i neiskorištene godišnje odmore sada prikazuje kao ukalkulirani bonusi i neiskorišteni godišnji odmor na poziciji „Ostale kratkoročne obveze.“

Jednokratne stavke

Dodatno na međunarodne računovodstvene standarde i međunarodne standarde izvještavanja i regulatornih zahtjeva Kompanija objavljuje jednokratne stavke kako bi postigla višu razinu transparentnosti i pružila bolje razumijevanje uobičajenih poslovnih aktivnosti. Jednokratnim stavkama se smatraju one stavke koje se ne pojavljuju redovno i imaju značajan utjecaj na rezultat. U 2013. INA je usvojila razinu materijalnosti za jednokratne stavke u iznosu od 10 milijuna eura. Ako jednokratne stavke dosegnu značajnu razinu u kumuliranom razdoblju, ispravljaju se prethodni kvartali. Nadalje, u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom i MRS 36 - umanjenje vrijednosti imovine, INA provodi testiranja vrijednosti imovine na kraju svakog izvještajnog razdoblja ukoliko su procijenjeni indikatori umanjenja značajni.

Medusegmentalna eliminacija

Medusegmentalna eliminacijska linija u rezultatima poslovanja uvedena je kako bi Kompanija bila u mogućnosti pružiti rezultate segmenta u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, vođena transparentnošću prikazanih informacija koji moraju ispunjavati najviše standarde konzistentnosti i pouzdanosti. U ovu svrhu i u svrhu prikazivanja fer tržišnih odnosa među segmentima, paritet internih prijenosa između Istraživanja i proizvodnje i Rafinerija i marketinga je promijenjen na bazi isporučene količine. Ova linija pokazuje efekt promjene na dobit iz osnovne djelatnosti u iznosu nerealizirane odgođene dobiti u odnosu na prijenos između segmenata. Nerealizirana dobit pojavljuje se kad je artikl zadržan u zalihama segmenta koju ga je primio a prodaja trećoj strani se dogodi u idućem tromjesečju. Za potrebe izvještavanja segmenta segment koji isporučuje bilježi dobit odmah u trenutku prijenosa. Međutim, na razini Kompanije profit se bilježi tek kad se odvila prodaja trećoj strani. Učinak međusegmentalne EBITDA na rezultate segmenta Istraživanja i proizvodnja te Rafinerija i marketinga uključujući Trgovinu na malo u I-XII.2016. godini iznosi -132 milijuna kuna što je niže u odnosu na 141 milijuna kuna u I-XII.2015. godine zbog drugačijeg načina rada Rafinerije Sisak.

Ulaganja u društva INA portfelja

Društvo ima sljedeća ovisna društva (*ovisno društvo u izravnom vlasništvu Društva):

Naziv društva	Djelatnost	Udjeli	
		31.12.2015.	31.12.2016.
Tehnološki servisi			
*Croscos Naftni Servisi d.o.o. Zagreb	Naftni servisi	100%	100%
Croscos B.V. Amsterdam, Nizozemska	Naftni servisi	100%	100%
Nordic Shipping Ltd, Marshall Islands	Iznajmljivanje platformi	100%	100%
Sea Horse Shipping Inc, Marshall Islands	Iznajmljivanje platformi	100%	100%
Croscos International d.o.o. Slovenija	Naftni servisi	100%	100%
Rotary Zrt., Mađarska	Naftni servisi	100%	100%
Croscos S.A. DE C.V. Monterrey, Mexico	Naftni servisi	99,90%	99,90%
Croscos International d.o.o. Tuzla, BiH	Naftni servisi	100%	100%
Istraživanje i proizvodnja nafte			
*INA Naftaplina International Exploration and Production Ltd, Guernsey	Istraživanje i proizvodnja nafte	100%	100%
Turizam			
*Hostin d.o.o. Zagreb	Turizam	100%	100%
Pomoćne usluge			
*STSI integrirani tehnički servisi d.o.o. Zagreb	Tehnički servisi	100%	100%
*TRS Top računovodstvo servisi d.o.o. za računovodstvene usluge	Računovodstveni poslovi, knjigovodstvo, revizije, porezno savjetovanje	100%	100%
*Plavi tim d.o.o., Zagreb.	Informatičke usluge	100%	100%
Proizvodnja i trgovina			
*INA Maziva d.o.o., Zagreb	Proizvodnja i trgovina mazivima i srodnim proizvodima	100%	100%
Trgovina i financije			
*Interina d.o.o. Ljubljana, Slovenija	Trgovina	100%	100%
*INA BH d.d. Sarajevo, BiH	Trgovina	100%	100%
*Holdina d.o.o. Sarajevo, BiH	Trgovina	100%	100%
*Energopetrol d.d. Sarajevo, BiH	Trgovina	33,5%	67%
*INA d.o.o. Beograd, Srbija	Trgovina	100%	100%
*INA Kosovo d.o.o. Priština	Trgovina	100%	100%
*Adriagas S.r.l. Milan, Italija	Plinovodi	100%	100%
*Croplin d.o.o. Zagreb	Plinovodi	100%	100%
*INA Crna Gora d.o.o. Podgorica, Crna Gora	Trgovina	100%	100%
*INA BL d.o.o. Banja Luka	Trgovina	100%	100%
*Petrol d.d. Jurdani	Trgovina	100%	100%
*INA Maloprodajni servisi d.o.o.	Trgovina	100%	100%

Poslovni odnosi s povezanim stranama – INA Grupa

INA Grupa ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja INA Grupe u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja i poslovanja njenih ovisnih društava odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njenim ministarstvima i agencijama te društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Transakcije između INA, d.d. i njenih ovisnih društava kao povezanih strana eliminirane su prilikom konsolidacije.

Transakcije između INA Grupe i povezanih strana tijekom 2016. godine:

INA-Grupa	Prihodi od prodaje roba i usluga	Nabava robe iz odnosa s povezanim stranama
mil. kn	31.12.2016.	31.12.2016.
Društva raspoloživa za prodaju		
JANAF d.d. Zagreb	3	52
Strateški partner		
MOL Nyrt	340	652
Društvo koje kontrolira strateški partner		
Tifon d.o.o.	425	7
MOL SLOVENIJA d.o.o.	119	61
MOL Srbija	31	1
MOL Petrochemical	31	9
Slovnaft, a.s.	7	94
MOL Lubricant	4	4
Kalegran Ltd.	1	-

INA-Grupa	Potraživanja od povezanih strana	Obveze prema povezanim stranama
mil. kn	31.12.2016.	31.12.2016.
Društva raspoloživa za prodaju		
JANAF d.d. Zagreb	1	-
Strateški partner		
MOL Nyrt	44	76
Društvo koje kontrolira strateški partner		
Tifon d.o.o.	69	1
MOL Srbija	15	-
MOL SLOVENIJA d.o.o.	11	6
MOL Petrochemicals	6	3
Slovnaft, a.s.	-	7

Poslovni odnosi s povezanim stranama – INA, d.d.

INA, d.d. ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njenim ministarstvima i agencijama.

Transakcije između INA, d.d. i drugih društava u sastavu INA, d.d. te drugih povezanih strana tijekom 2016. godine prikazane su u nastavku:

INA, d.d. mil. kn	Prihodi od prodaje roba i usluga 31.12.2016.	Nabava robe iz odnosa s povezanim stranama 31.12.2016.
Povezana društva		
Holdina Sarajevo	1.680	2
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	115	-
Energopetrol d.d. (povezano društvo od 01.07.2016.)	23	-
STSI d.o.o. Zagreb	22	706
Plavi Tim d.o.o.	15	51
INA Maziva d.o.o.	9	58
Crosco d.o.o.	8	259
INA Slovenija d.o.o.	8	-
INA Maloprodajni servisi	5	220
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	4	47
Adrigas Milano	1	-
INA d.o.o. Banja Luka	-	1
INA Kosovo	-	1
Društva raspoloživa za prodaju		
JANAF d.d. Zagreb	3	52
Strateški partner		
MOL Nyrt	167	589
Društvo koje kontrolira strateški partner		
Tifon d.o.o.	423	7
MOL Slovenia d.o.o.	117	-
MOL Petrochemicals Co Ltd	31	5
MOL Serbia d.o.o.	31	-
Energopetrol d.d. (društvo koje kontrolira strateški partner do 01.07.2016.)	11	-
Slovnaft a.s.	7	95
MOL Commodity Trading Kft.	-	7
IES-Italiana Energia e Servizi s.p.a.	-	3

INA, d.d. mil. kn	Potraživanja od	Obveze prema povezanim
	povezanih strana	stranama
	31.12.2016.	31.12.2016.
Povezana društva		
Holdina Sarajevo	167	2
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	15	-
Croscos d.o.o.	11	56
STSI d.o.o. Zagreb	6	199
INA Maziva d.o.o.	4	7
Plavi Tim d.o.o.	4	11
INA Slovenija d.o.o.	1	-
TOP Računovodstvo Servisi d.o.o.	-	6
INA Maloprodajni Servisi d.o.o.	-	28
Društva raspoloživa za prodaju		
JANAF d.d. Zagreb	1	6
Strateški partner		
MOL Nyrt	22	66
Društvo koje kontrolira strateški partner		
Tifon d.o.o.	69	1
MOL Serbia d.o.o.	15	-
MOL Slovenia d.o.o.	11	-
MOL Commodity Trading Kft.	8	14
MOL Petrochemicals Co Ltd	6	2
Slovnaft a.s.	-	8

Pregled poslovnih rezultata INA Grupe i INA d.d. po segmentima

	INA, d.d.			INA GRUPA		
	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.
	mil. kn	mil. kn		mil. kn	mil. kn	
Prodaja						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	4.967	3.887	(22)	4.970	3.890	(22)
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	14.299	12.602	(12)	14.831	13.094	(12)
Korporativno i Ostalo	144	133	(8)	2.348	1.610	(31)
Intersegmentalna prodaja	(2.249)	(1.980)	(12)	(3.288)	(3.019)	(8)
Prihodi od prodaje	17.161	14.642	(15)	18.861	15.575	(17)
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostali prihodi iz osnovne djelatnosti						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	(4.655)	(2.759)	(41)	(4.599)	(2.718)	(41)
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	(15.597)	(12.456)	(20)	(16.155)	(13.020)	(19)
Korporativno i Ostalo	(484)	(396)	(18)	(2.856)	(2.106)	(26)
Intersegmentalna eliminacija	2.409	1.876	(22)	3.411	2.876	(16)
Rashodi	(18.327)	(13.735)	(25)	(20.199)	(14.968)	(26)
Dobit (gubitak) osnovne djelatnosti						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	312	1.128	262	371	1.172	216
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	(1.298)	146	n.a.	(1.324)	74	n.a.
Korporativno i Ostalo	(340)	(263)	(23)	(508)	(496)	(2)
Intersegmentalna eliminacija	160	(104)	n.a.	123	(143)	n.a.
Dobit osnovne djelatnosti	(1.166)	907	n.a.	(1.338)	607	n.a.
Udio u dobiti pridruženih društava						
Gubitak iz finansijskih aktivnosti	(332)	(405)	22	(411)	(146)	(64)
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja	(1.498)	502	n.a.	(1.749)	461	n.a.
Troškovi poreza tekuće godine	296	(342)	n.a.	331	(366)	n.a.
Dobit tekućeg razdoblja	(1.202)	160	n.a.	(1.418)	95	n.a.
Amortizacija						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	1.487	1.008	(32)	1.468	972	(34)
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	523	521	(0)	533	538	1
Korporativno i Ostalo	68	71	4	190	167	(12)
Ukupno	2.078	1.600	(23)	2.191	1.677	(23)
EBITDA*						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	3.109	2.132	(31)	3.141	2.141	(32)
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	(591)	458	n.a.	(587)	339	n.a.
Korporativno i Ostalo	(325)	(224)	(31)	(30)	(232)	673
Intersegmentalna eliminacija	180	(97)	n.a.	141	(136)	n.a.
Ukupno	2.373	2.269	(4)	2.665	2.112	(21)
EBITDA bez jednokratnih stavki						
Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	3.171	2.157	(32)	3.203	2.166	(32)
Rafinerije i marketing uključujući Trgovinu na malo	(427)	672	n.a.	(422)	558	n.a.
Korporativno i Ostalo	(293)	(210)	(28)	31	(161)	n.a.
Intersegmentalna eliminacija	180	(97)	n.a.	141	(136)	n.a.
Ukupno	2.631	2.522	(4)	2.953	2.428	(18)

* EBITDA = EBIT + amortizacija + vrijednosno usklađenje + rezerviranja

Podaci o prodaji uključuju internu prodaju unutar INA Grupe, pa su pripadajući troškovi stoga uključeni u troškove poslovanja segmenta djelatnosti koji je kupac. Transakcije među segmentima djelatnosti se eliminiraju da bi se dobili konsolidirani podaci o prodaji INA Grupe i troškovi poslovanja INA Grupe.

**Konsolidirani i nekonsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe i INA d.d.
za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2015. i 2016.
(u milijunima kuna)**

	INA, d.d.			INA GRUPA		
	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.
	mil. kn	mil. kn		mil. kn	mil. kn	
Prihodi od prodaje						
a) na domaćem tržištu	10.870	9.181	(16)	11.116	9.356	(16)
b) na stranom tržištu	6.291	5.461	(13)	7.745	6.219	(20)
Ukupni prihodi od prodaje	17.161	14.642	(15)	18.861	15.575	(17)
Prihod na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga	9	6	(33)	466	365	(22)
Ostali poslovni prihodi	302	296	(2)	440	186	(58)
Prihodi iz osnovne djelatnosti	17.472	14.944	(14)	19.767	16.126	(18)
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	(233)	256	n.a.	(238)	264	n.a.
Troškovi sirovina, materijala i energije	(8.102)	(7.230)	(11)	(8.364)	(7.448)	(11)
Amortizacija	(2.078)	(1.600)	(23)	(2.191)	(1.677)	(23)
Ostali materijalni troškovi	(2.086)	(1.833)	(12)	(2.568)	(2.000)	(22)
Nematerijalni troškovi	(563)	(804)	43	(706)	(663)	(6)
Troškovi osoblja	(1.618)	(1.175)	(27)	(2.421)	(2.083)	(14)
Nabavna vrijednost prodane robe	(2.497)	(1.889)	(24)	(2.805)	(2.084)	(26)
Vrijednosno usklađenje kratk. i dugotr. imovine (neto)	(1.213)	(108)	(91)	(1.546)	(272)	(82)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	(248)	346	n.a.	(266)	444	n.a.
Rashodi iz osnovne djelatnosti	(18.638)	(14.037)	(25)	(21.105)	(15.519)	(26)
Dobit/(gubitak) iz osnovne djelatnosti	(1.166)	907	n.a.	(1.338)	607	n.a.
Udio u dobiti pridruženih društava				-	-	0
Financijski prihodi	306	155	(49)	197	106	(46)
Financijski rashodi	(638)	(560)	(12)	(608)	(252)	(59)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(332)	(405)	22	(411)	(146)	(64)
Dobit/(gubitak) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja	(1.498)	502	n.a.	(1.749)	461	n.a.
Troškovi poreza tekuće godine	296	(342)	n.a.	331	(366)	n.a.
Dobit/(gubitak) financijske godine	-	-	0	(1.418)	95	n.a.
Pripisivo:						
Vlasnicima društva	(1.202)	160	n.a.	(1.418)	101	n.a.
Vlasnicima nekontrolirajućih interesa	-	-	n.a.	-	(6)	n.a.
	(1.202)	160	n.a.	(1.418)	95	n.a.
Zarada po dionici						
Osnovna i razrijeđena zarada/(gubitak) po dionici (kuna po dionici)	(120,2)	16,0	n.a.	(141,8)	10,1	n.a.

Sažeti konsolidirani i nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe i INA d.d. za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2015. i 2016. (u milijunima kuna)

	INA, d.d.			INA GRUPA		
	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.
	mil. kn	mil. kn		mil. kn	mil. kn	
Dobit/(Gubitak) tekuće godine	(1.202)	160	n.a.	(1.418)	95	n.a.
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	29	1	(97)	36	3	(92)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	355	14	(96)	358	3	(99)
Neto dobit/(gubitak) od financijske imovine raspoložive za prodaju	95	83	(13)	95	83	(13)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), neto	479	98	(80)	489	89	(82)
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) financijske godine	(723)	258	n.a.	(929)	184	n.a.
Pripisivo:						
Vlasnicima Društva				(929)	190	n.a.
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela				-	(6)	n.a.

Konsolidirani i nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe i INA d.d. na dan 31. prosinca 2016. (u milijunima kuna)

	INA, d.d.			INA GRUPA		
	31.12.2015.	31.12.2016.	% promj.	31.12.2015.	31.12.2016.	% promj.
	mil. kn	mil. kn		mil. kn	mil. kn	
Aktiva						
Dugotrajna imovina						
Nematerijalna imovina	385	380	(1)	540	536	(1)
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.542	11.169	(3)	12.730	12.573	(1)
Goodwill	-	-	n.a.	-	-	n.a.
Ulaganja u ovisna društva	1.000	805	(20)	22	22	
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	22	22	0	14	13	0
Ostala ulaganja	692	809	17			(7)
Dugoročna potraživanja	149	137	(8)	144	128	(11)
Derivativni financijski instrumenti	-	-	n.a.	-	-	n.a.
Odgođeni porezi	1.995	1.684	(16)	2.094	1.769	(16)
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju	581	676	16	581	676	16
Ukupno dugotrajna imovina	16.366	15.682	(4)	16.125	15.717	(3)
Kratkotrajna imovina						
Zalihe	1.597	1.802	13	1.820	2.050	13
Potraživanja od kupaca, neto	1.176	1.315	12	1.724	1.591	(8)
Interkompanijska potraživanja	140	258	84			
Ostala potraživanja	84	153	82	136	184	35
Potraživanja za preplaćeni porez na dobit	8	1	(88)	23	11	(52)
Derivativni financijski instrumenti				-	-	n.a.
Ostala kratkotrajna imovina	208	434	109	278	120	(57)
Plaćeni troškovi bud. razdoblja i nedospjela naplata prihoda	42	-	n.a.	-	-	n.a.
Novac i novčani ekvivalenti	195	500	156	275	611	122
Kratkotrajna imovina	3.450	4.463	29	4.256	4.567	7
Imovina i ulozi namijenjeni prodaji	-	-	n.a.	1	8	733
Ukupno kratkotrajna imovina	3.450	4.463	29	4.257	4.575	7
Ukupna aktiva	19.816	20.145	2	20.382	20.292	(0)
Pasiva						
Kapital i pričuve						
Upisani kapital	9.000	9.000	0	9.000	9.000	0
Zakonske rezerve	330	20	(94)	330	20	(94)
Revalorizacijske rezerve	216	299	38	216	299	38
Ostale rezerve	1.273	1.288	1	1.641	1.647	0
Zadržana dobit ili preneseni gubitak	(310)	160	n.a.	(602)	(233)	(61)
Kapital pripisiv vlasniku	10.509	10.767	2	10.585	10.733	1
Nekontrolirajući interes	-	-	n.a.	0	(136)	n.a.
Ukupno kapital	10.509	10.767	2	10.585	10.597	0
Dugoročne obveze						
Obveze po dugoročnim kreditima	400	271	(32)	400	271	(32)
Ostale dugoročne obveze	65	60	(8)	66	60	(9)
Otpremnine i jubilarne nagrade	66	46	(30)	101	85	(16)
Dugoročna rezerviranja	3.374	3.314	(2)	3.266	3.224	(1)
Odgođena porezna obveza				22	13	(41)
Ukupno dugoročne obveze	3.905	3.691	(5)	3.855	3.653	(5)
Kratkoročne obveze						
Obveze po bankovnim kreditima i dopuštenim prekoračenjima	2.508	2.487	(1)	2.768	2.711	(2)
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	133	135	2	139	135	(3)
Ugrađeni derivativni ugovori	-	-	n.a.			
Obveze prema povezanim poduzećima	488	560	15			
Obveze prema dobavljačima	967	1.498	55	1.400	1.857	33
Porezi i doprinosi	606	552	(9)	665	637	(4)
Ostale kratkoročne obveze	216	336	56	511	498	(3)
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	17	-	n.a.	-	-	n.a.
Otpremnine i jubilarne nagrade	4	2	(50)	8	10	25
Kratkoročna rezerviranja	463	117	(75)	451	194	(57)
Kratkoročne obveze	5.402	5.687	5	5.942	6.042	2
Obveze izravno povezane s imovinom namijenjenoj prodaji	-	-	n.a.	-	-	n.a.
Ukupno kratkoročne obveze	5.402	5.687	5	5.942	6.042	2
Ukupno obveze	9.307	9.378	1	9.797	9.695	(1)
Ukupna pasiva	19.816	20.145	2	20.382	20.292	(0)

**Konsolidirani i nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku INA Grupe i INA d.d.
za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2015. i 2016.
(u milijunima kuna)**

	INA, d.d.			INA GRUPA		
	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.	I-XII.2015.	I-XII.2016.	% promj.
Dobit/(gubitak) financijske godine	(1.202)	160	n.a.	(1.418)	95	n.a.
Korigirano za:						
Amortizacija	2.078	1.600	(23)	2.191	1.677	(23)
Porez na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	(296)	342	n.a.	(331)	366	n.a.
Vrijednosna umanjena kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	1.213	108	(91)	1.546	272	(82)
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(10)	(21)	110	(19)	(17)	(11)
Dobit od prodaje udjela i dionica	-	(135)	n.a.	(32)	2	n.a.
Gubitak/(dobit) od tečajnih razlika	139	23	(83)	205	49	(76)
(Prihodi) /rashodi od kamata (neto)	(12)	(11)	(8)	58	38	(34)
Ostali financijski rashodi priznati u dobiti	171	342	100	77	10	(87)
(Smanjenje)/povećanje rezerviranja	262	(366)	n.a.	201	(469)	n.a.
Kamate za napuštanje proizvodnih polja	75	51	(32)	70	50	(29)
Neto (dobit)/gubitak od derivativnih financijskih instrumenata i transakcija zaštite	(19)	44	n.a.	(19)	44	n.a.
(Dobit)/gubitak od emisijskih kvota	29	28	(3)	29	28	(3)
Ostale negotovinske stavke	(4)	(1)	(75)	(22)	5	n.a.
Operativni novčani tijek prije promjena obrtnog kapitala	2.424	2.164	(11)	2.536	2.150	(15)
Kretanje obrtnog kapitala						
(Povećanje)/smanjenje zaliha	(39)	(227)	482	6	(249)	n.a.
(Povećanje)/smanjenje potraživanja i predujmova	266	(256)	n.a.	220	37	(83)
(Smanjenje)/povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(855)	441	n.a.	(651)	333	n.a.
Novac iz operativnih aktivnosti	1.796	2.122	18	2.111	2.271	8
Plaćeni porez	(114)	(37)	(68)	(157)	(43)	(73)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	1.682	2.085	24	1.954	2.228	14
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti						
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(1.394)	(1.260)	(10)	(1.561)	(1.337)	(14)
Plaćena nematerijalna imovina	(61)	(62)	2	(38)	(65)	71
Primici od prodaje dugotrajne imovine	10	37	270	33	30	(9)
Prodaja ovisnog društva	2	1	(50)	(3)	1	n.a.
Primici od prodaje udjela						
Plaćeni udjeli u pridruženim društvima, zajedničkim ulaganjima i ostalim društvima						
Primjene dividende od poduzeća svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih poduzeća	7	16	129	7	18	157
Prodaja ovisnog društva	16	15	(6)	-	-	n.a.
Primjene kamate i ostali financijski prihodi	53	8	(85)	15	13	(13)
Ulaganje i zajmovi nepovezanim stranama (neto)	(99)	(260)	163	39	(185)	n.a.
Neto novčani (odljev) iz ulagateljskih aktivnosti	(1.466)	(1.505)	3	(1.508)	(1.525)	1
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti						
Povećanje dugoročnih kredita	1.602	1.192	(26)	1.602	1.192	(26)
Otplata dugoročnih kredita	(1.913)	(1.309)	(32)	(1.926)	(1.316)	(32)
Povećanje kratkoročnih kredita	12.427	10.538	(15)	12.237	10.416	(15)
Otplata kratkoročnih kredita	(12.268)	(10.557)	(14)	(12.221)	(10.506)	(14)
Plaćene dividende	(150)	-	n.a.	(150)	-	n.a.
Otplata kamata po dugoročnim kreditima	(15)	(12)	(20)	(16)	(12)	(25)
Ostale dugoročne obveze, neto	3	-	n.a.	-	-	n.a.
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi financiranja	(35)	(120)	243	(124)	(124)	0
Promjene na kapitalu zbog stjecanja ovisnog društva				-	(240)	n.a.
Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti	(349)	(268)	(23)	(598)	(590)	(1)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(133)	312	n.a.	(152)	113	n.a.
Stanje na dan 1. siječnja	327	195	(40)	467	275	(41)
Promjene tečajnih razlika	1	(7)	n.a.	(40)	(17)	(58)
Stanje na kraju razdoblja	195	500	156	275	371	35

**Konsolidirani i nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe i i INA d.d.
za razdoblje završeno na dan 31. prosinca 2015. i 2016.
(u milijunima kuna)**

Pripisivo vlasniku kapitala

INA, d.d.

INA, d.d.	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Ostale pričuve	Revalorizacijske pričuve	Zadržana dobit ili preneseni gubici	Ukupno
Stanje na dan 1.1.2015.	9.000	330	2.529	121	(504)	11.476
Dobit/(gubitak) financijske godine	-	-	-	-	(1.202)	(1.202)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), neto	-	-	384	95	-	479
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)	-	-	384	95	(1.202)	(723)
Stanje na dan 31.12.2015.	9.000	330	1.273	216	(310)	10.509
Stanje na dan 1.1.2016.	9.000	330	1.273	216	(310)	10.509
Dobit/(gubitak) razdoblja	-	-	-	-	160	160
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), neto	-	(310)	15	83	310	98
Ukupni sveobuhvatni dobitak/ (gubitak)	-	(310)	15	83	470	258
Stanje na dan 31.12.2016.	9.000	20	1.288	299	160	10.767

INA GRUPA

INA-Grupa	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Ostale pričuve	Revalorizacijske pričuve	Zadržana dobit ili preneseni gubici	Ukupno	Nekontrolirajući interesi	Ukupno
Stanje na dan 1.1.2015.	9.000	330	2.851	121	(641)	11.661	(1)	11.660
Dobitak razdoblja	-	-	-	-	(1.418)	(1.418)	-	(1.418)
Kupnja nekontrolirajućeg interesa	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit neto	-	-	394	95	-	489	-	489
Ukupna sveobuhvatna dobit neto	-	-	394	95	(1.418)	(929)	-	(929)
Stanje na dan 31.3.2015.	9.000	330	1.641	216	(602)	10.585	-	10.585
Stanje na dan 1.1.2016.	9.000	330	1.641	216	(602)	10.585	-	10.585
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	101	101	(6)	95
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	-	-	6	83	-	89	-	89
Ukupni sveobuhvatni dobitak/ (gubitak)	-	-	6	83	101	190	(6)	184
Prijenos ostalih rezervi u zadržanu dobit	-	(310)	-	-	310	-	-	-
Reklasifikacija tečajnih razlika nastalih od inozemnih aktivnosti u zadržanu dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	-	(42)	(42)	(130)	(172)
Stanje na dan 31.12.2016.	9.000	20	1.647	299	(233)	10.733	(136)	10.597

Glavni vanjski parametri

	I-XII.2015.	I-XII.2016.	Ch. %
Brent dtd (USD/bbl)	52,4	43,7	(16,5)
Brent-Ural spread	0,5	1,2	136,6
Bezolovni super 10 ppm (USD/t)*	557,2	462,4	(17,0)
Plinsko ulje – EN590 10 ppm (USD/t)*	493,8	395,0	(20,0)
Lož ulja 3,5% (USD/t)*	254,9	205,6	(19,3)
UNP (USD/t)*	446,5	397,2	(11,0)
Prosječna rafinerijska marža	72,8	51,0	(30,0)
Crack spread – Bezolovni super 10 ppm (USD/t)*	160,9	131,5	(18,3)
Crack spread – plinsko ulje EN590 10 ppm (USD/t)*	97,5	64,2	(34,2)
Crack spread – lož ulje 3,5% (USD/t)*	(141,4)	(125,2)	(11,4)
Crack spread – UNP (USD/t)*	50,2	66,3	32,2
kn/USD prosjek	6,86	6,80	(0,8)
kn/USD na dan	6,99	7,17	2,6
kn/EUR prosjek	7,61	7,53	(1,1)
kn/EUR na dan	7,64	7,56	(1,1)
3m USD LIBOR (%)	0,32	0,74	135,7
3m EURIBOR (%)	(0,02)	-0,265	1.211,5

* FOB Mediterranean

Objave i priopćenja u 2016. godini

29. prosinca 2016.	Komentar medijskih navoda
19. prosinca 2016.	Odluke Glavne skupštine Društva
18. ptudenog 2016.	Dopuna pozivu na Glavnu skupštinu
11. studenog 2016.	Poziv na glavnu skupštinu
10. studenog 2016.	INA Izrađuje detaljni dizajn Postrojenja za obradu teških ostataka
18. listopada 2016.	Izveštaj o preuzimanju Energopetrol d.d. Sarajevo
09. rujna 2016.	Ponuda za preuzimanje Energopetrol d.d. Sarajevo
06. rujna 2016.	Rješenje o odobrenju objavljivanja ponude za preuzimanje Energopetrola
26. kolovoza 2016.	Prijava otpuštanja dionica
28. srpnja 2016.	INA pustila u proizvodnju nova plinska polja u Međimurju
25. srpnja 2016.	Najava sjednice Uprave
12. lipnja 2016.	INA stekla 33,5% udjela u Energopetrol d.d. Sarajevo
29. lipnja 2016.	Održana sjednica Nadzornog odbora Društva
10. lipnja 2016.	Potpis Ugovora o istraživanju i podjeli proizvodnje na kopnu
09. lipnja 2016.	Odluke Glavne skupštine
25. svibnja 2016.	Dopuna dnevnog reda Glavne skupštine
28. travnja 2016.	Glavna skupština - INA Industrija nafte d.d.
27. travnja 2016.	Najava sjednice Uprave
12. travnja 2016.	Predstavnik radnika u nadzornom odboru
30. ožujka 2016.	Godišnji upitnik kodeksa korporativnog upravljanja
30. ožujka 2016.	Održana sjednica Nadzornog odbora Društva
25. ožujka 2016.	Najava sjednice Nadzornog odbora
23. ožujka 2016.	Smanjenje regulirane cijene plina za kućanstva
25. veljače 2016.	Informacija o matičnoj državi članici
19. veljače 2016.	Najava sjednice Uprave

Dioničarska struktura prema broju dionica

	31.12.2006.	31.12.2007.	31.12.2008. 31.12.2009. 31.12.2010.	31.12.2011.	31.12.2012. 31.12.2013. 31.12.2014. 31.12.2015.	31.12.2016.
MOL	2.500.001	2.500.001	4.715.538	4.725.620	4.908.207	4.908.207
Vlada RH	5.180.367	4.484.918	4.483.552	4.483.552	4.483.552	4.483.552
Privatni i institucionalni investitori	2.319.632	3.015.081	800.910	790.828	608.241	608.241
Ukupno	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000

Izvor: Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.

Promjene u organizaciji, Upravi i Nadzornom odboru

Nadzorni odbor

Dana 19. prosinca 2016. Glavna skupština Ine, d.d. izabrala je sljedeće članove Nadzornog odbora na mandat od 4 godine: Luka Burilović, Dario Čehić, Szabolcs Ferencz I., Ferenc Horvath, József Molnár, József Simola, László Uzsoki i Damir Vandelić.

Uprava

Tijekom 2016. nije bilo promjena u Upravi.

Odbor izvršnih direktora

Od 1. veljače 2016. godine, dr. Ákos Székely zamjenio je gospodina Andrása Huszára kao izvršnog direktora za financije.

Izjava o odgovornosti

Financijski izvještaji INA Grupe i INA, d.d. za 2016. godinu pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), tj. prema našim najboljim saznanjima u svim bitnim aspektima točno i objektivno prikazuju financijski položaj društva te financijske rezultate i novčane tokove INA Grupe.

Uprava:

Zoltán Áldott	Predsjednik Uprave INA. d.d.
Niko Dalić	Član
Gábor Horváth	Član
Ivan Krešić	Član
Davor Mayer	Član
Péter Ratatics	Član